

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (อาชีวศึกษา)

ปริญญา

อาชีวศึกษา

อาชีวศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

A Model of Utility Perception of Quality Assurance System,
Kasetsart University

نامผู้วิจัย นายธนศ ดาวรุ่งโรจน์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬารัตน์ วัฒนะ, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมสุดา ผู้พัฒน์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬารัตน์ วัฒนะ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สิงสิงห์ มทววิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

A Model of Utility Perception of Quality Assurance System,

Kasetsart University

โดย

นายธนศ ดารุ่งโรจน์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (อาชีวศึกษา)

พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ธเนศ ดาวรุ่งโรจน์ 2557: แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (อาชีวศึกษา)
สาขาวิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬารัตน์ วัฒนะ, Ph.D. 252 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพของ
บุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง รูปแบบการวิจัยเป็นแบบ One-Group
Pretest-Posttest Design กลุ่มที่ศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ปฏิบัติงานด้าน
ประกันคุณภาพจากคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่สมัครใจเข้าร่วม
การวิจัยครั้งนี้ จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้
ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ เฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ ในรูปแบบ
การฝึกอบรม ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านประกันคุณภาพ
โดยเฉพาะองค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกัน
คุณภาพ เปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพของบุคลากรก่อนและหลังการ
ฝึกอบรม พบว่าบุคลากรมีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องของการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพเพิ่มขึ้น
มากกว่าก่อนการฝึกอบรม และบุคลากรเห็นประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มขึ้นมาก
กว่าก่อนการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรมีการส่งเสริมให้มีการนำกิจกรรมในรูปแบบการฝึกอบรม
ไปปรับใช้กับองค์ประกอบอื่นๆ ตามพันธกิจ ทั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัย และควรเริ่มต้นจากการให้
บุคลากรเกิดการรับรู้ในสิ่งที่ถูกต้องและเห็นความสำคัญหรือเห็นประโยชน์ในสิ่งที่อบรม

Thanate Daorungroj 2014: A Model of Utility Perception of Quality Assurance System, Kasetsart University. Doctor of Philosophy (Vocational Education), Major Field: Vocational Education, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Assistant Professor Jularat Wattana, Ph.D. 252 pages.

The purposes of this research were to construct a model of utility perception of the quality assurance system of Kasetsart University and to compare pre- and post-personnel behaviors of utility perception of quality assurance system of Kasetsart University. The research used a one-group pretest-posttest design. The study group consisted of 43 volunteers drawn from the executives, lecturers, and practitioners of quality assurance from all faculties across the Bangkhen Campus of Kasetsart University. The research instruments were a test of information perception about the quality assurance system and a questionnaire on the utility of the quality assurance system. The statistics used for data analysis were frequency percentage arithmetic mean and standard deviation.

The results showed that the model of utility perception of quality assurance system was constructed which consisted of training activities integrating information and knowledge about quality assurance, particularly on the 2nd factor of quality assurance on graduate production and approaches on utility perception of quality assurance system. According to the comparison between pre- and post- personnel utility perception of quality assurance system among the personnel, it was discovered that they had a greater knowledge of the quality assurance system than before undertaking the training; moreover, they perceived a greater contribution of the quality assurance system than before undertaking the training.

It was recommended that the training activities should also be adapted and applied in other factors according to the university missions of 4 and to do so, the first priority was that the university should have the personnel should objectively perceive the reality of what they had been trained, realize and be aware of its significance and benefits.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

___ / ___ / ___

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬารัตน์ วัฒนะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมสุตา ผู้พัฒน ที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา แนะนำทั้งด้านการเรียน การทำวิทยานิพนธ์ ข้อคิดเห็นต่างๆ และสนับสนุนทุนการศึกษา ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พนิต เข้มทอง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร.บุญธรรม จิตต่อนันต์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้วิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนมา

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ คณะบริหารธุรกิจ และคุณชูเดช อีสระวิสุทธิ์ ที่มีส่วนช่วยเหลือและเติมเต็มให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ครบถ้วน

สุดท้ายขอขอบพระคุณ คุณพ่อ (ที่ล่วงลับไปแล้ว) คุณแม่ พี่ชาย และน้องๆ ทุกคน รวมถึง หลานๆ ที่น่ารัก ในครอบครัว ที่ให้ชีวิต สติปัญญา โอกาสทางการศึกษา และคอยเป็นกำลังใจให้ ข้าพเจ้าเสมอมา จนข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

ธเนศ ดารุ่งโรจน์
มิถุนายน 2557

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (5)

สารบัญภาพ (6)

บทที่ 1 บทนำ 1

 ความสำคัญของปัญหา 1

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 7

 ขอบเขตของการวิจัย 7

 ประโยชน์ที่ได้รับ 7

 นิยามศัพท์ 8

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 9

 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา 10

 ความหมายของการประกัน 10

 ความหมายของคุณภาพ 11

 ความหมายของการประกันคุณภาพ 13

 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา 14

 ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษา 15

 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา 24

 ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา 27

 หลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา 31

 นโยบายและแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาของ

 ทบวงมหาวิทยาลัย 33

 การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 35

 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ 49

 ความหมายของการรับรู้ 49

 ความสำคัญของการรับรู้ 51

 องค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้ของบุคคล 52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
กระบวนการรับรู้	55
การวัดการรับรู้	59
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์	60
ความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์	60
แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์	61
รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์	64
การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์	66
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
กรอบแนวคิดในการวิจัย	74
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	78
ระยะที่ 1 สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	78
ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจเอกสารแนวความคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์	79
ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	79
ระยะที่ 2 เปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง	82
ขั้นตอนที่ 1 ออกแบบการวิจัย	82
ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือวัดตัวแปร	83
ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการทดลอง เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรม	85
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	93
ผลการวิจัย	93
ตอนที่ 1 สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	93

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ ของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง	96
ข้อวิจารณ์	125
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	129
สรุปผลการวิจัย	129
ผลการวิจัย	129
องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	132
ข้อเสนอแนะ	133
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	135
ภาคผนวก	146
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	147
ภาคผนวก ข หนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	149
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตทดลองเครื่องมือ สำหรับทำวิทยานิพนธ์	151
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์	153
ภาคผนวก จ โครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	155
ภาคผนวก ฉ เอกสารประกอบโครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	159
ภาคผนวก ช แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ใช้เก็บข้อมูลก่อนและหลัง การฝึกอบรม)	232
ภาคผนวก ซ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบ ประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ใช้เก็บข้อมูลก่อนการฝึกอบรม)	239

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ฅ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบ

ประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(ใช้เก็บข้อมูลหลังการฝึกอบรม)

245

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

252

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงผลการประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต รอบปีการศึกษา 2550-2555 จากคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน	4
2	สาระการวัดการรับรู้ และประเด็นที่สังเคราะห์มาใช้ในการวิจัย	74
3	สาระสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ และประเด็นที่สังเคราะห์ มาใช้ในการวิจัย	75
4	บทสรุปแนวคิดการวิจัยที่ใช้ในการสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	81
5	บทสรุปการดำเนินการงานวิจัยแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบ ประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	87
6	ผลการสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	94
7	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของบุคลากร	98
8	การรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องของบุคลากรเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม	107
9	ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม	118

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ขอบข่ายของการประกันคุณภาพภายใน	41
2	แผนภูมิระบบการประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	43
3	กระบวนการรับรู้ของ Assael	58
4	วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Pfeiffer and Jones	62
5	วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb	63
6	รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Esther Goh	65
7	รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ ของ พรประภัสสร ปริญญาญกุล	66
8	กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)	77

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นสภาพความเป็นอยู่ สังคม เทคโนโลยี และการรับรู้ข่าวสารซึ่งถือว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ ของสังคม ดังนั้นจึงทำให้คนในสังคมต้องพยายามปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายอยู่เสมอ โดยต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ เช่น ช่องทางการสื่อสาร ระบบสังคม ระยะเวลา สติ-ปัญญา และความสามารถของคน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะทำให้คนในสังคมเกิดการยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อคนเป็นปัจจัยหนึ่งในการยอมรับการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการพัฒนาค้นหาให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง โดยมีการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนให้สามารถพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้อย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา และรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (دنุชา สลึงค์, 2556)

ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยเสริมความเข้มแข็งทางการศึกษาได้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (ราชกิจจานุเบกษา, 2545) ได้กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระบุไว้ในหมวด 6 ว่าด้วย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ว่า

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 มาตรา 24 กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ ในการพัฒนาปรับปรุงระบบและวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและพัฒนามาตรฐานเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพภายนอกในระดับอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องตามนโยบายของสำนักงานฯ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2545)

การประกันคุณภาพเป็นเรื่องที่สถานศึกษาทุกแห่งให้ความสนใจและความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะถือเป็นหน้าที่หลักอย่างหนึ่งของสถานศึกษา เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) หรือทบวงมหาวิทยาลัยเดิม ในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล ได้ประกาศนโยบายและ

แนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2539 เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการศึกษารวมทั้งภารกิจด้านการวิจัย ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541) มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจึงได้สนองตอบนโยบายและแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา การเผยแพร่ความรู้ การสร้างความเข้าใจร่วมกันตั้งแต่ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนวิชาการเกี่ยวกับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด เพื่อนำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยและประกาศใช้ครั้งแรก เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2541 โดยอาศัยแนวทางของระบบการประกันคุณภาพ 9 องค์ประกอบ ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศไว้ ในปี พ.ศ. 2541 คณะวิชาต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนได้ดำเนินการตามแนวของ 9 องค์ประกอบดังกล่าว และได้รับการตรวจสอบคุณภาพภายในเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2544 ต่อมามหาวิทยาลัยเล็งเห็นว่าควรมีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยและถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพให้กับหน่วยงานทุกระดับชั้นและทุกวิทยาเขตได้อย่างถูกต้องชัดเจนและเป็นเอกภาพทั่วทั้งองค์กร มหาวิทยาลัยจึงได้จัดตั้งสำนักประกันคุณภาพขึ้นตามประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2545 (สำนักงานประกันคุณภาพ, 2555)

เมื่อเริ่มต้นดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทำให้สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งเกิดความสับสนและความกังวลใจในการทำประกันคุณภาพ โดยผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่จะต้องให้ความร่วมมือ แต่เนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องใหม่ ถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ มีความซับซ้อนและยุ่งยาก จึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายเกิดความลังเลใจ และปิดกั้นการยอมรับแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา (ดนุชา สลิวงค์, 2556) ด้วยเหตุนี้ สำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงเข้ามามีบทบาทในการให้ข้อมูล ประสานความเข้าใจ และอำนวยความสะดวกในการทำประกันคุณภาพการศึกษาแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลาย เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปฏิบัติตามพันธกิจทั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัย คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่มีคุณภาพ

จากผลการประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามองค์ประกอบคุณภาพของ สกอ. รอบปีการศึกษา 2550-2555 (สำนักประกันคุณภาพ, 2551; 2552; 2553; 2554; 2555 และสำนักงานประกันคุณภาพ, 2556) พบว่าคะแนนการประเมินคุณภาพและผลการวิเคราะห์ของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ขององค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต ซึ่งเป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย มีผลประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี แต่ก็ยังมีจุดที่ควรพัฒนาที่คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในได้เสนอไว้หลายประเด็น เช่น ประเด็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามรอบเวลาที่กำหนด ประเด็นจำนวนอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการและคุณวุฒิปริญญาเอก ประเด็นจำนวนผลงานการตีพิมพ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกี่ยวข้องกับบุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร คณาจารย์บุคลากรสายสนับสนุน นิสิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต รอบปีการศึกษา 2550-2555 จากคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

รอบปีการศึกษา	ผลการประเมิน	จุดที่ควรพัฒนา
2550	2.51 คะแนน จากคะแนนเต็ม 3 (อยู่ในเกณฑ์ดี)	○ บางหลักสูตรยังไม่สามารถปรับปรุงได้ครบตามรอบเวลาที่กำหนด ○ จำนวนนิสิตเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำยังไม่มีมาตรฐาน ○ จำนวนอาจารย์ประจำวุฒิปริญญาเอกยังไม่ได้มาตรฐาน ○ จำนวนอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการยังไม่ได้มาตรฐาน
2551	2.23 คะแนน จากคะแนนเต็ม 3 (อยู่ในเกณฑ์ดี)	○ หลักสูตรยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานในทุกเรื่องครบทุกหลักสูตร ○ อัตราส่วนของจำนวนนิสิตเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ○ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ยังต่ำกว่าเกณฑ์ ○ อุปกรณ์และเครื่องมือในห้องปฏิบัติการส่วนใหญ่ที่ใช้งานเป็นเวลานานจนล้าสมัย ไม่สามารถใช้งานวิจัยที่ยุ่งยากและซับซ้อนในหลักสูตรที่ต้องการใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รอบปีการศึกษา	ผลการประเมิน	จุดที่ควรพัฒนา
2552	2.15 คะแนน จากคะแนนเต็ม 3 (อยู่ในเกณฑ์ดี)	- มหาวิทยาลัยมีหลักสูตรจำนวน 382 หลักสูตร ที่ดำเนินการในรอบปีการศึกษา 2552 แต่มีหลักสูตร เกือบ 50% ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของ สกอ. - การติดตามตรวจสอบและประเมินกิจกรรมการเรียน การสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือ ชุมชนภายนอกมหาวิทยาลัยและการนำผลการประเมิน ไปปรับปรุงการมีส่วนร่วมของบุคคล องค์กรและชุมชน ภายนอกมหาวิทยาลัยในการพัฒนาหลักสูตรไม่ครบ ทุกหลักสูตร
2553	4.62 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 (อยู่ในเกณฑ์ดีมาก)	- ขาดการนำข้อมูลรายงานการวิจัยสถาบันเผยแพร่ บนฐานข้อมูลหลักสูตร - รูปแบบการประเมินคุณภาพ การให้บริการยังมีความ แตกต่างในแต่ละวิทยาเขต - แผนการบริหารและพัฒนาบุคลากร ยังไม่ได้วิเคราะห์ ข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างแท้จริง
2554	4.26 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 (อยู่ในเกณฑ์ดี)	ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้ ความเข้าใจ ในการ บริหารจัดการหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ให้ครบทุกประเด็นตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร อีกทั้งจำเป็นต้องใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาสนับสนุน ควรมีระบบและกลไกการขับเคลื่อนให้คณาจารย์เข้าสู่ ตำแหน่งทางวิชาการ โดยอาจจัดตั้งเป็นรูปของ คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือแนะนำ การส่งเสริม และสนับสนุน กำหนดเป้าหมายและระยะเวลาที่ชัดเจน รวมทั้งติดตามให้ข้อเสนอแนะ แก่คณาจารย์ที่มีศักยภาพ ได้ศึกษาต่อในต่างประเทศ โดยเฉพาะกับมหาวิทยาลัย ต่างประเทศที่มีความร่วมมือทางวิชาการ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รอบปีการศึกษา	ผลการประเมิน	จุดที่ควรพัฒนา
2554 (ต่อ)		o ควรเพิ่มกิจกรรมและงบประมาณส่งเสริมศักยภาพให้นิสิตเข้าสู่สากลโดยเฉพาะทักษะด้านภาษา
2555	4.27 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 (อยู่ในเกณฑ์ดี)	- o ยังมีบางหลักสูตรที่มีการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่กำหนด - o มหาวิทยาลัยฯ จำเป็นต้องผลักดันให้อาจารย์ประจำดำรงตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น รวมถึงการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ - o มหาวิทยาลัยฯ ควรต้องเร่งขับเคลื่อนคุณลักษณะบัณฑิตทุกระดับให้มีทักษะต่างๆ ตามที่ผู้บัณฑิตต้องการ รวมทั้งการขับเคลื่อนผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ให้ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่เพิ่มขึ้น
ที่มา: สำนักประกันคุณภาพ (2551, 2552, 2553, 2554, 2555) และ สำนักงานประกันคุณภาพ (2556)		

จากประเด็นที่พบในจุดที่ควรพัฒนาและเป็นประเด็นที่ยังไม่สามารถดำเนินการให้ผลการดำเนินงานขององค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และเป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยลดน้อยลง ดังนั้นการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพที่จะประสบผลสำเร็จได้หรือไม่นั้น ย่อมต้องอาศัยความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ และทุกคน ช่วยกันขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยทั้งระบบ การขับเคลื่อนระบบดังกล่าวจะกระทำได้ดีก็ต่อเมื่อบุคลากรมีความรู้และความเข้าใจในบทบาทภาระหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งสามารถนำระบบประกันคุณภาพไปประยุกต์หรือปรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน จึงจะเกิดผลสำเร็จต่อระบบประกันคุณภาพในภาพรวม ซึ่งบุคลากรจะต้องมีความรู้พื้นฐานในเรื่องการประกันคุณภาพจากการรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง

การรับรู้เป็นองค์ประกอบทางจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมในเรื่องต่างๆ และบุคคลมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามความคิดหรือการรับรู้ในเรื่องนั้นๆ (นงนุช ไชยยศ, 2544) การรับรู้

ที่ถูกต้องเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งของการเรียนรู้ การที่คนเราจะมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีนั้น จะต้องเริ่มจากการรับรู้ที่ดีเสียก่อน (กันยา สุวรรณแสง, 2540) กล่าวได้ว่าการรับรู้ที่ถูกต้องมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามการรับรู้ในเรื่องนั้นๆ ดังนั้นแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะทำให้ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกิดการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สามารถปฏิบัติตามภารกิจหลักด้านการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพ ได้จริงหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพของบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมเนื้อหาด้านการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ เฉพาะองค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาบุคลากรสังกัดคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. บุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เห็นประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต
2. คณะวิชาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้แบบจำลองที่ทำให้บุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เห็นประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต

นิยามศัพท์

การรับรู้ประโยชน์ของการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หมายถึง บุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แสดงออกโดยเห็นประโยชน์ของระบบกลไก ในการดำเนินการประกันคุณภาพที่เป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รวมทั้งมีความรู้ที่ถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หมายถึง ระบบกลไกในการดำเนินการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา เพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนด

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัย เรื่องแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด เอกสารต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย โดยมีขอบเขตเนื้อหาซึ่งประกอบด้วย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

- 1.1 ความหมายของการประกัน
- 1.2 ความหมายของคุณภาพ
- 1.3 ความหมายของการประกันคุณภาพ
- 1.4 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.5 ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.6 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.7 ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.8 หลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.9 นโยบายและแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย
- 1.10 การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.10.1 ความเป็นมาของระบบประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.10.2 นโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.10.3 แนวคิดในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

1.10.4 ระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.10.5 องค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.10.6 ขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

- 2.1 ความหมายของการรับรู้
- 2.2 ความสำคัญของการรับรู้
- 2.3 องค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้ของบุคคล
- 2.4 กระบวนการรับรู้
- 2.5 การวัดการรับรู้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์

- 3.1 ความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์
- 3.2 แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์
- 3.3 รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์
- 3.4 การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ความหมายของการประกัน

คำว่าประกันในภาษาไทยแปลมาจากคำภาษาอังกฤษ 2 คำ คำว่า “Insurance” และ “Assurance” ทั้งนี้ คำว่าประกันที่ตรงกับคำว่า “Insurance” หมายถึง การสร้างความมั่นใจว่าบุคคล และทรัพย์สินจะได้รับความคุ้มครองชดเชย เมื่อบุคคลและทรัพย์สินนั้นๆ เสียหายหรือประสบเหตุเภทภัยต่างๆ นานา ประกันในลักษณะนี้จึงเป็นเรื่องของการจ่ายเงินทดแทนเมื่อประสบเหตุ เช่น ประกันชีวิต ประกันภัย และประกันสุขภาพ เป็นต้น (รัตนะ บัวสนธิ์, 2550)

Investopedia (2014) ได้ให้ความหมายของคำว่า “Insurance” (การประกันภัย) หมายถึง สัญญาซึ่งบุคคลหรือกิจการที่ได้รับการคุ้มครองทางการเงินหรือการชำระเงินคืนกับความเสียหายที่เกิดขึ้น

ส่วนคำว่า ประกัน ซึ่งตรงกับคำว่า “Assurance” หมายถึงการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการว่า หน่วยงาน องค์กร บริษัทต่างๆ จะมีการดำเนินงานอย่างเต็มที่หรือเต็มตามภารกิจแล้ว ก่อให้เกิดผลผลิตที่ทำให้ผู้รับบริการนั้นพึงพอใจ (รัตนะ บัวสนธิ์, 2550)

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ประกัน” หมายถึง รับรองว่าจะรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น รับรองว่าจะมีหรือไม่มีเหตุการณ์นั้นๆ

สรุปได้ว่าประกัน หมายถึง การสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการ แล้วทำให้ผู้รับบริการนั้นพึงพอใจ

ความหมายของคุณภาพ

คำว่า “คุณภาพ” (Quality) มีลักษณะที่เป็นนามธรรมมากกว่ารูปธรรม เช่นเดียวกันกับการที่บุคคลโดยทั่วไปสามารถบอกได้ว่าของสิ่งหนึ่ง “ดีกว่าหรือเลวกว่า” ของอีกสิ่งหนึ่งที่เป็นประเภทเดียวกัน แม้ว่าอาจจะไม่สามารถแยกแยะอย่างชัดเจนได้ว่าองค์ประกอบที่ทำให้ของสิ่งหนึ่ง “ดีกว่าหรือเลวกว่า” ของอีกสิ่งหนึ่งนั้นคืออะไรบ้าง เพราะเหตุว่าองค์ประกอบบางอย่างอาจเป็นเรื่องของความรู้สึกหรือความชอบซึ่งเป็นเรื่องของนามธรรม (อดุลย์ วิริยเวชกุล, 2544) นอกจากนี้แล้วความไม่ชัดเจนของคำว่า คุณภาพ ยังเกิดขึ้นเพราะผู้ให้คำนิยามมีมุมมองหรือบทบาทที่แตกต่างกัน คุณภาพเป็นคำที่มีพื้นฐานมาจากภาคธุรกิจ และอุตสาหกรรม ดังนั้น ความหมายและคำอธิบายต่างๆ เกี่ยวกับคำว่า คุณภาพ มักจะเกี่ยวข้องกับบุคคลสองฝ่าย คือ ผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของคุณภาพ ไว้ดังนี้

Deming (1986) อธิบายว่าคุณภาพ คือ ตัวดัชนีที่จะบ่งชี้ความมีมาตรฐานของสินค้านั้นๆ รวมถึงการผลิตที่มีต้นทุนต่ำ

Hutchins (1991) กล่าวสรุปเกี่ยวกับคุณภาพว่า สามารถนิยามหรือให้ความหมายได้หลายประการขึ้นอยู่กับพื้นฐานแนวคิด 3 ประเด็น คือ

- 1) การให้ความหมายโดยถือองค์การเป็นพื้นฐาน คุณภาพ หมายถึง ความตรงตามลักษณะเฉพาะ และมาตรฐานในการใช้ประโยชน์ขององค์การ

2) การให้ความหมายโดยถือความพึงพอใจของลูกค้าเป็นพื้นฐาน คุณภาพ หมายถึง ความเหมาะสมกับการใช้ของสินค้าหรือบริการ

3) การให้ความหมายโดยถือความพึงพอใจของลูกค้าและความพึงพอใจขององค์การเป็นพื้นฐาน คุณภาพ หมายถึง การตอบสนองความต้องการ ความปรารถนา และความคาดหวังของลูกค้าในราคาประหยัด

Juran and Gryna (1993) ให้ความหมายว่า คุณภาพต้องพิจารณาความพึงพอใจของลูกค้า และ ความต้องการ

Burill and Ledolter (1999) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง การบรรลุข้อกำหนดของสินค้าหรือการบริการ ซึ่งต้องเกิดจากการตัดสินใจว่า สินค้าหรือบริการนั้นผ่านตามข้อกำหนดหรือไม่ แต่ก็ยังให้ความสำคัญกับความต้องการ และความพึงพอใจของลูกค้าเช่นกัน

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2540) เชื่อว่าสินค้าที่มีคุณภาพ คือสินค้าที่ผลิตได้ตามหรือเกินกว่าที่ลูกค้าคาดหวังด้วยราคาที่เป็นธรรม และคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าจะต้องไม่ใช่ว่าการคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการของลูกค้าเท่านั้น แต่จะต้องรวมไปถึงการสร้างเชื่อมั่นในเรื่องของความปลอดภัย และความภาคภูมิใจที่ได้เป็นเจ้าของ

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของคำว่า “คุณภาพ” หมายถึง ลักษณะที่เด่นของบุคคล หรือสิ่งของ

สำนักประกันคุณภาพ (2548) ให้ความหมายของ คุณภาพ หมายถึง คุณลักษณะโดยรวมของผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการในการใช้งาน

จากความหมายของคำว่า “คุณภาพ” ของนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ มีประเด็นที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันอยู่บ้าง เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว พบว่า ความหมายของคุณภาพมีลักษณะที่เน้นการพิจารณาถึงผลผลิต และการบริการ วิธีการหรือกระบวนการผลิต และความ ต้องการของลูกค้าหรือผู้รับบริการ ดังนั้นโดยสรุปแล้ว คุณภาพ หมายถึง คุณลักษณะของสินค้า และ บริการที่ต้องตรงตามข้อกำหนด คำนึงกับการใช้ และต้องเป็นสิ่งที่สร้างความพึงพอใจ ตรงกับความ ต้องการของลูกค้า

ความหมายของการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพเป็นศัพท์ทางวิชาการที่วงการศึกษาเฝ้ามาจากรองการธุรกิจและอุตสาหกรรมและนำเข้ามาใช้บริหารและจัดการเชิงคุณภาพขององค์กรทางการศึกษามีการกำหนดอย่างชัดเจนถึงความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมวิชาการ, 2544: 3) โดยการประกันคุณภาพเป็นมาตรการหนึ่ง ที่จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาที่ได้รับรองมาตรฐานสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2542) กล่าวโดยสรุปไว้ว่า “การประกันคุณภาพ” หมายถึง การรับประกันคุณภาพของกระบวนการทำงานว่ามีการวางแผนและการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามที่กำหนดไว้ตลอดเวลา

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2542) ได้ให้ความหมาย “การประกันคุณภาพ” ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นต้องดำเนินงานเพื่อประกันว่าคุณภาพการศึกษาได้รับการรักษาไว้และส่งเสริมเพิ่มพูน และเกิดความมั่นใจว่า จะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สำนักประกันคุณภาพ (2548) สรุปไว้ว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมทั้งหลาย ซึ่งมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และสามารถตอบสนองข้อกำหนดทางด้านคุณภาพของกิจการนั้น และองค์ประกอบคุณภาพตามดัชนีบ่งชี้

Peiris (2009) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ คือ กลไกควบคุม เป็นหลักประกันที่แสดงให้เห็นว่าสถาบันการศึกษานั้นมีคุณภาพ เป็นตัวกระตุ้นให้สถาบันจัดการศึกษาที่ดี ทำให้สถาบันได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่สถาบันและประเทศชาติกำหนด

Wikipedia Encyclopedia (2009) ได้ให้ความหมายว่า “การประกันคุณภาพ” เป็นการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิผล หรือการตัดสินใจเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วเกิดผลดีนั้นเป็นเรื่องที่พึงปรารถนา

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง กระบวนการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ และประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่า มีคุณภาพหรือได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมพัฒนา เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาของสถานศึกษายึดแนวการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้เป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยต่างๆ ในทุกระดับของวงการศึกษา บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษามีประสิทธิภาพ การสร้างความมั่นใจจะเริ่มต้นตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในระดับเป้าหมายของชาติ ซึ่งจะใช้เป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เหมาะสมกับกาลสมัย และทันเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก แต่ในปัจจุบันการประกันคุณภาพการศึกษา ยังมีปัญหาในด้านคุณภาพมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษา จึงได้มีหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้กำหนดมาตรการในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่าสถานศึกษาต้องผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

Murgatroyd and Morgan (1994) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำหนดความแน่นอนของมาตรฐาน วิธีการ และคุณภาพของความต้องการโดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานที่ประกอบด้วยการตรวจสอบหรือการประเมินผล มีการกำหนดขอบเขตการตรวจสอบ เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐานที่กำหนด

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2542: 2) ได้กล่าวถึง การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้คุณภาพมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ได้กล่าวไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้ผู้รับบริการทางการศึกษา

ทั้งผู้รับบริการโดยตรง คือ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม

จาร์ส นองมาก (2545) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า เป็นการสร้างความมั่นใจเรื่องคุณภาพ โรงเรียนต้องการการสร้างความมั่นใจให้กับสังคมและผู้รับรองว่าจะดำเนินกิจการในโรงเรียนอย่างมีคุณภาพครบถ้วนทุกด้าน

รัตน์ บัวสนธ์ (2550) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance in Education) หมายถึง การสร้างความมั่นใจให้กับประชนซึ่งเป็นเจ้าของภาษีและผู้ใช้บริการว่า สถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนั้นได้มีการปฏิบัติหน้าที่เต็มตามภารกิจแล้วทำให้ได้ผลผลิต (ได้แก่ตัวผู้เรียนและผลงานตามภารกิจของแต่ละสถานศึกษา) เป็นไปตามที่ประชาชนผู้ให้บริการคาดหวังและพึงพอใจ

จากความหมายดังกล่าว การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่า สถานศึกษามีแนวทางการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบและประเมินผลผลิตที่ได้ของการจัดการศึกษา

ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษา

ความคิดเรื่องการประกันคุณภาพและการกำหนดมาตรฐานสินค้าและบริการนั้นได้เริ่มต้นในวงการอุตสาหกรรมเมื่อประมาณเกือบร้อยปีที่ผ่านมา เนื่องจากเมื่อมีการผลิตสินค้าจำนวนมาก ปัญหาที่ คือทำอย่างไรจึงจะให้สินค้าแต่ละหน่วยหรือแต่ละชิ้นมีคุณภาพที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในทางธุรกิจว่าสินค้าทุกชิ้นที่คนซื้อไปนั้นมีคุณภาพเท่าเทียมกันและได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดหรือตามที่ได้โฆษณาเอาไว้ ซึ่ง บารุง วงศ์นัม (2547) กล่าวว่า การประกันคุณภาพนั้นเริ่มต้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ในยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยในตอนแรกนั้นเน้นเฉพาะการประกันผลผลิตทางอุตสาหกรรม (Industrial Products) และเน้นการควบคุมทางสถิติ เช่น เลือกสุ่มตรวจสอบสินค้าชิ้นที่ 500 หรือชิ้นที่ 1,000 เป็นต้น การควบคุมคุณภาพสินค้าทำให้ระบบอุตสาหกรรมของสหรัฐอเมริกาได้รับความเชื่อถือเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสามารถส่งออกขายได้ทั่วโลก

เปรมยุตา ทองสุภา (2552) กล่าวถึงความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษา มีใจความสำคัญว่า การประกันคุณภาพเป็นแนวคิดที่นำหลักการประกันคุณภาพทางภาคอุตสาหกรรม

และการบริการมาใช้ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ลูกค้า ซึ่งลูกค้าในที่นี้ คือ ผู้ปกครอง ชุมชน และ สังคม การประกันคุณภาพเป็นเทคนิคในการบริหารงานของภาคอุตสาหกรรม เพื่อที่จะทำให้เกิดผลต่างๆ ที่ผลิตออกมามีคุณภาพ ซึ่งคุณภาพจะเน้นเรื่องความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นความต้องการจริง (Need) หรือ ความคาดหวัง (Expectation) ความเป็นมาของคุณภาพ เริ่มต้นในสมัยโบราณในการแลกเปลี่ยนสินค้า มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันทำให้ในยุคโบราณนั้นไม่จำเป็นต้องมีการตรวจสอบเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้า ต่อมาการแลกเปลี่ยนสินค้ามีวิวัฒนาการเพิ่มขึ้นตามลำดับ ทำให้การแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงมาเป็นการซื้อขาย ระบบของสินค้าและบริการเริ่มยุ่งยากซับซ้อน ลูกน้องเริ่มไม่น่าไว้วางใจ ลูกค้าก็เริ่มจู้จี้ ดังนั้น ในการซื้อขายสินค้าจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ (Inspection) จากนั้นมา การตรวจสอบสินค้าจึงมีมากขึ้น และการตรวจสอบแต่ละครั้งเริ่มมีการจดบันทึก แล้วนำผลที่บันทึกนั้นไปวิเคราะห์ว่าผิดพลาดเพราะอะไร เพื่อกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบให้ดียิ่งขึ้น และหาทางแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น ซึ่งเป็นยุคของการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เกี่ยวกับสินค้าและผลผลิตต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตาม การควบคุมคุณภาพเป็นการตรวจสอบผลลัพธ์มากกว่าที่จะตรวจสอบองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งต่อมาการตรวจสอบเฉพาะผลลัพธ์ไม่ช่วยให้ลูกค้าพึงพอใจได้ การตรวจสอบ หรือการควบคุมคุณภาพไม่ได้ช่วยอะไรมาก เป็นหลักของการแก้ไขที่ปลายเหตุ ดังนั้น นักวิชาการ จึงเริ่มคิดนำเอาหลักการของการป้องกันมาใช้ โดยพิจารณาถึงการควบคุมองค์ประกอบทั้งหมดที่มีผลต่อผลลัพธ์ (Results) โดยเฉพาะการควบคุมด้านปัจจัย (Input) และด้านกระบวนการทำงาน (Process) ซึ่งหลักการนี้ก็คือ การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) โดยเชื่อว่า ถ้าควบคุมให้ปัจจัยนำเข้า (Input) และ กระบวนการทำงาน (Process) ไม่แปรปรวนแล้ว ผลลัพธ์ (Results) ย่อมคงเส้นคงวา หรือไม่แปรปรวน โดยเน้นให้ได้ผลลัพธ์ที่ออกมานั้นแปรปรวนไปจากที่ลูกค้าต้องการให้น้อยที่สุด

ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาไทย

Kanjanapanyakorn (2004) ได้แบ่งระยะของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาไทย เป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มต้น (Introductory Phase) พ.ศ. 2539-2541

ระยะนี้เป็นระยะเริ่มต้นเมื่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) แนะนำนโยบายและหลักการในระบบการประกันคุณภาพ โดยการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักสู่สาธารณชน รวมทั้งมหาวิทยาลัยด้วย โดยเริ่มจากการให้มีโครงการนำร่องโดย สกอ. จะชี้ให้เห็นความสำคัญในการ

นำระบบประกันคุณภาพไปใช้ รวมทั้งแนะนำกระบวนการตรวจสอบภายในซึ่งเป็นเรื่องใหม่และได้รับความร่วมมือจาก 22 คณะวิชา ใน 5 กลุ่มสาขาวิชา เข้าร่วมในโครงการนี้ การเริ่มต้นดำเนินโครงการจากการทำงานของกลุ่มคนที่มาร่วมกันกำหนดตัวบ่งชี้ที่จะใช้ตรวจสอบคุณภาพภายในตามมาตรฐานขั้นต่ำ จากนั้นก็กำหนดเป็นโครงร่างสำหรับใช้ในคณะวิชาที่เข้าร่วมโครงการนำร่อง จากนั้น สกอ. ก็เริ่มกระจายความรู้โดยจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในวงกว้างเพิ่มมากขึ้น เสนอแนวทางและพิมพ์หนังสือเพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการทำประกันคุณภาพ ระยะนี้สิ้นสุดลงเมื่อคณะวิชาที่เข้าร่วมได้รับการตรวจสอบ และผลการตรวจสอบได้รับการรายงานสู่สาธารณชน และแผนการขั้นต่อไป คือ การเริ่มดำเนินการตามกระบวนการประเมินคุณภาพภายใน

ระยะที่ 2 ระยะการนำไปใช้ (Total Implementation Phase) เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2541

หลังจากระยะที่ 1 ระยะเริ่มต้น พ.ศ. 2539-2541 นั้นมีจำนวนสถาบันการศึกษาเข้าร่วมโครงการนำร่องมากขึ้น และได้้นำแบบฝึกหัดการตรวจสอบคุณภาพภายในรอบแรกไปใช้ โดยคำนึงถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในและทำอย่างไรที่จะกระตุ้นให้มีการใช้เครื่องมือในองค์กรเกิดขึ้น ในปี พ.ศ. 2541 หลายๆ มหาวิทยาลัยมีการนำนโยบายระบบประกันคุณภาพภายในไปกระจายต่อให้ครอบคลุมทุกคณะวิชา และหน่วยงานสนับสนุนต่างๆ ภายในวิทยาเขต อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) แนะนำโครงร่าง และรูปแบบของหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษา และคณะวิชาแล้ว หลายๆ สถาบันได้นำแนวทางไปประยุกต์ใช้โดยกำหนดเป็นรูปแบบการดำเนินงานสำหรับหน่วยงานที่ไม่มีการกิจการจัดการเรียนการสอนต่อไป จากการแนะนำของที่ประชุม QA Forum ในปี พ.ศ. 2544 ภายใต้การเริ่มต้น ของที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ช่วยทำให้สมาชิกได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างเพื่อนสมาชิก ในหลากหลายมหาวิทยาลัยในการประยุกต์ใช้ระบบประกันคุณภาพรูปแบบอื่น เช่น ISO 9000 TQM และรางวัลคุณภาพแห่งชาติ ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในวงการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษาที่พัฒนาเป็นวงจรอย่างต่อเนื่อง

ระยะที่ 3 ระยะการบูรณาการภายใน (Internal Integration Phase) เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2544

ภาพรวมของระยะนี้คือการแนะนำเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งเริ่มต้นขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนดให้สถาบันการศึกษาต้องตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันอย่างสมบูรณ์ก่อนที่ สมศ. จะเข้าไปตรวจ

เยี่ยม แม้ว่าสถาบันส่วนใหญ่จะดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้ว แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมทุกคณะวิชา และหน่วยงานสนับสนุนต่างๆ ซึ่งมีข้อจำกัดอยู่ที่การตั้งเกณฑ์ และการปฏิบัติงาน บางส่วนยังไม่สามารถบูรณาการเข้ากับวัตถุประสงค์หลักของสถาบันที่จะขับเคลื่อนสถาบันตามความมุ่งหมายของวัตถุประสงค์หลักที่ตั้งไว้ได้ หลังจากที่มีการตรวจสอบจากภายนอก และคณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอก จาก สมศ. ได้ให้ข้อเสนอแนะ หลากๆ สถาบันเริ่มนำข้อเสนอแนะที่ สมศ. ต้องการให้มีการบูรณาการภารกิจของแต่ละหน่วยงานที่เป็นองค์ประกอบส่วนต่างๆ ให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เห็นผลรวมจากการปฏิบัติได้จริง

ระยะที่ 4 ระยะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Learning and Sharing Phase) เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2545

ถึงแม้ว่าการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะเกิดขึ้นในทุกๆ ระยะ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่าแก่การกล่าวถึง ดังนั้น จึงขอแยกออกมาเป็น 1 ระยะ โดยทุกๆ การเรียนรู้ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนกันนั้น จะทำให้บุคลากรในองค์กรต่างๆ สามารถก้าวเข้าสู่ขั้นตอนต่อไปที่จะนำระบบไปใช้ ไปบูรณาการจากที่หนึ่งไปยังที่ต่อไป โดยกระบวนการตรวจสอบคุณภาพภายในจะมีการนำสมาชิกที่เป็นผู้ปฏิบัติ งานของแต่ละสถาบันมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกัน และเผยแพร่สู่สาธารณะ เกิดเป็นเครือข่ายในการเทียบเคียงสมรรถนะระหว่างกลุ่มสาขาวิชาที่จะช่วยกันพัฒนาคุณภาพวงกว้างระดับชาติต่อไป

สรุป ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาไทย แบ่งเป็น 4 ระยะ โดยเริ่มจากการนำนโยบายและหลักการในระบบการประกันคุณภาพใช้กับมหาวิทยาลัย โดยเริ่มจากโครงการนำร่อง ในระยะที่ 2 เป็นระนาไปใช้ให้ครอบคลุมทุกคณะและหน่วยงานสนับสนุนต่างๆ และใช้ระบบประกันคุณภาพรูปแบบอื่นๆ ในระยะที่ 3 เป็นการบูรณาการคือมีการแนะนำการประเมินคุณภาพภายนอก นอกเหนือจากการประกันคุณภาพภายในซึ่งดำเนินการอยู่แล้ว ส่วนในระยะที่ 4 เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพร่วมกัน เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกัน

ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ

การประกันคุณภาพในต่างประเทศ ก่อกำเนิดมาจาก “จารีต” ที่มีความเกี่ยวพันกันโดยตรงจากประวัติศาสตร์สังคมที่มีส่วนกำหนดค่านิยม จนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันประเทศต่างๆ กำลังเผชิญกับความท้าทายของกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรุนแรง ทั้งการร่วมมือและ

การแข่งขันในทุกๆ ด้าน ประเทศต่างๆ จึงให้ความสำคัญและความสนใจเป็นอย่างมากในเรื่องของการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะในประเทศที่ต้องการก้าวขึ้นสู่ระดับแนวหน้าของโลก จึงได้ให้ความสำคัญกับการขยายตัวของระบบอุดมศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่ไปกับการพัฒนาให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการจัดการอุดมศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในผลผลิตของสถาบันว่ามีคุณภาพและมาตรฐานทัดเทียมกับนานาประเทศได้ (สุวิมล ราชธนบริบาล, 2541)

ในต่างประเทศ มหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันตามอายุการก่อตั้ง ขนาดและบทบาทหน้าที่ของแต่ละมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยทุกแห่งมีนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยมีการประเมินและจัดอันดับ เพื่อที่จะได้รับงบประมาณจากรัฐบาล มหาวิทยาลัยใดอยู่ในระดับต้นๆ จะได้รับงบประมาณการจัดการศึกษาจากรัฐบาลได้มากกว่าที่มีระดับรองลงมา ดังนั้น จึงต้องมีการแข่งขันกันในด้านคุณภาพทางการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ อยู่เสมอ (สุวิมล ราชธนบริบาล, 2541) หลายประเทศได้ให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เช่น ประเทศนิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ได้วางระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษามาบนฐานความคิดที่สำคัญ คือ ความคุ้มค่า และประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ความรับผิดชอบและรับชอบ หรือการตรวจสอบได้ ซึ่งรวมถึงการประเมินผลทั้งภายใน และภายนอกองค์กรที่ตรวจสอบ จึงจำเป็นต้องพัฒนาและวางระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาชาติ (ญาณอาภา ทับทิมทอง, 2545)

ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรกๆ ที่ริเริ่มแนวความคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้นำแนวความคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพไปใช้ในสถานศึกษา ได้เริ่มใช้ระบบการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1991-1992 กระบวนการสำคัญที่ได้ดำเนินการแล้วในการประกันคุณภาพก็ คือ 1) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) และ 2) การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) กระบวนการทั้งสองอย่างนี้มีความสำคัญมาก เป็นหัวใจของการประกันคุณภาพ สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในอังกฤษ สกอตแลนด์ เวลส์ และอีกสองแห่งในไอร์แลนด์เหนือ จะต้องผ่านกระบวนการทั้งสองอย่างนี้ (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541)

ประเทศอังกฤษ มีระบบการประกันคุณภาพที่ดีที่สุดและเป็นต้นแบบให้กับมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วโลก ในอดีตประเทศอังกฤษมีความเป็นอิสระในทางวิชาการค่อนข้างมาก จึงทำให้เกิดการ

แทรกแซงกิจการภายในจากหน่วยงานรัฐบาล แต่ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้เผชิญกับแรงกดดันทางการเมืองอย่างสูงที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการเพิ่ม “ความสามารถตรวจสอบได้” (Accountability) และให้มีการประกันคุณภาพทางการศึกษาดังนั้น มหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ไม่ต้องการให้การเมืองเข้ามาแทรกแซงในมหาวิทยาลัย จึงได้มีการจัดประชุมร่วมกันในการพัฒนาหน่วยตรวจสอบ (Academic Audit Unit) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่ประชุมอธิการบดี โดยหน่วยงานดังกล่าวจะออกไปสำรวจมหาวิทยาลัยต่างๆ ในเรื่องเกี่ยวกับมาตรการประกันคุณภาพ และประกาศเป็นแนวปฏิบัติว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance Guideline) และให้ถือปฏิบัติร่วมกัน (สุวิมล ราชธนบริบาล, 2541)

การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษาที่นับว่าสำคัญของประเทศอังกฤษ และมีผลต่อคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ได้แก่ (ประอร สุนทรวิภาต, 2544)

1. การให้ความเห็นชอบหลักสูตรและการรับรองวิทยฐานะ โดยสภาการประสาทปริญญาแห่งชาติ
2. การวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษามาตรฐานการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย โดยสภาอธิการบดี และผู้อำนวยการสถาบัน
3. การประเมินคุณภาพการเรียนการสอน โดยสภาการจัดสรรเงินงบประมาณมหาวิทยาลัย สถาบันโพลิเทคนิคและวิทยาลัย
4. การพัฒนาดัชนีบ่งชี้สมรรถภาพ

ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาถือว่าเป็นต้นตำรับการรับรองวิทยฐานะที่กลายเป็นโมเดลให้กับอีกหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งการรับรองวิทยฐานะในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการดำเนินการจริงจังเมื่อปลายราวสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งมีการขยายตัวของระบบอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกาอย่างมากตามการเพิ่มของประชากร มีมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย จนเกิดกระแสความไม่ไว้วางใจเรื่องคุณภาพ และเป็นเหตุให้สมาคมรับรองวิทยฐานะต่างๆ ต้องขยายงานในการสอดส่องดูแลคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีอยู่จำนวนมากในขณะนั้น (อมรวิทย์ นาครทรรพ, 2540)

ส่วนสาเหตุที่ต้องมีการประกันคุณภาพในแต่ละมลรัฐ เพราะโครงสร้างและระบบการบริหารของประเทศสหรัฐอเมริกาแตกต่างจากประเทศอื่น ตรงที่ประเทศอื่นมีกระทรวงศึกษาธิการแห่งชาติ ทำหน้าที่กำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลางของประเทศ ในขณะที่สหรัฐอเมริกามีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่กันอย่างชัดเจน ว่าเป็นรัฐบาลกลางของสหพันธรัฐ (Federal Government) และรัฐบาลมลรัฐ (State Government) โดยรัฐบาลกลางมีหน้าที่กำหนดทิศทางการพัฒนาในภาพรวมและวางมาตรฐานในการกำหนดเป้าหมายการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนมลรัฐมีภาระและความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษา ในแต่ละมลรัฐก็มีกฎหมายระเบียบกฎเกณฑ์การดำเนินงานแตกต่างกัน มาตรฐานและคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาจึงแตกต่างกันไปด้วย อีกทั้งมีสมาคมในการรับรองวิทยฐานะของมลรัฐตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541)

การประกันคุณภาพในประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีการประกันที่ต่างกันในแต่ละมลรัฐ และแต่ละสมาคมวิชาชีพต่างๆ แต่สภารับรองวิทยฐานะระดับอุดมศึกษา (CHEA) ที่ตั้งขึ้นมาใหม่ จะทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานกลางและวางบรรทัดฐานกลางในการดำเนินการรับรองวิทยฐานะให้กับสมาคมต่างๆ และได้กำหนดมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับ (Recognition Standards) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่สถาบันจำเป็นต้องมีมาตรฐานทั้ง 5 ข้อ คือ (CHEA Board of Directors, 1998)

1. มุ่งไปสู่คุณภาพทางวิชาการ
2. สามารถตรวจสอบได้
3. สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้และการปรับปรุงที่จำเป็น
4. มีการดำเนินงานที่เหมาะสมและยุติธรรมในการตัดสินใจ
5. ยังคงดำเนินการรับรองวิทยฐานะต่อไป

ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์

การศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์ก่อนปี ค.ศ. 1989 มีลักษณะเป็นการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (Centralization) ทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน รัฐจึงมีความคิดในการปฏิรูป

การศึกษาโดยการกระจายอำนาจ และใช้การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และตรวจสอบคุณภาพเป็นกลไกในการตรวจสอบและถ่วงดุลสถานศึกษา เพื่อให้มีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อกฎหมายการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540)

การประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์ จะแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ การรับรองคุณภาพ (Quality Accreditation) ของหลักสูตร/โปรแกรมการศึกษา และการตรวจสอบคุณภาพทางวิชาการ (Academic Quality Audit)

การประกันคุณภาพในประเทศนิวซีแลนด์ จะมีสำนักงานรับรองคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ (New Zealand Qualification Authority : NZQA) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของรัฐสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งก่อตั้งขึ้นจากกฎหมายการศึกษา ฉบับปรับปรุง ค.ศ. 1990 ทำหน้าที่ในการกำหนดเกณฑ์ในการรับรองมาตรฐานการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และอาจรับรองเองหรือให้หน่วยงานภายนอกเป็นผู้รับรองตามเกณฑ์ที่สำนักงานได้กำหนดขึ้น นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานตรวจสอบทางวิชาการของมหาวิทยาลัยในประเทศนิวซีแลนด์ (The New Zealand Universities Academic Audit Unit : AUU) ที่ก่อตั้งขึ้นโดยสภาอธิการบดีมหาวิทยาลัยนิวซีแลนด์ (New Zealand Vice-Chancellors' Committee : NZVCC) เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพทางวิชาการ (Academic Quality Audit) ในทุกสถาบันอุดมศึกษา และแนะนำช่วยเหลือในการศึกษา และยกระดับมาตรฐานทางวิชาการระดับชาติ (National Academic Standards) โดยหน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานที่มีระบบและเป็นอิสระจากการดำเนินงานของสถาบันต่างๆ (NZQA, 2000)

โดยทั่วไป การรับรองคุณภาพสถาบันที่จัดการอุดมศึกษาเกิดขึ้นได้ทันที หลังจากที่สถาบันอุดมศึกษาได้ลงทะเบียนขอจัดตั้ง (Registration) และคุณภาพของหลักสูตร/โปรแกรมวิชา จะเกิดขึ้นเมื่อได้รับการรับรองมาตรฐาน ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่สำนักงานรับรองคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ (NZQA) ได้กำหนดขึ้น ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541: 90)

1. การบริหารจัดการที่ดี
2. มีความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา
3. มีการวางแผนหลักสูตร/โปรแกรมที่ดี

4. มีการดำเนินงานของหลักสูตร/โปรแกรมที่ดี

ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศญี่ปุ่น

สาเหตุที่ประเทศญี่ปุ่นมีประกันคุณภาพการศึกษานั้น น่าจะมาจากที่ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลทางการศึกษาจากประเทศสหรัฐอเมริกา และมีความก้าวหน้าในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบกับความต้องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จากภาคธุรกิจเอกชน รวมถึงปริมาณนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นและความหลากหลายมากขึ้น และความต้องการในประเทศที่ต้องการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตลอดชีวิต ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้นในประเทศญี่ปุ่น โดยการประกันคุณภาพการศึกษาก็คือเป็นกลไกหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้สาธารณชนมั่นใจว่า มหาวิทยาลัยมีคุณภาพทางการศึกษาและการวิจัย เป็นที่ยอมรับของสังคมและนานาชาติ และตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541) นอกจากนี้ การประกันคุณภาพการศึกษาโดยภายนอกของประเทศญี่ปุ่นที่ใช้การรับรองวิทยฐานะ (Accreditation) นั้น น่าจะมาจากการได้รับอิทธิพลจากการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งใช้การรับรองวิทยฐานะเช่นเดียวกัน

การประกันคุณภาพในประเทศญี่ปุ่นได้พยายามปรับปรุงมาตรฐานของมหาวิทยาลัยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1956 เรื่อยมา จนในปัจจุบันได้มีการประกาศใช้เป็นกฎหมายโดยมติคณะรัฐมนตรี และยังใช้เป็นมาตรฐานในการรับรองวิทยฐานะขององค์กรต่างๆ ดังนั้นการประกันคุณภาพ ระดับอุดมศึกษาในประเทศญี่ปุ่นมุ่งเน้นใน 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. มหาวิทยาลัยดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาและวิจัยอย่างเหมาะสมโดยมหาวิทยาลัยมีปณิธานและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและรักษาสภาพของระบบการศึกษาและวิจัย และมีแหล่งทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเงินที่เพียงพอต่อกิจกรรมดังกล่าว รวมทั้งมีความตั้งใจที่จะพัฒนาสาขาการศึกษาและวิจัยให้บรรลุผลสำเร็จ

2. มหาวิทยาลัยพัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถที่หลากหลายของนักศึกษา แต่ละคนและช่วยให้เขาได้พัฒนาจุดแข็งและบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา โดยมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องให้ความสนใจและแนวทางการศึกษาแก่นักศึกษา รวมถึงให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตของนักศึกษา และช่วยให้เขาได้ศึกษาโดยปราศจากความกังวล และช่วยพัฒนาคุณภาพของความเป็นมนุษย์

3. มหาวิทยาลัยต้องมีการดำเนินการในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ การปฏิบัติการ และการบริหารงานบุคคลอย่างเหมาะสม และสร้างความมั่นคงในตำแหน่งและสถานภาพทางสังคม นอกจากนี้ควรมีการควบคุมเงินเดือนอย่างสมเหตุสมผล และมีความพยายามที่จะสร้างเงินทุนสนับสนุนสำหรับการปฏิบัติงาน

4. มหาวิทยาลัยพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมการศึกษาและวิจัยของมหาวิทยาลัย กำกับ ดูแล และประเมินองค์การและกิจกรรมของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ

กล่าวโดยสรุป ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ หลายประเทศได้ให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยมหาวิทยาลัย ทุกแห่งมีนโยบายการประกันคุณภาพ เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ รวมถึงการประเมินผลทั้งภายใน และภายนอกองค์กรที่ตรวจสอบ จึงจำเป็นต้องพัฒนาและวางระบบการประกันคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาชาติ

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งจะให้มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมาย มีแผนงานที่ชัดเจน ในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นงานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของ สถานศึกษาให้เป็นที่ไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีสาระบัญญัติไว้ในหมวด 6 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบ การประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตาม ที่กำหนดในมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษานั้น มีนักวิชาการ กล่าวถึง ความสำคัญของการ ประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2543: 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม มีความเชื่อมั่นว่าโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม

3. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนและองค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

สมสันต์ ลือกำลัง (2546) ได้ให้ความสำคัญหลายประการที่ทำให้สถานศึกษาต้องดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

1. คุณภาพการศึกษาในบริบทของการประกันคุณภาพการศึกษา เน้นการสร้างควมพึงพอใจให้กับผู้บริโภครทั้งภายในและภายนอก

2. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการทั้งระบบของสถานศึกษา และเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เน้นการวางแผนและการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าก่อนที่จะเกิดปัญหาไม่ใช่การแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว

3. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาหลักข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ กระบวนการวิเคราะห์ และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์หลักตรรกะและความสมเหตุสมผล

4. การตรวจสอบ การวัดและประเมินผลในบริบทของการประกันคุณภาพการศึกษา มีจุดประสงค์สำคัญให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ สำหรับใช้ในการวางแผนเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องมิใช่การจับผิดหรือตัดสินใจให้รางวัลหรือโทษ

5. คุณภาพของการออกแบบ (มาตรฐานวิชาการ กรอบหลักสูตร และแผนการสอน) และกระบวนการทำงาน (การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษา) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพนักเรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษาเน้นความสำคัญของการสร้างความรู้ ทักษะและความมั่นใจ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. การประกันคุณภาพการศึกษาให้ความสำคัญต่อการประสานสัมพันธ์ภายในระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ และการร่วมมือของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาและภูมิภาค

8. ภาวะความเป็นผู้นำและความเอาใจจริงเอาใจ (Commitment) ของผู้บริหารสถานศึกษา และการกระจายอำนาจความรับผิดชอบที่เหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

พิมปณยวัฒน์ โพธิสาร (2550) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษา มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

ดนูชา สลิ่งศ์ (2556) ได้กล่าวถึง การประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกสำคัญที่จะทำหน้าที่ส่งเสริมให้กระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาเป็นระบบและมีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นให้การบริหารและการจัดการมีคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่าผู้เรียนที่จบการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา

ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษานั้น มีนักวิชาการ กล่าวถึง ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

งานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (2553) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
2. ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ ได้ทำงานที่เป็นระบบที่ดี มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และเน้นวัฒนธรรมคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

3. ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำ และความรู้ความสามารถในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

4. หน่วยงานที่กำกับดูแลได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับดูแลสถานศึกษา และก่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพทางการศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา

5. ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้เยาวชนและคนที่ดีมีคุณภาพและศักยภาพที่จะช่วยทำงานพัฒนาองค์กร ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

งานประกันคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 (2553) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประกันคุณภาพ ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2. ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ มีการทำงานที่เป็นระบบ โปร่งใส มีความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพ และเน้นคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

3. ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำและความรู้ ความสามารถในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

4. กรรมการสถานศึกษาได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม เป็นผู้ที่ทำประโยชน์ และมีส่วนพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพทางการศึกษาให้แก่เยาวชนและชุมชนร่วมกับผู้บริหารและครู สมควรที่ได้รับความไว้วางใจให้มาเป็นกรรมการสถานศึกษา

5. หน่วยงานที่กำกับดูแล ได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับ ดูแลสถานศึกษา และก่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพทางการศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษา

6. ชุมชนและสังคมประเทศชาติ ได้เยาวชนและคนที่ดี มีคุณภาพและศักยภาพที่จะช่วยพัฒนาองค์กร ชุมชน และสังคมประเทศชาติต่อไป

7. ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจจากการให้บริการของหน่วยงาน ในระดับสถานศึกษาการประกันคุณภาพจะครอบคลุมถึงการสร้างความมั่นใจโดยการใช้ข้อมูล

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (2555) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถาบันการศึกษาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่มาตรฐานสากล
2. การใช้ทรัพยากรในการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การบริหารจัดการสถาบันการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้การผลิตผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ การสร้างผลงานวิจัย และการให้บริการวิชาการ เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศ
4. ผู้เรียน/นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน และสาธารณชนมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ

5. สถาบันการศึกษา หน่วยงานบริหารการศึกษา และรัฐบาลมีข้อมูลที่ต้องการและเป็นระบบในการกำหนดนโยบาย วางแผน และบริหารจัดการศึกษา

นิติธร ปิลาวาส์ (2555) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถาบันการศึกษาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่มาตรฐานสากล

2. การใช้ทรัพยากรในการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การบริหารจัดการของสถาบันการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้การผลิตผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ การสร้างผลงานวิจัย และการให้บริการทางวิชาการ เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ
4. ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน และสาธารณชนมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ
5. สถาบันการศึกษา หน่วยงานบริการการศึกษา และรัฐบาลมีข้อมูลที่ต้องการ และเป็นระบบในการกำหนดนโยบาย วางแผน และการจัดบริการการศึกษา
6. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกสาระวิชาสูงได้มาตรฐานสม่ำเสมอ
7. ผู้เรียนรู้ล่วงหน้าว่าจะได้รับผลอะไรจากการเรียนในสถาบันการศึกษาและได้ผลตามความต้องการ
8. ผู้ปกครอง ชุมชน ครู หน่วยงานการจัดการศึกษาในท้องถิ่น มีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานคุณภาพที่ผสมกลมกลืนระหว่างมาตรฐานสากล มาตรฐานชาติและมาตรฐานท้องถิ่น
9. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการจัดการเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา โดยผนึกกำลังกับครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน วางแผนการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บังเกิดผลกับผู้เรียนตามมาตรฐาน มีการตรวจสอบยอมรับในแผนการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา
10. ครูได้รับการพัฒนาและจูงใจให้วางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการปฏิบัติเพื่อให้นำไปสู่การบรรลุมาตรฐานคุณภาพการเรียนรู้อย่างครบถ้วนให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาติดตามตรวจสอบการเรียนการสอน และช่วยให้คุณภาพการศึกษามีความเป็นระบบระเบียบ

11. มีระบบการวัดประเมินผลตามสภาพจริง มุ่งตรงต่อการบรรลุมาตรฐานคุณภาพ และ บันทึกลงแฟ้มผลงานที่ผู้บริหารและครูตรวจสอบผลการเรียนและบันทึกผล นำผลมาใช้ในการพัฒนา และรายงานสู่ชุมชนสม่ำเสมอว่า การจัดการเรียนการสอนทำให้บังเกิดผลตามเป้าหมายคุณภาพการเรียนรู้อย่างไรที่กำหนดไว้ล่วงหน้าได้ดีเพียงใด

สรุป ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ เป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชนตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

หลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา

อารี เจริญผล (2547) ได้เสนอหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยสร้างความพึงพอใจ และความเชื่อมั่นให้กับ ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคม ว่านักเรียนที่จบการศึกษาจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนี้

1. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการศึกษา (Child-Centered Development) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ทั้งปวง และยึดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีความเชื่อว่า มนุษย์มีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตในการจัดการศึกษาจึงต้องช่วยกระตุ้นเอื้ออำนวยความสะดวก และส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาจนเต็มศักยภาพและมีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข และร่วมมือพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

2. การให้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ (School-Based Management :SBM) เป็นแนวความคิดที่มุ่งให้โรงเรียนมีอำนาจให้การตัดสินใจบริหารจัดการศึกษาได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีความเชื่อว่า โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการผลิต (Profit Center) ที่สามารถสร้างผลผลิต คือ ผู้เรียนให้มีคุณภาพได้การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ จึงเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการของโรงเรียนที่จะทำให้เกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพิ่มความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ และเป็นการเสริมสร้างพลัง (Empowerment) ให้โรงเรียน ประชาชน และชุมชนร่วมมือกันจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

3. การมีส่วนร่วม และการร่วมคิดร่วมทำ (Participation and Collaboration) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้การศึกษาเป็นแหล่งของสาธารณชนที่ทุกคน ทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับบุคคลทุกคน และกับสังคมโดยรวม การศึกษาจึงเป็นเรื่องของทุกคน (All for Education) โดยแนวความคิดนี้เชื่อว่า การให้ทุกคนทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมคิด และร่วมดำเนินการในการจัดการศึกษา ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้เกิดความรู้สึกรู้สึกความเป็นเจ้าของ ให้การสนับสนุน และร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความ มุ่งมั่นร่วมกัน พัฒนาการศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมได้

4. การกระจายอำนาจทางการศึกษา (Decentralization of Education) เป็นแนวความคิดที่มุ่งคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษา (Stakeholders) ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน แนวความคิดนี้เชื่อว่าการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษามากขึ้นนี้ จะทำให้เขาเกิดความตระหนักในคุณประโยชน์ของการศึกษา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจึงก่อให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้ตอบสนองตามความต้องการของเขา และมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับศรัทธาของผู้ปกครอง และชุมชนในที่สุด

5. การแสดงความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (Accountability) เป็นแนวความคิดที่ทำให้โรงเรียนต้องมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษา (Authorities) ต่อผู้เรียนผู้ปกครอง มาตรฐานการศึกษา หรือผลลัพธ์อันเกิดจากการตัดสินใจของโรงเรียนเอง ซึ่งสามารถให้ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมตรวจสอบได้ เพื่อเป็นหลักประกันสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมได้อย่างแท้จริง

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (2555) ได้กล่าวถึงหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. การสร้างความมั่นใจและสร้างความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา
2. การป้องกันปัญหา ต้องมีการวางแผนและเตรียมการ
3. การตั้งมั่นบนหลักวิชาการในการพัฒนาหลักวิชาชีพ

4. การดำเนินงานสามารถติดตามตรวจสอบและประเมินตนเองได้
5. การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับทุกขั้นตอน
6. การสร้างความรู้ ทักษะและความมั่นใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษา
7. การประสานสัมพันธ์ในองค์กร บุคลากรในพื้นที่
8. การเน้นภาวะผู้นำของผู้บริหาร

สรุป หลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานที่เน้นคุณภาพในการปฏิบัติงาน และเน้นภาวะผู้นำของผู้บริหาร เพื่อสร้างความมั่นใจและพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา สามารถติดตามตรวจสอบและประเมินตนเองได้

นโยบายและแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2539 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540) และ (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541) ดังนี้

นโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานสากล สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน

สำหรับแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ดำเนินการดังนี้

1. ทบวงมหาวิทยาลัยจะพัฒนาให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษามาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นหลักการของการให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบการควบคุมคุณภาพทางวิชาการ และปรับปรุงการปฏิบัติการกิจต่างๆ ด้านอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของควมมีเสรีภาพทางวิชาการและอิสรภาพในการดำเนินงานที่ยังคงเอื้อต่อการตรวจสอบจากสังคมภายนอกอันนำมาซึ่งควมมีมาตรฐานทางการศึกษาในระดับที่เป็นที่ยอมรับ

ในระดับสากลและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ทั้งนี้โดยจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้นเพื่อกำกับดูแล และบริหารงานด้านมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนการให้การรับรองมาตรฐานการศึกษา

2. ทบวงมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นภายในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้มีการสร้างกลไกการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) ขององค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาที่เป็นรูปธรรมขึ้น ทั้งนี้แต่ละมหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการขึ้นเป็นการภายในได้ตามความเหมาะสม

3. ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบและวิธีการในการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ โดยแต่ละมหาวิทยาลัยอาจนำไปปรับปรุงหรือพัฒนาเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพการของแต่ละมหาวิทยาลัยได้ตามความจำเป็น

4. เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัยได้รับการยอมรับจากภายนอกโดยกว้างขวางและเป็นการแสดงถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยจะจัดให้มีกลไกของการตรวจสอบและประเมินผลระบบการประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Audit) ที่แต่ละมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีขึ้นทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและคณะวิชา แล้วให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาต่อไป

5. ทบวงมหาวิทยาลัยจะสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของหน่วยงานและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในสังคม ในกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน สมาคมวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่มีความสนใจร่วมกันในกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา

6. ทบวงมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลข่าวสาร และผลจากกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มาเผยแพร่ต่อสังคมภายนอกให้ได้รับทราบถึงมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ตลอดจนเป็นข้อมูลสำหรับนักศึกษาและผู้ปกครองในการเลือกสถานศึกษา เป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณาให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ แก่สถาบันอุดมศึกษา เพื่อกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษามีความตื่นตัวและพัฒนาคุณภาพโดยสม่ำเสมอ

กล่าวโดยสรุปแล้ว นโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานสากล ส่วนแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษานั้นเป็นการให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายที่กำหนดไว้

การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความเป็นมาของระบบประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดให้ทุกสถานศึกษาต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ และเพื่อรองรับการประเมินจากภายนอก ในส่วนของทบวงมหาวิทยาลัย หรือปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ดำเนินการในเรื่องการประกันคุณภาพมาก่อน โดยประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2539 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ตลอดจนส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพขึ้นภายในสถาบัน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้สนองตอบนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย ด้วยการจัดทำแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย และประกาศใช้ครั้งแรก เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2541 (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542) และดำเนินการตรวจสอบคุณภาพภายในเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2544 โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานในรอบปีการศึกษา 2543

จากรายงานสรุปผลการดำเนินงาน รอบ 5 ปี (สำนักประกันคุณภาพ, 2550) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความสอดคล้องกับวิวัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ด้วยการจัดทำแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย และประกาศใช้ครั้งแรก เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2541 และมีการดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพภายในมาอย่างต่อเนื่องสรุปได้ดังนี้

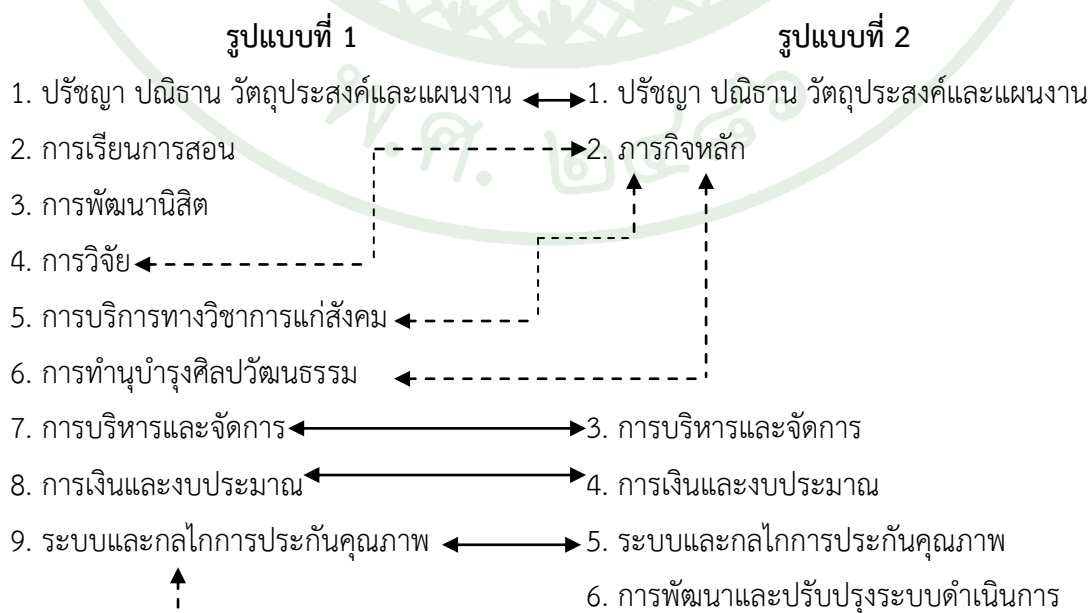
ปี พ.ศ. 2543-2544 มหาวิทยาลัยเริ่มต้นระบบประกันคุณภาพโดยการควบคุมให้ทุกหน่วยงานดำเนินการประกันคุณภาพและมีการตรวจสอบคุณภาพภายในเป็นครั้งแรกในหน่วยงาน

ระดับคณะวิชา ก่อนในปี พ.ศ. 2544 โดยให้แต่ละหน่วยงานงานกำหนดดัชนีที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง บางหน่วยงานก็กำหนดมากบ้าง น้อยบ้าง แตกต่างกันไป โดยมหาวิทยาลัยทำหน้าที่ตรวจสอบผลการดำเนินงานซึ่งพิจารณาเพียงแค่ว่ามีการดำเนินงานหรือไม่เท่านั้น เพื่อเป็นการสร้างระบบให้เกิดขึ้นภายในองค์กรในเบื้องต้น (สำนักประกันคุณภาพ, 2550)

ปี พ.ศ. 2545-2546 มหาวิทยาลัยได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโดยพิจารณาจากความหลากหลายในภารกิจของหน่วยงานภายใน และวัฒนธรรมการดำเนินงานภายในและอาศัยหลักการของระบบการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) ที่มุ่งเน้นให้มีการกำหนดระบบและกลไกในการควบคุม (Control) ตรวจสอบ (Audit) และประเมิน (Assessment) โดยมีวงจรการประกันคุณภาพที่ก่อให้เกิดกลไกการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ตามวงจร PDCA (Plan Do Check Act) โดยจัดทำระบบประกันคุณภาพเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ (สำนักประกันคุณภาพ, 2550)

รูปแบบที่ 1 ระบบประกันคุณภาพสำหรับคณะวิชา เป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้สำหรับหน่วยงานที่มีภารกิจในการผลิตบัณฑิตโดยตรงและมีนิสิตอยู่ในความดูแล โดยมีการดำเนินงานตาม 9 องค์ประกอบ 55 ดัชนีตรวจสอบ

รูปแบบที่ 2 ระบบประกันคุณภาพสำหรับสำนัก สถาบัน และหน่วยงานสนับสนุน เป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้สำหรับหน่วยงานที่ไม่ได้ผลิตบัณฑิตเป็นหลัก แต่ทำหน้าที่ในการสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารหรือสนับสนุนพันธกิจด้านอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย โดยมีการดำเนินงานตาม 6 องค์ประกอบ 40 ดัชนีตรวจสอบ

ความเชื่อมโยงของระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทั้ง 2 รูปแบบมีความเกี่ยวข้องในการวัดคุณลักษณะคุณภาพ เพื่อให้บรรลุตามองค์ประกอบที่เหมือนกัน โดยเส้นที่บ่งชี้แสดงถึงการวัดในองค์ประกอบที่เหมือนกัน ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1, 7, 8 และ 9 ของคณะวิชา สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 1, 3, 4 และ 5 ของสำนัก สถาบัน และหน่วยงานสนับสนุน ส่วนเส้นประแสดงถึงการวัดในองค์ประกอบที่ต่างกัน แต่มีบางมิติที่เหมือนกัน นั่นคือ ในองค์ประกอบที่ 2 ของกลุ่มสำนัก สถาบัน จะมีดัชนีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ 4, 5 และ 6 ของคณะวิชา และในองค์ประกอบที่ 6 ของกลุ่มสำนัก สถาบัน และหน่วยงานสนับสนุน จะมีดัชนีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ 9 ของคณะวิชา สำหรับองค์ประกอบที่ไม่มีเส้นโยงถึงกัน คือ ภารกิจที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นจุดเน้นของแต่ละระบบคุณภาพ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 2 และ 3 ของคณะวิชา

ปี พ.ศ. 2547-2548 มหาวิทยาลัยปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพจากการตรวจสอบเข้าสู่การประเมินคุณภาพภายใน โดยในระยะเริ่มแรกเป็นการประเมินรายหน่วยงาน และในปี พ.ศ. 2547 มหาวิทยาลัยรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือที่เรียกว่า สมศ. เป็นครั้งแรก

ปี พ.ศ. 2549-2550 เริ่มมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการประเมินคุณภาพภายในเป็นแบบกลุ่มสาขาวิชา และกลุ่มหน่วยงานสนับสนุนตามภารกิจหลักของแต่ละหน่วยงาน ทำให้สามารถเทียบเคียงผลการดำเนินงานกับหน่วยงานที่มีการใกล้เคียงกันได้มากขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและมีแนวปฏิบัติที่ดีของแต่ละหน่วยงาน และในปี พ.ศ. 2549 มหาวิทยาลัยรับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. รอบสอง โดยได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งในระดับสถาบัน และระดับกลุ่มสาขา มีผลการประเมินภาพรวมระดับสถาบัน 4.57 อยู่ในระดับดีมาก

นโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ประกาศนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2540 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพของการดำเนินงานภายใน เพื่อเป็นการประกันคุณภาพว่าบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกคนมีคุณภาพและมีมาตรฐานที่ดี (พนิต เข้มทอง และคณะ, 2542)

สำหรับแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้หน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย ดำเนินการเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2546 ดังนี้ (สำนักประกันคุณภาพ, 2548)

1. ให้ทุกหน่วยงานดำเนินการบริหารจัดการระบบงานต่างๆ เพื่อให้ตอบสนองต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นเลิศทางวิชาการและมาตรฐานด้านคุณภาพในทุกสาขาวิชาและทุกหลักสูตร ทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา
2. พัฒนาระบบและกลไกในการประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับกระบวนการดำเนินการภายในและมาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัดและมาตรฐานสากล โดยเน้นให้ทุกหน่วยงานและทุกวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยรวมทั้งสถาบันสมทบ นำระบบประกันคุณภาพไปใช้เพื่อสร้างให้เกิดกลไกการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
3. สนับสนุนให้หน่วยงานทุกระดับดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย
4. ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของทุกหน่วยงานเป็นประจำ ภายใต้กรอบและมาตรฐานที่กำหนด เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารของหน่วยงานและของมหาวิทยาลัยนำไปใช้ในการพัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลสรุปของการประกันคุณภาพจะเป็นส่วนหนึ่งของรายงานประจำปีที่เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเปิดเผยต่อสาธารณะ
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ บุคลากร และนิสิตมีส่วนร่วมในการสร้างระบบการประกันคุณภาพ ตลอดจนตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายที่มีส่วนในการสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้น
6. ให้มีคณะกรรมการส่วนกลางที่เป็นผู้กำหนดนโยบายและจัดทำมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

6.1 คณะกรรมการการศึกษา เป็นผู้กำหนดมาตรฐานด้านหลักสูตรและมาตรฐานด้านการบริหารหลักสูตร ทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา รวมทั้งการกำหนดกลไกและมาตรการที่จะดูแลกำกับให้หลักสูตรต่าง ๆ ที่เปิดสอนในทุกวิทยาเขตให้มีมาตรฐานตามที่กำหนด

6.2 คณะกรรมการบริหารงานวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญา เป็นผู้กำหนดนโยบายและทิศทางการวิจัยในภาพรวมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลิตผลงานวิจัย และนำผลงานวิจัยต่าง ๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

6.3 คณะกรรมการกำกับนโยบายการบริการวิชาการ เป็นผู้กำหนดนโยบายและระเบียบของการให้บริการวิชาการต่างๆ ตลอดจนแนวปฏิบัติในการนำองค์ความรู้สู่สังคมของบุคลากรและหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้คงไว้ซึ่งจรรยาบรรณทางวิชาชีพและคุณค่าของวิชาการ

6.4 คณะกรรมการด้านเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรม เป็นผู้กำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาด้านเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดูแลกำกับการจัดกิจกรรมประจำปีในภาพรวม ตลอดจนประสานงานในการถ่ายทอดประเพณี เอกลักษณ์วัฒนธรรม และคุณค่าต่างๆ สู่บุคลากรและนิสิตอย่างต่อเนื่อง

7. ให้สำนักประกันคุณภาพเป็นหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนาระบบ และกลไกการประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการดำเนินการภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดตามดูแลให้มีการนำระบบประกันคุณภาพไปใช้ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อสร้างให้เกิดกลไกการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในทุกหน่วยงาน

8. ให้หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดทำระบบประกันคุณภาพภายในของตนให้สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดตามดูแลให้ทุกหน่วยงานย่อยภายในมีการดำเนินการตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนประสานงานกับสำนักประกันคุณภาพในการจัดทำแผนงานการประกันคุณภาพประจำปี

9. ผู้บริหารของหน่วยงานและของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะต้องนำข้อมูลที่ได้จากรายงานสรุปผลการตรวจสอบและการประเมินของคณะกรรมการผู้ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

10. ทุกหน่วยงานจะต้องชี้แจงให้อาจารย์และบุคลากรของตนเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพ ตลอดจนตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายที่มีส่วนในการสร้างคุณภาพ งานกิจการนิสิตจะต้องเสริมสร้างและปลูกฝังให้นิสิตเข้าใจถึงบทบาทของตนในกระบวนการเรียนการสอน และการสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้น

แนวคิดในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

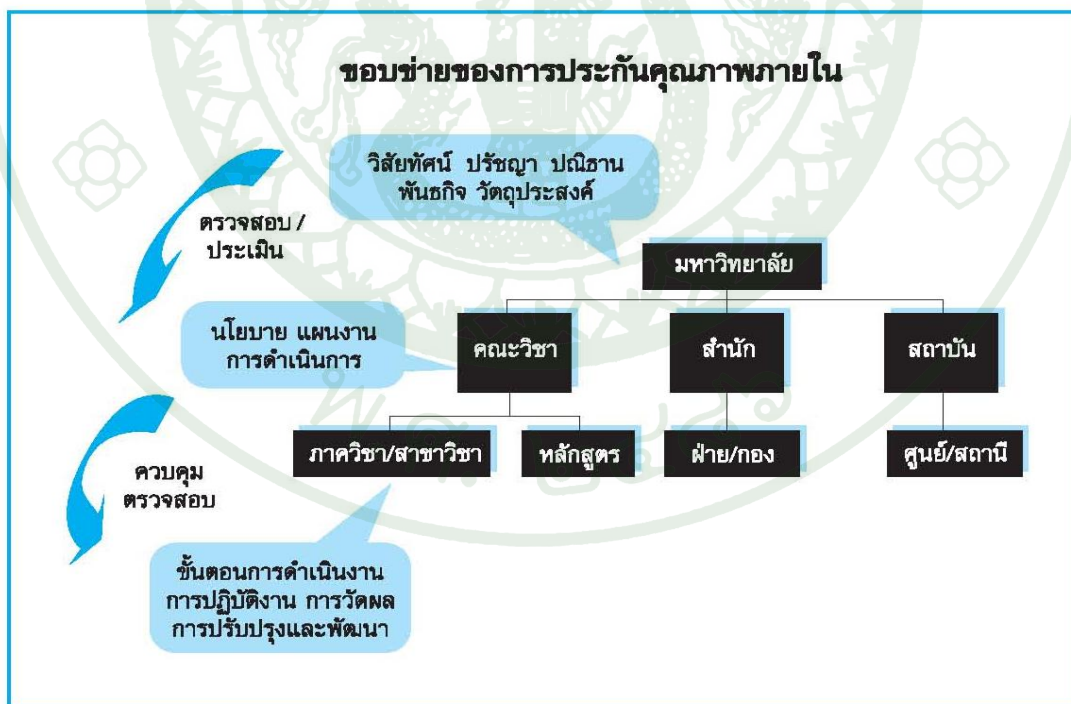
แนวคิดในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาศัยรูปแบบของการจัดการระบบคุณภาพเชิงรวมทั้งองค์กรและการนำองค์กรไปสู่ความเป็น ดังนี้ (สำนักประกันคุณภาพ, 2548)

1. ทุกหน่วยงานในทุกวิทยาเขตต้องมีการดำเนินการที่ตอบสนองต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัย
2. การดำเนินการของหน่วยงานต้องสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมให้ทั้งองค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน
3. จัดให้ระบบการบริหารจัดการและการตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลเชิงวิเคราะห์
4. กระบวนการบริหารอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและเป็นธรรมรัฐ
5. การมุ่งสู่ความเป็นเลิศในการดำเนินการของทุกหน่วยงานต้องเกิดจากการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
6. มุ่งพัฒนาองค์กรเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

ระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพโดยพิจารณาความหลากหลายในการกิจของหน่วยงานภายในและวัฒนธรรมการดำเนินการภายใน โดยอาศัยหลักการของระบบการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) ที่มุ่งเน้นให้มีการกำหนดระบบและกลไกในการควบคุม (Control) ตรวจสอบ (Audit) และประเมิน (Assessment) ทั่วทั้งองค์กร โดยทั้ง 3 ส่วนมีความหมายดังนี้ (สำนักประกันคุณภาพ, 2548)

1. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) คือ การจัดให้มีระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพภายในขององค์ประกอบต่าง ๆ จะมีผลต่อคุณภาพของบัณฑิตและผลงานด้านต่างๆ และต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการของการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสม
2. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) หมายถึง การตรวจสอบการดำเนินการของระบบและกลไกควบคุมคุณภาพภายในที่ได้กำหนดไว้เพื่อพิจารณาว่า กลไกการควบคุมคุณภาพยังคงดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง และได้ใช้ระบบที่พัฒนาขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีขั้นตอนการดำเนินการที่จะทำให้เชื่อถือได้ว่าผลการดำเนินงานของระบบจะเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามดัชนีและตัวชี้วัดที่กำหนด
3. การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของหน่วยงานกับเป้าหมายหรือดัชนีชี้วัดที่กำหนด เพื่อประเมินว่าผลการดำเนินงานที่ได้จากการใช้ระบบการประกันคุณภาพ หรือระบบควบคุมคุณภาพแล้วได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพมากน้อยเพียงใด

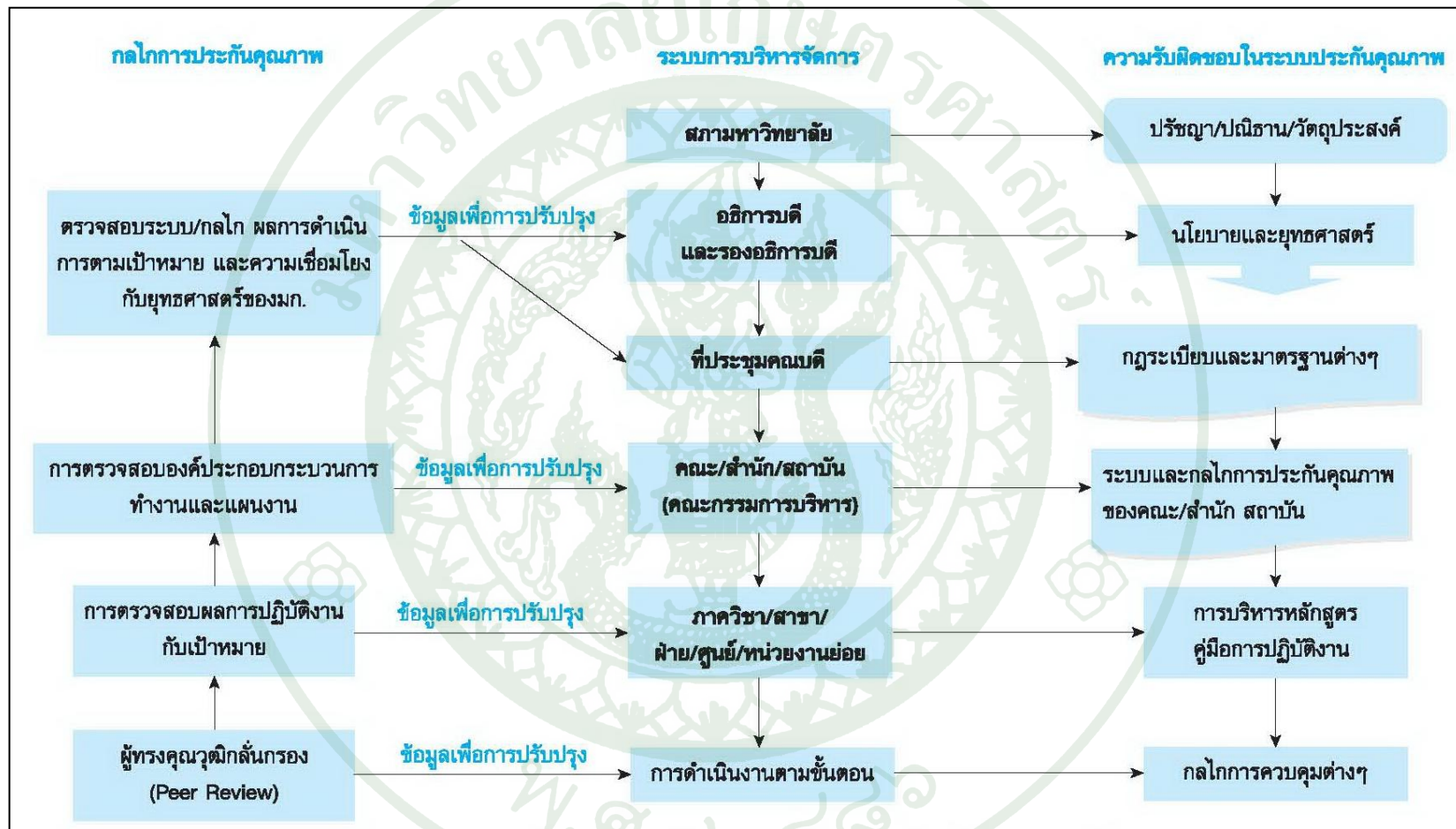
ภาพที่ 1 ขอบข่ายของการประกันคุณภาพภายใน
ที่มา: สำนักประกันคุณภาพ (2548)

จากภาพที่ 1 ขอบข่ายของการประกันคุณภาพภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้กำหนดขอบข่ายของการประกันคุณภาพ ไว้ 3 ระดับ ดังนี้

ระดับมหาวิทยาลัย มีหน้าที่กำหนดปรัชญา ปณิธาน นโยบาย การประกันคุณภาพ สร้างระบบและกลไกในการประกันคุณภาพในภาพรวมของมหาวิทยาลัย กำกับดูแลให้ทุกหน่วยงานมีการจัดทำระบบประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพของทุกหน่วยงานตามที่กำหนด รวบรวมผลการดำเนินงานและจัดทำเอกสารรายงานประจำปี และประสานงานในการประเมินและตรวจเยี่ยมจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

ระดับหน่วยงาน (คณะวิชา สำนัก/สถาบันและหน่วยงานในระดับเดียวกัน) มีหน้าที่กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการประกันคุณภาพของตนให้สอดคล้องกับของมหาวิทยาลัย จัดทำระบบและขั้นตอนในการดำเนินการระบบการประกันคุณภาพภายในของตนให้เป็นไปตามนโยบายและระบบของมหาวิทยาลัย ควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานย่อยภายในให้เป็นไปตามขั้นตอนและเป้าหมายที่กำหนด ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการภายในของตนเอง รวบรวมผลการดำเนินงานและจัดทำเอกสารรายงานการศึกษา/การประเมินตนเองเพื่อเตรียมรับการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพภายในจากมหาวิทยาลัย ให้ความร่วมมือในการจัดทำข้อมูลเพื่อการจัดทำรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัย เตรียมพร้อมร่วมกับมหาวิทยาลัยเพื่อรับการประเมินและการตรวจเยี่ยมจาก สมศ. และจัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงประจำปีของหน่วยงาน

ระดับภาควิชา/สาขาวิชา ฝ่าย ศูนย์และหน่วยงานย่อยภายใน มีหน้าที่จัดทำแผนงานประจำปี ดำเนินงานตามขั้นตอนในระบบการประกันคุณภาพภายในของหน่วยงาน ควบคุมการดำเนินงานภายในของตนเองให้เป็นไปตามขั้นตอนและเป้าหมายที่กำหนด ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานภายในพร้อมทั้งวิเคราะห์ตนเอง รวบรวมผลการดำเนินงานและจัดทำเอกสารรายงานการศึกษาตนเอง เตรียมรับการตรวจสอบภายในจากคณะวิชา/สำนัก/สถาบันของตน ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานในการจัดทำข้อมูลเพื่อส่งให้มหาวิทยาลัย และดำเนินกิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

ภาพที่ 2 แผนภูมิระบบการประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่มา: สำนักประกันคุณภาพ (2548)

จากภาพที่ 2 แผนภูมิระบบการประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้แบ่งระบบการประกันคุณภาพภายใน ไว้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นกลไกการประกันคุณภาพ เริ่มต้นจากผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่กลั่นกรอง ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานกับเป้าหมาย ตรวจสอบองค์ประกอบกระบวนการทำงานและแผนงาน และตรวจสอบระบบ/กลไก ผลการดำเนินการตามเป้าหมาย ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 2 เป็นระบบการบริหารจัดการ เริ่มจากผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัยนำข้อมูลที่ได้จากการประกันคุณภาพ เพื่อนำมาปรับปรุง โดยดำเนินการตามขั้นตอนจากผู้บริหารทุกระดับ ตั้งแต่ อธิการบดีจนถึงระดับภาควิชา/สาขา/ฝ่าย/ศูนย์/หน่วยงานย่อย

ส่วนที่ 3 เป็นการกำหนดความรับผิดชอบในระบบการประกันคุณภาพ เริ่มตั้งแต่สภามหาวิทยาลัย กำหนดปรัชญา/ปณิธาน/วัตถุประสงค์ จากนั้นอธิการบดีและรองอธิการบดี นำมา กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ จากนั้นที่ประชุมคณบดี กำหนดระเบียบและมาตรฐานต่างๆ จากนั้น คณะ/สำนัก/สถาบัน ดำเนินการตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพของคณะ/สำนัก/สถาบัน จากนั้นภาควิชา/สาขา/ฝ่าย/ศูนย์/หน่วยงานย่อย ดำเนินการบริหารหลักสูตรและคู่มือการปฏิบัติงาน โดยการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ นั้น มีกลไกการควบคุมการดำเนินงาน

องค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พัฒนามาจากองค์ประกอบ 9 ด้าน ตามประกาศของทบวงมหาวิทยาลัยที่ได้ประกาศเป็นแนวทางในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพ ภายในของคณะวิชามาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541 ระบบนี้ครอบคลุมการดำเนินการของหน่วยงานในระดับ คณะวิชาที่มีการปฏิบัติภารกิจครบทั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัย มีการบริหารหลักสูตรและกิจกรรมการ พัฒนานิสิตที่อยู่ในการดูแลของตน มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและเป็นธรรมรัฐ มีระบบการ บริหารการเงินและงบประมาณที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ ทั้งนี้หน่วยงานที่จะเลือกใช้ระบบการ ประกันคุณภาพนี้จะต้องมีการดำเนินการครบทั้ง 9 องค์ประกอบ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1: ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนงาน องค์ประกอบที่ 2: การเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 3: การพัฒนานิสิต องค์ประกอบที่ 4: การวิจัย องค์ประกอบที่ 5: การบริการทางวิชาการแก่สังคม

องค์ประกอบที่ 6: การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม องค์ประกอบที่ 7: การบริหารและการจัดการ องค์ประกอบที่ 8: การเงินและงบประมาณ และองค์ประกอบที่ 9: ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

สำหรับระบบการประกันคุณภาพของคณะวิชา จำนวน 9 องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้ (สำนักประกันคุณภาพ, 2548)

องค์ประกอบที่ 1 : ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนงาน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม พัฒนานิสิตและทรัพยากรบุคคลของชาติ โดยครอบคลุมทุกสาขาวิชาเพื่อความเป็นศาสตร์ของแผ่นดิน

องค์ประกอบที่ 2 : การเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการจัดการเรียนการสอน การจัดหาทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การบริหารหลักสูตร คณาจารย์ กระบวนการเรียนการสอน นิสิต และปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนต่างๆ

องค์ประกอบที่ 3 : การพัฒนานิสิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ส่งเสริมกิจกรรมของนิสิต เพื่อให้นิสิตสามารถพัฒนาทางอารมณ์และสังคมได้อย่างเหมาะสมในระหว่างเรียนและเตรียมความพร้อมที่จะเป็นบัณฑิตตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

องค์ประกอบที่ 4 : การวิจัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรองอธิการบดีซึ่งดูแลรับผิดชอบงานวิจัย กำหนดนโยบายและทิศทางการวิจัยในภาพรวมของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดสัมมนา การประชุมทางวิชาการ การถ่ายทอดผลงานวิจัย ตลอดจนการนำเอาผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยไปสู่การสร้างให้เกิดประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย และสังคม

องค์ประกอบที่ 5 : การบริการทางวิชาการแก่สังคม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถือว่าการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัย ดังนั้น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงมีการให้บริการทางวิชาการ โดยผ่านสำนัก สถาบันต่างๆ ที่เป็นหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการสนับสนุนให้คณะวิชา จัดการบริการวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ในส่วนของการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน โดยคณาจารย์และบุคลากรสามารถดำเนินการได้ โดยผ่านการเห็นชอบของผู้บังคับบัญชาภายในหน่วยงานนั้นๆ

องค์ประกอบที่ 6 : การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นแบบอย่างต่อสังคม ทั้งในเรื่องวินัย คุณธรรม จริยธรรม การส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย การเคารพนับถือผู้อาวุโสและบูรพาจารย์ การเทิดทูนราชวงศ์ไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ บุคลากรและนิสิตจัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม เป็นประจำทุกปี โดยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ อาจดำเนินการเองหรือผ่านกองกิจการนิสิต สำนักพิพิธภัณฑสถานและวัฒนธรรมการเกษตรหรือส่วนกลางของมหาวิทยาลัย ในส่วนของวินัย กิริยามารยาทและความประพฤติอันเหมาะสม คณาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาจะช่วยกันดูแล เพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามวิถีไทย

องค์ประกอบที่ 7 : การบริหารและการจัดการ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดระบบการบริหารที่มีความคล่องตัว เน้นความประหยัดควบคู่กับควมมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร มีการแบ่งส่วนราชการเป็นคณะ สำนัก สถาบัน และศูนย์ในระดับต่างๆ เพื่อสนับสนุนภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย ในด้านการเรียนการสอน การพัฒนานิสิต การวิจัยและการถ่ายทอด การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบที่ 8 : การเงินและงบประมาณ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับงบประมาณการเงินไว้อย่างชัดเจน มีการดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนงบประมาณเงินรายได้ที่เกิดจากการบริหารจัดการทรัพยากรและ กิจกรรมภายในเพื่อนำมาสนับสนุนการดำเนินงานภายในของมหาวิทยาลัย สนับสนุนให้หน่วยงาน

ต่างๆ สามารถสร้างรายได้เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย มีการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้เงินอย่างเป็นระบบ

องค์ประกอบที่ 9 : ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้จัดตั้งสำนักประกันคุณภาพขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย กำหนดดัชนีตรวจสอบและดัชนีประเมินในการประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ และตอบสนองแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ดำเนินการและติดตามผลการตรวจสอบ/ประเมินคุณภาพทุกหน่วยงาน ทุกวิทยาเขต เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมนำเสนอมหาวิทยาลัย เพื่อการปรับปรุงต่อไป

ขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 สำหรับหน่วยงานที่มีการจัดการเรียนการสอน หรือ คณะวิชา จำนวน 9 องค์ประกอบ 55 ดัชนี ตรวจสอบ/41 ดัชนีประเมิน และรูปแบบที่ 2 สำหรับสำนัก สถาบัน และหน่วยงานสนับสนุน หรือ หน่วยงานที่ให้บริการ จำนวน 6 องค์ประกอบ 40 ดัชนีตรวจสอบ/ 33 ดัชนีประเมิน โดยมีนโยบายให้ทุกคณะวิชา สำนัก สถาบัน และวิทยาเขต จัดทำระบบการประกันคุณภาพโดยเลือกใช้รูปแบบ 1 หรือ 2 ให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน โดยดำเนินการดังนี้ (สำนักประกันคุณภาพ, 2548)

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบในการดูแลระบบประกันคุณภาพภายในหน่วยงาน
- 2) จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่ คู่มือการประกันคุณภาพของหน่วยงาน แบบฟอร์มการรายงานและการรวมข้อมูลภายในของหน่วยงาน ในกรณีคณะวิชาควรมีรายการศึกษาตนเอง/รายงานการประเมินตนเองของภาควิชา หรือ หน่วยงานย่อย กรณีวิทยาเขตควรมีรายงานการประเมินตนเองของคณะวิชา หน่วยงานสนับสนุนภายในวิทยาเขตของตน
- 3) จัดทำแผนงานกำกับภารกิจทุกด้านของหน่วยงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ และดัชนี ตรวจสอบ/ดัชนีประเมิน
- 4) รวบรวมเอกสารสนับสนุนผลการดำเนินงานในระบบการประกันคุณภาพ

5) กำหนดดัชนีชี้วัดเพื่อตรวจสอบและดัชนีประเมินภายในของหน่วยงานเพิ่มเติม (ดัชนีชี้วัดภาคบังคับต้องสอดคล้องกับดัชนีชี้วัดของมหาวิทยาลัย)

6) ติดตามตรวจสอบ/ตรวจประเมินระบบประกันคุณภาพภายในทุกระดับหน่วยงาน (ภาควิชา หน่วยงานย่อย จัดทำรายงานการศึกษาตนเอง/รายงานการประเมินตนเอง พร้อมผลการดำเนินงานตามดัชนีประเมิน แต่ไม่จำเป็นต้องประเมินผลการดำเนินงาน และพร้อมรับการตรวจสอบ/ตรวจประเมินตามนโยบายของหน่วยงาน)

7) จัดทำรายงานการประเมินตนเอง ประกอบด้วย ข้อมูลตามดัชนีประเมินที่จัดทำเป็นเชิงเปรียบเทียบผลการดำเนินงานอย่างน้อย 3 ปี ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (รวมทั้งแผนงานการพัฒนาปรับปรุงจากผลการตรวจประเมินครั้งก่อน) ผลการตรวจสอบตนเอง/ประเมินตนเองในภาควิชา/หน่วยงานย่อยต่างๆในรอบการตรวจสอบ ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน/จุดแข็ง ปัจจัยคุกคาม/โอกาสในการพัฒนาปรับปรุงต่อไป

8) เตรียมพร้อมรับการตรวจประเมินจากคณะกรรมการตรวจประเมินของมหาวิทยาลัย

9) นำผลการตรวจประเมินและข้อเสนอแนะจากรายงานการตรวจประเมินต่างๆ มาใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาและปรับปรุงระบบการดำเนินงาน รวมทั้งกำหนดดัชนีชี้วัดเพิ่มเติมสำหรับใช้เฉพาะภายในของหน่วยงานต่อไป

สรุป การประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้สนองตอบนโยบายการประกันคุณภาพของทบวงมหาวิทยาลัย ด้วยการจัดทำแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่แนวคิดในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ โดยพิจารณาจากความหลากหลายในภารกิจของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ที่มุ่งเน้นให้มีการกำหนดระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมิน ตามวงจร PDCA โดยจัดทำระบบประกันคุณภาพเป็น 2 รูปแบบ คือ ระบบประกันคุณภาพสำหรับคณะวิชา และระบบประกันคุณภาพสำหรับสำนัก สถาบันและหน่วยงานสนับสนุน

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้ นับว่าเป็นพื้นฐานของการทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อม เกิดขึ้นได้เมื่อมีสิ่งเร้าจากสิ่งแวดล้อมเข้ามากระทบกับอวัยวะรับรู้ความรู้สึก ซึ่งจะส่งกระแสความรู้สึกนั้นๆ ไปยังสมอง เพื่อให้เกิดการตีความและเกิดการรับรู้ขึ้น นอกจากนี้การรับรู้บุคคลเป็นกระบวนการสร้างความประทับใจต่อบุคคลอื่นๆ ในด้านต่างๆ อันเนื่องมาจากการสร้างสัมพันธ์ภาพกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการรับรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในการดำรงชีวิตที่จะขาดเสียมิได้ (ลักขณา สิริวัฒน์, 2544: 47-48)

ความหมายของการรับรู้

การรับรู้ (Perception) เป็นผลเนื่องมาจากการที่มนุษย์ใช้อวัยวะรับสัมผัส (Sensory Motor) ซึ่งเรียกว่า เครื่องรับ (Sensory) ทั้ง 5 ชนิด คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการรับรู้ ไว้ดังต่อไปนี้

ปฐมา วงษ์อ่อน (2544) สรุปไว้ว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการทางสมองซึ่งตีความหรือแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการสัมผัสของร่างกายกับสิ่งเร้า ทั้งนี้ ต้องอาศัยประสบการณ์เดิม การเรียนรู้ หรือความคิด แล้วมีการแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจจากการตีความนั้นๆ

พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ (2545) ได้ให้ความหมายของ การรับรู้ หมายถึง กระบวนการซึ่งปัจเจกบุคคลจัดระเบียบและตีความสิ่งที่ได้สัมผัส เพื่อให้ความหมายของสภาพแวดล้อม

วิรัช สงวนวงศ์วาน (2546) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการรับรู้ (Perception) คือ กระบวนการที่บุคคลให้ความหมายกับสิ่งที่อยู่รอบตัวโดยการรวบรวมและตีความจากประสาทที่ได้รับ เมื่อเรารับรู้สิ่งใดก็มักเชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นความจริง บุคคล 2 คนได้เห็นสิ่งเดียวกัน แต่อาจเกิดการรับรู้ต่างกัน และได้ให้ความหมายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ไว้ ดังนี้ การที่คน 2 คนเห็นสิ่งเดียวกันแต่เกิดการรับรู้ต่างกัน อาจเกิดจากปัจจัย 3 อย่าง คือ ตัวผู้รับรู้เอง (Perceiver) สิ่งที่จะเห็น (Target) และสถานการณ์ (Situation)

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2546) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการรับรู้ไว้ดังนี้ การรับรู้ คือ กระบวนการที่อินทรีย์หรือสิ่งมีชีวิตพยายามทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อมโดยผ่านทางประสาทสัมผัส

กระบวนการนี้เริ่มต้นจากการใช้วัฏวะสัมผัสจากสิ่งเร้าและจัดระบบสิ่งเร้าใหม่ภายในระบบการคิดในสมอง ภายหลังจากนั้นจึงจะแปลความหมายว่าสิ่งเร้าที่รับสัมผัสเข้ามานั้นคืออะไร ชั้นแปลความหมายนี้เป็นขั้นที่อินทรีย์จะใช้ประสบการณ์เก่าเป็นพื้นฐานของการแปลความหมาย

พิภพ วังเงิน (2547) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการรับรู้ไว้ดังนี้ การรับรู้ คือ อาการสัมผัสที่มีความหมาย เป็นการแปลหรือตีความจากที่ได้รับสัมผัสออกมาเป็นสิ่งที่มีความหมายซึ่งเป็นที่รู้จักและเข้าใจกัน โดยอาศัยประสบการณ์เดิม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) กล่าวว่า การรับรู้ คือ การสัมผัสที่มีความหมาย การรับรู้เป็นกระบวนการหรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย

ไพศาล เสงจิตตระกูล (2548) สรุปไว้ว่า การรับรู้ หมายถึงกระบวนการที่บุคคลแปลหรือตีความสิ่งเร้าที่ได้รับ โดยผ่านประสาทสัมผัส และอาศัยประสบการณ์เป็นเครื่องช่วยในการตีความหรือแปลความ

Hanna and Wozniak (2001) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ ว่าเป็นกระบวนการของการคัดเลือก การจัดระเบียบ และการตีความความรู้สึกเป็นสิ่งที่มีความหมาย

Schiffman and Kanuk (2007) ได้นิยามความหมายของการรับรู้ ไว้ว่าเป็นกระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลเลือก จัดระเบียบ และตีความสิ่งเร้าเป็นภาพที่มีความหมายและเชื่อมโยงกัน ซึ่งแม้บุคคลจะได้รับสิ่งเร้าสิ่งเดียวกัน แต่การรับรู้ในแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันตามความต้องการ ค่านิยม และความคาดหวังของแต่ละบุคคล

จากความหมายของการรับรู้ที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า การรับรู้ คือ กระบวนการที่สมองมีการแปลความหรือตีความจากข้อมูลที่ได้รับจากการเร้าจากสิ่งเร้าต่อประสาทสัมผัสต่างๆ ซึ่งได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้นและผิวหนัง จากนั้นก็มีการประมวลและตีความข้อมูลที่รับเข้ามา ซึ่งในการแปลสิ่งเร้าต่างๆ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของบุคคลแต่ละคน และบุคคลจะเลือกให้ความสนใจเฉพาะสิ่งเร้าที่มีความหมายต่อตนเอง นอกจากนี้แล้ว การรับรู้ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความเข้าใจของบุคคลที่เกิดขึ้นด้วย

ความสำคัญของการรับรู้

การรับรู้เป็นกระบวนการตีความต่อสิ่งที่ได้เห็น ได้ยินหรือได้กลิ่น ได้รู้รส และการรับสัมผัสต่างๆ ในตัวเรา การรับรู้จึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมในชีวิตประจำวันของคนเราเป็นอย่างมาก โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญของการรับรู้ไว้ดังนี้

ลักษณะ สิริวัฒน์ (2544) สรุปความสำคัญของการรับรู้ไว้ดังนี้

1. การรับรู้กับการเกิดทัศนคติ ตั้งแต่เราตื่นนอนแต่เช้าก็ถูกรายล้อมด้วยเทคโนโลยีข้อมูลสื่อสารต่างๆ ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำหรือตอบโต้ต่อข้อมูลข่าวสารนั้นๆ เช่น สื่อมวลชน การโฆษณา จะทำให้ผู้ได้รับข่าวสารมีความเชื่อถือ มีทัศนคติที่ดีและมีค่านิยมต่อสิ่งนั้นในระดับหนึ่ง
2. การรับรู้กับสุขภาพจิต การรับรู้ที่ผิดปกติบางลักษณะเป็นอาการของผู้ที่มีสุขภาพจิตไม่ดี เช่น อาการประสาทหลอน คิดมากจนเกิดความผิดปกติในเรื่องการรับรู้ได้ นอกจากนี้การรับรู้ที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงจะมีผลทำให้เกิดความวิตกกังวลและกลายเป็นความเครียดได้
3. การรับรู้กับการเรียนรู้การแก้ปัญหา การรับรู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในเบื้องต้นซึ่งนำไปสู่การแก้ปัญหาต่างๆ ได้ เนื่องจากการแก้ปัญหาต้องอาศัยประสบการณ์เดิมหรือการเคยกระทำมาก่อนซึ่งถือว่าเป็นความรู้ที่เป็นแนวทางในการแก้ปัญหานั้นๆ หากบุคคลใดไม่เคยแก้ปัญหาด้วยตัวเองหรือไม่ค่อยได้ทำการแก้ปัญหามากนักมักจะแก้ปัญหาไม่เป็น หรือใช้เวลานานกว่าปกติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 69) กล่าวถึงความสำคัญของการรับรู้ไว้ดังนี้ คือ

1. ความเข้าใจว่าคนเรามีความรู้สึกรับต่ออิทธิพลต่างๆ อย่างไรเมื่ออิทธิพลมีความรุนแรงขึ้นร่างกายส่วนใดส่วนหนึ่งสามารถรับอิทธิพลชนิดไหนได้อย่างไร
2. บุคคลได้รับประโยชน์ในการประกอบธุรกิจต่างๆ และการดำรงชีวิตให้สำเร็จได้

วัชร วัชร (2550: 11) กล่าวว่า การรับรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะพฤติกรรมต่างๆ ที่มนุษย์แสดงออกแล้วแต่มีพื้นฐานมาจากการรับรู้ อีกทั้งการรับรู้ยังมีความสำคัญต่อสิ่งต่อไปอีกด้วย

1. มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ การรับรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้ ถ้าไม่มีการรับรู้การเรียนรู้ก็เกิดขึ้นไม่ได้ สังเกตได้จากกระบวนการดังนี้ สิ่งเร้า ประสาทสัมผัสกับสิ่งเร้า ตีความและรู้ความหมาย รับรู้เกิดสังกับเป็นการเรียนรู้ การเรียนรู้ก็ส่งผลต่อการรับรู้ครั้งใหม่ เนื่องจากความรู้ ความจำเดิมจะช่วยแปลความหมายให้ทราบว่าเป็นอะไร

2. มีความสำคัญต่อ เจตคติ อารมณ์ และแนวโน้มของพฤติกรรม เมื่อรับรู้แล้วย่อมเกิดความรู้สึกและมีอารมณ์ พัฒนาเป็นเจตคติ แล้วพฤติกรรมก็ตามมาในที่สุด

โดยสรุป การรับรู้มีความสำคัญต่อพฤติกรรมในชีวิตประจำวันของคนเรา โดยจะมีผลต่อเจตคติ สุขภาพจิต และการเรียนรู้การแก้ปัญหา

องค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้ของบุคคล

ถวิล ธราโภชน และศรัณย์ คำวิสุท (2543: 52-54) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้ ดังต่อไปนี้

1. การใส่ใจ (Attention) การเกิดการใ้ใจนั้นจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ ภาวะของผู้รับรู้ (State of The Perceiver) คุณลักษณะของสิ่งเร้า (Stimulus Characteristic)

1.1 ภาวะของผู้รับรู้ (State of The Perceiver) หมายถึง สภาพของตัวบุคคลที่เป็นผู้รับรู้ว่าจะขณะนั้นบุคคลมีสภาพเป็นเช่นไร เพราะบุคคลและคนเกิดมามีสถานภาพต่างกัน เจริญเติบโตมาในสังคมที่ต่างกัน ย่อมทำให้มีความนึกคิดแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งความแตกต่างกันในด้านความต้องการ แรงจูงใจ และการคาดหวัง นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นเหมือนตัวกระตุ้นให้บุคคลเกิดการใส่ใจ

1.2 คุณลักษณะของสิ่งเร้า (Stimulus Characteristics) เป็นสิ่งที่บุคคลได้พบ ได้รู้สึก และจะทำให้บุคคลเกิดการใ้ใจมากน้อยเพียงใด อาจพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้ คือ ความเข้ม ขนาด ทำตรงกันข้ามหรือทำแปลกออกไป การทำซ้ำ และการเคลื่อนไหว

2. ประสบการณ์เดิม (Previous Experience) กล่าวได้ว่าเรื่องราว หรือความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่จะมีมาก มีน้อยหรือเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งใด ก็ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ประสบการณ์เดิมเป็นเหมือนเครื่องมืออีกอย่างหนึ่งที่จะทำให้การตีความจากการรู้สึกแจ่มชัดขึ้น การรับรู้ของบุคคลก็สอดคล้องกับสิ่งเร้านั้นมากขึ้นด้วย การรับรู้ของบุคคล ไม่ได้เกิดขึ้นด้วยความว่างเปล่า แต่จะมีองค์ประกอบหลายประการที่ทำให้เกิดการรับรู้ โดยเฉพาะประสบการณ์เดิมเป็นสิ่งที่บุคคลสะสมกันมาตั้งแต่เริ่มเกิด สิ่งเหล่านี้บุคคลจะนำมาใช้คาดคะเนหรือเตรียมการเพื่อการรับรู้อย่อมทำให้การรับรู้ที่ได้มีความหมายต่อการดำรงชีวิตของบุคคลมากยิ่งขึ้น

3. การเตรียมการคิดและสถานการณ์แวดล้อม (Mental Set and Context) ประสบการณ์ต่างๆ ทำให้บุคคลเกิดการคาดหวังในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับเขา การมีชีวิตอยู่ในสังคมที่อยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมมากมาย เขาจะต้องตีความและรับรู้ในสิ่งเร้าที่ห้อมล้อม (Context) พวกเขาอยู่ เขาจึงต้องวิเคราะห์ พิจารณา ไตร่ตรอง อันเป็นการเตรียมการคิด (Mental Set) ที่จะรับรู้ต่อสิ่งเร้าต่างๆ อย่างเหมาะสม

ลักษณะ สิริวัณน์ (2544: 50-51) ได้แบ่งองค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้ของบุคคลดังต่อไปนี้

1. ความตั้งใจ หมายถึง การเอาใจใส่ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในขณะนั้นเพียงสิ่งเดียว ดังนั้นการรับรู้จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สิ่งที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจของเรา อาจแยกได้ดังนี้

1.1 สิ่งเร้าภายนอก เช่น สิ่งของที่มีขนาดใหญ่ย่อมดึงดูดความสนใจได้มากกว่าสิ่งที่มีขนาดเล็ก ระดับความเข้มหรือความหนักเบาของสิ่งเร้า เช่น เสียงดัง ย่อมได้รับความสนใจมากกว่าเสียงเบา สิ่งเร้าที่เคลื่อนที่ไปมาย่อมดึงดูดความสนใจได้มากกว่าสิ่งเร้าที่อยู่อยู่กับที่ หรือสีเข้มย่อมดึงดูดความสนใจได้มากกว่าสีอ่อน

1.2 สิ่งเร้าภายใน ได้แก่ ความสนใจ ความต้องการหรือความหวัง เช่น เราเกิดความต้องการและความหวังที่จะรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะเมื่อสิ่งนั้นเป็นที่สนใจ

2. การเตรียมพร้อมที่จะรับรู้ หมายถึง สภาพจิตใจที่สงบและแน่วแน่ในสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพียงสิ่งเดียว การรับรู้ก็พร้อมที่จะเกิดขึ้นได้

3. ความต้องการ หมายถึง สภาวะของจิตใจที่อยากได้สิ่งหนึ่งสิ่งใด เมื่อเป็นความอยากได้ การรับรู้ที่เกิดขึ้นก็จะมีประสิทธิภาพ

จิตติพร ไตรทาน (2549) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้สามารถพิจารณาได้ดังนี้

1. องค์ประกอบอันเนื่องมาจากสิ่งเร้า

1.1 ความเข้มและขนาด

1.2 ความผิดแผกกัน

1.3 การกระทำซ้ำ

1.4 การเคลื่อนไหว

2. องค์ประกอบอันเนื่องมาจากบุคคล

2.1 ความสนใจ

2.2 ความคาดหวัง

2.3 ความต้องการ

2.4 การเห็นคุณค่า

สรุป องค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้ของบุคคลขึ้นกับประสบการณ์ ภูมิหลัง ความสนใจ ความสามารถในการรับข่าวสาร การศึกษา อายุ เพศ อารมณ์ สิ่งแวดล้อมอื่น และค่านิยม ทักษะนิสัยส่วนตัวที่ทำให้เกิดความรู้สึกหรือความเข้าใจอย่างแท้จริงและตอบสนองต่อสิ่งที่ได้พบเห็นตามที่ตนรับรู้

กระบวนการรับรู้

ลักขณา สิริวัฒน์ (2544) กล่าวว่า กระบวนการรับรู้เริ่มจากการสัมผัสด้วยประสาทสัมผัส ที่มีต่อสิ่งเร้าและมีการแปลความหมายจากประสบการณ์เดิม จนเกิดอาการตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น การตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ 3 ปัจจัยคือ ประสบการณ์ที่ผ่านมา ความต้องการ และความสนใจในขณะนั้น สภาพแวดล้อมและลักษณะสิ่งเร้าที่มาเร้า โดยสรุปการรับรู้จะเกิดขึ้นต้อง ประกอบไปด้วยกระบวนการที่สำคัญดังนี้

1. การสัมผัสหรืออาการสัมผัส หมายถึง อาการที่อวัยวะที่รับสัมผัสแต่ละชนิด รับสัมผัสกับ สิ่งเร้าหรือสิ่งเร้าผ่านมากกระทบกับอวัยวะรับสัมผัสต่างๆ โดยปกติเมื่อคนเราได้รับสัมผัสอย่างใดอย่าง หนึ่งแล้วมักจะจำแนกอาการสัมผัสนั้นๆ เช่น ได้ยินเสียง ตึกตอกๆ ก็สามารถแปลออกได้ว่าเป็นเสียง ของนาฬิกา

2. ชนิดและธรรมชาติของสิ่งเร้า หมายถึง สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่เข้ามาเร้าอวัยวะรับสัมผัสของคน ซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติแตกต่างกัน เช่น แสง สี ภาพ เสียง กลิ่น หวาน เปรี้ยว ลม อุณหภูมิ เป็นต้น

3. การแปลความหมายจากอาการสัมผัส ส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การแปลความหมายดีหรือ ถูกต้องเพียงใดนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

3.1 สติปัญญา นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมการรับรู้สิ่งต่างๆ ของคนได้เป็น อย่างดีเพราะช่วยให้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ หรือ เหตุการณ์ ที่สัมผัสได้อย่างรวดเร็ว

3.2 การสังเกตพิจารณา จะช่วยให้ได้รับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้แม่นยำมากขึ้น

3.3 ความสนใจและตั้งใจ หากเรามีความสนใจจิตใจจดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วย่อมต้อง สังเกตพิจารณาสิ่งนั้นได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งจะก่อให้เกิดการแปลความหมายได้อย่างถูกต้อง แน่นนอน

3.4 คุณภาพของจิตใจในขณะนั้น ถ้าคนเรามีจิตใจไม่สบาย อารมณ์ไม่ดีหรือมีอาการเหนื่อย ไม่สบายเนื้อตัวการแปลความหมายก็มีการผิดพลาดได้

4. การใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมเพื่อแปลความหมาย ได้แก่ ความคิด ความรู้และการกระทำที่ได้เคยปรากฏแก่ผู้นั้นมาก่อนในอดีต นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการตีความหมายของอาการสัมผัสนั้นได้โดยแจ่มชัดและถูกต้อง

สิริอร วิชชาวุธ (2544) กล่าวว่า กระบวนการรับรู้มีทั้งสิ้น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกรับรู้ การเลือกรับรู้ของมนุษย์ขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 อย่าง คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของผู้รับรู้

1.1 ปัจจัยภายนอกของผู้รับรู้ ได้แก่ ความเข้มของสิ่งเร้า การเคลื่อนไหวของสิ่งเร้า ความถี่หรือความบ่อยของสิ่งเร้า ขนาดของสิ่งเร้า การตัดกันของสิ่งเร้า ความแปลกใหม่การเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความคิดเห็นของกลุ่ม ขนาดของกลุ่ม

1.2 ปัจจัยภายในของผู้รับรู้ ได้แก่ ประสบการณ์ในอดีตและการเรียนรู้ ความคุ้นเคยกับสิ่งเร้า แรงจูงใจหรือความต้องการ ช่วงสถานการณ์ในขณะนั้น

2. การจัดระเบียบและประเภทของสิ่งเร้า

2.1 การรับรู้ภาพกับพื้น การรับรู้ในชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันของคนเราได้รับอิทธิพลจากภาพและพื้น โดยธรรมชาติเมื่อบุคคลเห็นสิ่งใดเป็นภาพแล้วมักจะยึดอยู่กับภาพนั้นหรือความคิดนั้นโดยละเลยส่วนที่เป็นพื้นหรือองค์ประกอบไป และจะมีพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ตนเน้นเป็นภาพ

2.2 การจัดกลุ่ม มนุษย์จะเลือกรับรู้สิ่งเร้าที่ละสิ่งละไป และจะรับรู้สิ่งเร้าเป็นหน่วยใหญ่เป็นกลุ่มๆ ภาพที่รับรู้จะเป็นภาพรวมซึ่งมีภาพย่อยๆ อยู่ร่วมกัน เราเรียกว่า เกสทอลต์ หลักการรวมภาพสิ่งเร้าย่อยๆ เป็นภาพเกสทอลต์มีหลายแบบ ได้แก่ ความใกล้ชิด ความคล้ายกันหรือความเหมือน ความต่อเนื่อง การปิดช่องว่าง การรับรู้ตามความคาดหวัง

3. การตีความ เมื่อมีการเลือกรับรู้สิ่งเร้าและจัดระเบียบของสิ่งเร้า ขั้นตอนต่อไปคือการตีความว่าสิ่งเร้านั้นคืออะไร การรับรู้วัตถุและการรับรู้ความลึกสอนให้บุคคลรับรู้ว่าคุณสิ่งในโลกนี้มี ความคงที่ในเรื่องขนาด รูปทรงและสี เราจะมีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับขนาด รูปทรง และสีอยู่เสมอทั้งนี้ เพื่อช่วยให้เราสามารถรับรู้ตรงตามสภาพที่เป็นจริง การรับรู้ตรงตามสภาพความเป็นจริงเรียกว่า การรับรู้ตามภาวะวิสัย (Objective Phenomenal) นอกจากการรับรู้ตามภาวะวิสัยแล้ว คนเรายังมีการรับรู้ตามอัตวิสัย (Subjective Phenomenal) การรับรู้ตามอัตวิสัยเป็นการตีความสิ่งเร้าว่า คือ อะไรตามประสาทสัมผัสโดยไม่มีการปรับเข้าสู่ภาวะวิสัย บุคคลจะปรับการรับรู้อัตวิสัยเข้าสู่การรับรู้ภาวะวิสัยโดยอัตโนมัติ จนเกิดความเคยชินว่าการรับรู้ทุกครั้งของตานั้นเป็นการรับรู้ตามภาวะวิสัย ซึ่งมนุษย์นำมาใช้ในการรับรู้บุคคลด้วย

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) ได้อธิบายถึงกระบวนการรับรู้ ดังนี้

1. อาการสัมผัส หมายถึง สิ่งเร้าที่ผ่านเข้ามากระทบกับอวัยวะรับสัมผัสเพื่อให้คนเรารับรู้ภาวะแวดล้อมรอบตัว ปกติคนเราเมื่อได้รับสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว มักจัดจำแนกอาการสัมผัสนั้นๆ ตามประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เกือบทุกครั้ง และคนเราก็มักเคยชินกับสิ่งสัมผัสมากกว่าที่จะรู้สึกในอาการสัมผัส การแปลความหมายจากอาการสัมผัสนั้นต้องอาศัย

1.1 เชวณปัญญา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นสิ่งที่เกื้อหนุนรับรู้สิ่งเร้าต่างๆ ของบุคคลได้เป็นอย่างดี เพราะช่วยให้บุคคลเข้าใจสิ่งต่างๆ สถานการณ์ต่างๆ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เขาสัมผัส หรือพบเห็นมาได้รวดเร็ว ผู้มีเชวณปัญญาสูงย่อมได้เปรียบในด้านการรับรู้ได้เร็วและดีกว่าผู้มีเชวณปัญญาต่ำ

1.2 การสังเกตพิจารณา ช่วยให้คนเรารับรู้ได้อย่างแม่นยำขึ้น บางครั้งอาจต้องอาศัยเวลา แต่บางครั้งก็อาศัยความชำนาญ

1.3 ความสนใจและความตั้งใจ เป็นส่วนสำคัญในการแปลความหมายอาการสัมผัส ทำให้มีสมาธิ ทำได้ละเอียดถี่ถ้วน ทำให้การแปลความหมายถูกต้อง

1.4 คุณภาพของจิตใจขณะนั้น เช่น ความเหนื่อยไม่สดใสก็จะกระทบต่อสติปัญญา ทำให้เกิดความเฉื่อยชา เมื่อจิตใจแจ่มใสก็ทำให้การช่วยแปลอาการสัมผัสดีขึ้น

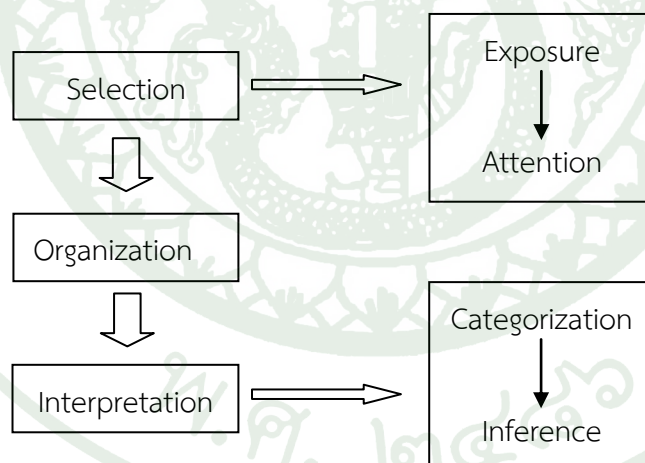
2. การแปลความหมายจากอาการสัมผัส การแปลความหมายขึ้นอยู่กับความชัดเจนในการดำรงชีวิต ก็จะสามารถรู้ได้จากอาการสัมผัสโดยดูจากกิริยาท่าทาง ลักษณะคำพูดนั้นได้

3. ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม ซึ่งได้แก่ ความคิด ความรู้ และการกระทำที่เคยทำในอดีตมีความสำคัญมากสำหรับการตีความหมายหรือแปลความหมายของอาการสัมผัสได้โดยแจ่มชัด ความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมที่ได้ จะสะสมไว้สำหรับช่วยในการแปลความหมายได้ดีต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

3.1 เป็นความรู้ที่แน่นอน ถูกต้องและชัดเจน

3.2 มีปริมาณมาก รู้หลายอย่างจึงช่วยแปลความหมายต่างๆ ได้สะดวกและถูกต้องดี

Assael (1998) กล่าวว่า กระบวนการรับรู้ ประกอบไปด้วย การเลือกรับรู้ (Perceptual Selection) การจัดระเบียบการรับรู้ (Perceptual Organization) และการตีความ (Perceptual Interpretation) ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 กระบวนการรับรู้ของ Assael

ที่มา: Assael (1998)

สรุป กระบวนการรับรู้ เป็นกระบวนการที่คนเรารับข้อมูลต่าง ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ทำให้เกิดความรู้สึกและแปลความหมายออกมาจากความรู้สึกนั้น ภายใต้สภาวะนั้น นำไปสู่การตัดสินใจ และการกระทำซึ่งแต่ละคนจะรับรู้ตามประสบการณ์หรือภูมิหลังของตนเอง รวมทั้งค่านิยมและทัศนคติส่วนตัว

การวัดการรับรู้

การวัดการรับรู้ เป็นการวัดที่คล้ายคลึงกับการวัดเจตคติ การวัดค่านิยมและการวัดบุคลิกภาพ ทั้งนี้ก็เพราะว่า การรับรู้เป็นขั้นหนึ่งของเจตคติ (ทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพ) การวัดการรับรู้วัดได้จากการสังเกต การใช้แบบสอบถาม การใช้แบบทดสอบและเครื่องมือทางจิตวิทยา โดยเสนอสิ่งเร้าให้แก่ผู้ถูกทดสอบ เพื่อให้แสดงพฤติกรรมหรือคำตอบ (จิตติพร ไตรทาน, 2549)

พอใจ คล้ายสวน (2543) กล่าวว่า การวัดการรับรู้และอารมณ์ออกมาให้เที่ยงตรง และเชื่อมั่นได้ เครื่องมือที่ใช้วัดการรับรู้และความรู้นั้นมีหลายประการด้วยกัน ดังนี้

1. แบบการสัมภาษณ์ อาจเป็นการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structure Item) โครงสร้างคำถามและมีคำตอบให้เลือกเหมือนๆ กับแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ โดยการตั้งคำถามไว้ก่อน และมีการเรียงลำดับก่อนหลังเอาไว้แล้วอย่างดี หรืออาจเป็นแบบที่ไม่มีโครงสร้าง (Un-Structure Item) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีแต่หัวข้อใหญ่ๆ ให้ผู้ตอบมีเสรีภาพในการตอบมากๆ และคำถามก็เป็นไปตามโอกาสอันวุ่นวายในขณะที่สนทนากัน
2. แบบสอบถาม อาจเป็นแบบสอบถามปลายเปิดหรือปิด หรือแบบผสมระหว่างเปิดกับปิดก็ได้
3. แบบตรวจสอบรายการ เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดตรวจสอบว่าเห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย หรือมี-ไม่มี สิ่งที่กำหนดตามรายการอาจอยู่ในรูปของการทำเครื่องหมายตอบหรือเลือกจะใช้-ไม่ใช้ก็ได้
4. แบบมาตรวัดคุณภาพ เครื่องมือชนิดนี้เหมาะสำหรับการวัดอารมณ์และความรู้สึกที่ต้องการทราบความเข้ม (Intensity) ว่ามีมากน้อยเพียงใดในเรื่องนั้น
5. แบบการใช้ความหมายของภาษา เป็นเทคนิคการวัดโดยใช้ความหมายของภาษาเป็นเครื่องมือที่วัดได้ครอบคลุมมากชนิดหนึ่ง เครื่องมือวัดชนิดนี้ประกอบด้วยเรื่องซึ่งถือเป็น “สังกัด” และมีคุณศัพท์ที่ตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ ประกอบสังกัดนี้หลายๆ คู่ แต่ละคู่มี 2 ขั้ว ช่องว่างระหว่าง 2 ขั้วนี้ บ่งบอกด้วยตัวเลข ถ้าใกล้ข้างใดมากก็มีคุณลักษณะตามคุณศัพท์ของขั้วนั้นมาก และคุณศัพท์ที่ประกอบเป็น 2 ขั้วนี้ แบ่งออกเป็น 3 พวกใหญ่ๆ คือ การประเมิน (Evaluation) ศักยภาพ (Potential) และกิจกรรม (Activity)

วิมลลักษณ์ วาณิชพราหมณ์ (2550) กล่าวถึงการวัดพฤติกรรมมี 2 วิธี คือ

1. การศึกษาพฤติกรรมโดยตรง ประกอบด้วย การสังเกตแบบให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว (Direct Observation) และการสังเกตแบบธรรมชาติ (Naturalistic Observation)
2. การศึกษาพฤติกรรมโดยอ้อม แบ่งออกได้หลายวิธี คือ การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การทดลอง และการบันทึก

กล่าวโดยสรุป การวัดการรับรู้ทำได้ โดยการวัดจากการสังเกต การใช้แบบสอบถาม การใช้แบบทดสอบ ที่เป็นผลมาจากการแปลความหรือตีความหมาย เมื่อมีสิ่งเร้าไปกระตุ้นประสาทสัมผัสของบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่เรียกว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดเป็นวิธีการสอนประเภทกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เป็นวิธีการสอนที่ครูผู้สอนจะต้องนำผู้เรียนออกไปศึกษา แสวงหาความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ผ่านประสบการณ์จริง ประจักษ์ด้วยตาตนเอง และได้รับความรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ณ สถานที่จริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ในห้องเรียนมาบูรณาการกับท้องถิ่น และชุมชน เสริมสร้างการรู้จักความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อชุมชน อันนำไปสู่การพัฒนาสังคมที่ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เราอารมณ์ผู้เรียนเป็นอย่างมาก เป็นวิธีสอนที่เชื่อมโยงความรู้ที่เป็นวิชาการเข้ากับสภาพความเป็นจริง ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรง และสามารถจดจำการเรียนรู้ได้อย่างยาวนาน (อิทธิเดช น้อยไม้, 2547)

ความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์

Rogers (1996) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง ความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงและการเจริญก้าวหน้าของบุคคล Rogers มีความเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีธรรมชาติของการเรียนรู้ บทบาทของครูต้องอำนวยความสะดวกโดยการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ตอบสนองวัตถุประสงค์ของผู้เรียน ดำเนินการจัดหาทรัพยากรที่เหมาะสม ให้ความสำคัญระหว่างปัญญาและอารมณ์ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และการคิดอย่างมีอิสระปราศจากอคติ

Dewey (1983) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์ว่าเป็นวงจรของการลงกระทำ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำจริง ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่หรือปรับเปลี่ยนตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่

สำลี รักสุทธี (2545) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง หรือ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงว่า เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองด้วยลักษณะประจักษ์แจ้งและเห็นจริง สัมผัสและต้องกับสภาวะจริงที่เป็นรูปธรรมชัดเจน การเรียนรู้จะติดแน่นยาวนานเพราะเป็นการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

ทิตนา แคมมณี (2548) กล่าวว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เป็นกระบวนการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดปัญหา ผู้สอนให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนและให้ผู้เรียนลงมือทดลองปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปอภิปรายผลการทดลองและสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

สรุปได้ว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ คือ กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยการดู ได้ยินและได้สัมผัสจากประสบการณ์ตรงนอกห้องเรียนปกติของผู้เรียนอันก่อให้เกิดความเข้าใจและจดจำสิ่งที่ได้พบเห็นในเวลาอันรวดเร็วและเป็นเวลานาน ทั้งนี้ใช้ประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลเป็นพื้นฐานความรู้ในการพิจารณาทบทวน ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล และผู้เรียนพยายามตีความและสรุปเป็นความรู้และประสบการณ์ใหม่ของตนเอง

แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์

Pfeiffer and Jones (1983) ได้แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะของวงจรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

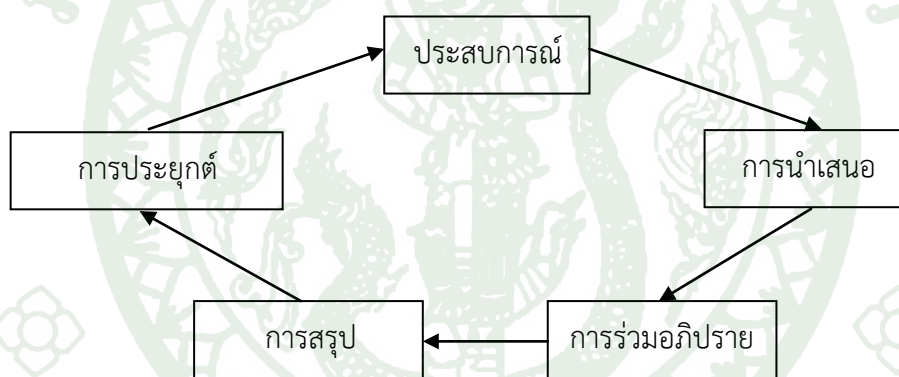
1. การค้นหาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้เรียนจะเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการค้นหาและแลกเปลี่ยนกับกลุ่มเพื่อน และครูผู้สอน เป็นขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม

2. การนำเสนอประสบการณ์ (Publishing) ผู้เรียนจะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการนำเสนอประสบการณ์ในอดีต การสังเกต การร่วมปฏิสัมพันธ์ต่อกันในระหว่างปฏิบัติการ

3. การเข้าร่วมอภิปราย (Processing) ผู้เรียนมีโอกาสตรวจสอบและเข้าร่วมอภิปรายรูปแบบและการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรม

4. การสรุปสร้างความรู้ใหม่ (Generalizing) ผู้เรียนจะนำประสบการณ์ที่ได้รับมาผสมผสานและกำหนดสร้างเป็นความรู้ใหม่

5. การประยุกต์ (Applying) การนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วสร้างเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับตนเอง

ภาพที่ 4 วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Pfeiffer and Jones
ที่มา: Pfeiffer and Jones (1983)

Kolb (1984) ได้เสนอแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้ใหญ่ว่าเป็นกระบวนการที่เกิดในตัวผู้เรียนเป็นวงจรแห่งการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้จะเริ่มจากจุดใดจุดหนึ่งของวงจรแห่งการเรียนรู้ก็ได้ แต่ต้องดำเนินการให้ครบวงจรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้ใหญ่ที่ Kolb เสนอได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง รายละเอียดของวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีดังนี้

1. ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experience) เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียน เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เป็นส่วนประกอบของชีวิต ประสบการณ์จะนำไปสู่การรวบรวม

ความสามารถในการจัดการที่ยิ่งใหญ่ เป็นความสัมพันธ์ที่มีค่า ซึ่งประสบการณ์อาจจะมีผลกระทบต่อ การเรียนรู้ได้ ทั้งการยอมรับและการปฏิเสธ

2. การสังเกตและการไตร่ตรอง (Observe and Reflect) การเรียนรู้ที่ดีที่สุดโดยการให้ ผู้เรียนได้มีการสะท้อนกลับ มีการไตร่ตรองประสบการณ์ที่ได้รับ เพื่อนำมาใช้ในการพิจารณาว่าสิ่งใด เป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์

3. การพิจารณาลงความเห็นและการสร้างแนวคิด (Generalize and Conceptualize) เป็นการรวบรวมความรู้ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดอื่นๆ ที่ได้จากประสบการณ์ใน อดีตและความรู้ที่ได้จากการกระทำ หรือได้รับมา หรือการได้รับความรู้จากข้อมูลจากครูผู้สอน การ สนทนาพูดคุย แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของตนเอง

4. การตรวจสอบและการบูรณาการ (Experiment an Integrate) เป็นสิ่งท้าทายที่ดีที่สุด คือ การฝึกปฏิบัติจริง เป็นการทดลอง ฝึกปฏิบัติ และตรวจสอบ เพื่อการลองผิดลองถูก เป็นการ ตรวจสอบแนวคิด หาความจริงในสถานที่แตกต่างกัน และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

ภาพที่ 5 วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb
ที่มา: Kolb (1984)

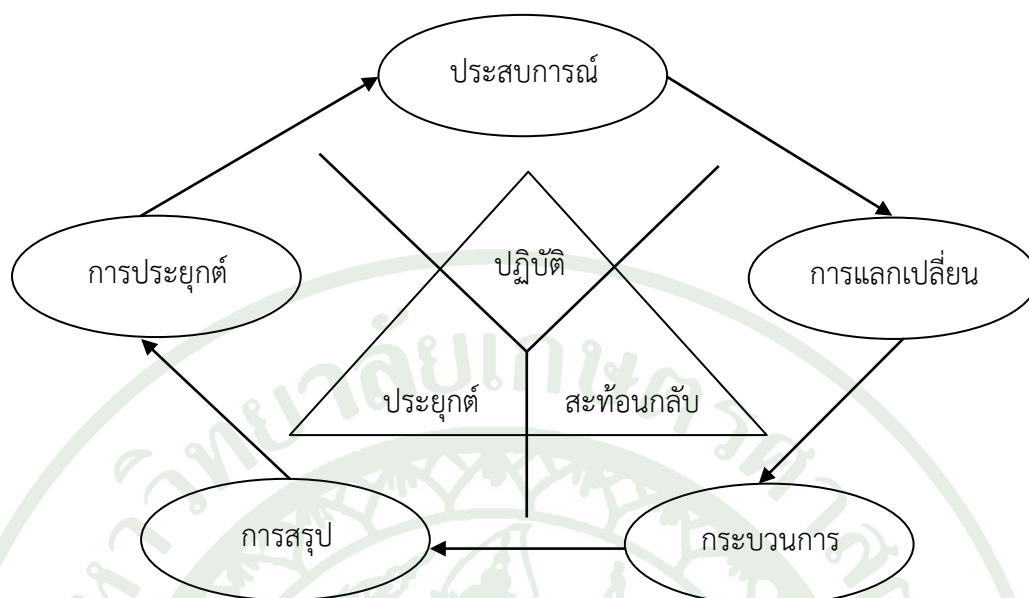
จากแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ สรุปได้ว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นลักษณะ ของการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน เมื่อใดที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้อะไรก็ตาม ผู้เรียนก็จะเรียนรู้จาก ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่และเป็นประเด็นสำคัญมาก การกิจของครูหรือผู้สอน จึงจำเป็นต้องสนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องหาวิธีการสร้างบทเรียนที่สอดคล้องกับประสบการณ์ในอดีตของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้เรียน

รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์

Esther Goh (1998) ได้เสนอรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์จะมีวงจรการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน โดยได้เสนอแนวคิดที่ว่าในทุกรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์จะมีกระบวนการพื้นฐาน ประกอบด้วย การปฏิบัติ (Do) การไตร่ตรอง (Reflect) และการประยุกต์ (Apply) รายละเอียดดังนี้

1. ประสบการณ์ (Experience) เป็นการรับรู้ประสบการณ์จากการปฏิบัติ จากการเข้าร่วมกิจกรรม หรืออาจเป็นการกำหนดประสบการณ์ใหม่
2. การแลกเปลี่ยน (Share) เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล การสังเกต การไตร่ตรอง และการนำเสนอข้อมูล
3. กระบวนการ (Process) เป็นการถกเถียงอภิปรายผลข้อมูล การค้นหาประสบการณ์ การวิเคราะห์ และสะท้อนกลับข้อมูล
4. การสรุปภาพรวม (Generalize) เป็นการสรุปภาพรวมและกำหนดเป็นประสบการณ์ใหม่ และทดสอบ ทดลองปฏิบัติจริง
5. การประยุกต์ (Apply) เป็นการนำผลการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เป็นการนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Esther Goh มีความครอบคลุมแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์หลายแนวคิด สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ได้ใช้ทดลองกับผู้เรียนในมหาวิทยาลัย พบว่าได้ผลดีเป็นอย่างมาก

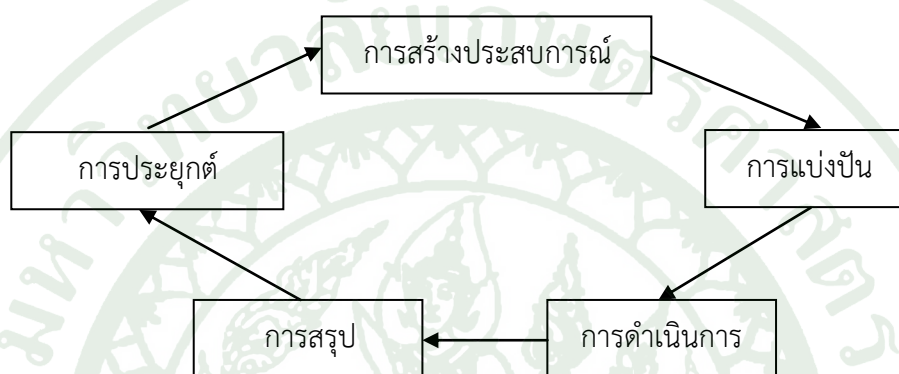
ภาพที่ 6 รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Esther Goh
ที่มา: Esther Goh (1998)

พรประภัสสร ปริญชาญกุล (2546) ได้เสนอรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ ดังนี้

1. การสร้างประสบการณ์ (Experience) ผู้สอนทบทวนความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม แล้วจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรม โดยสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากการกระทำมากกว่าการบรรยายหรือแสดงให้ดู เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งใหม่จาก ประสบการณ์นั้น ผู้สอนมีหน้าที่เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกและช่วยแนะนำ เตรียมข้อมูลและช่วย ในการตอบคำถามที่ผู้เรียนสงสัยระหว่างทำกิจกรรม
2. การแบ่งปัน (Share) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ได้รับจากขั้นที่ 1 ด้วยการให้ผู้เรียน ลองผิดลองถูกจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือการแบ่งกลุ่ม จากนั้นผู้เรียนนำเสนอผลจากการ ปฏิบัติ โดยการพูด เรียน เล่าให้เพื่อนในห้องฟัง
3. การดำเนินการ (Process) ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันในการตั้งคำถามเพื่ออภิปราย ร่วมกัน ผู้เรียนสามารถซักถามเพื่อความเข้าใจที่แจ่มชัด และเพื่อให้ได้แนวคิดต่อการนำไปสู่การสรุป สารและหลักการ

4. การสรุป (Generalize) สรุปการเรียนรู้ทั้ง 3 ชั้น ผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระและหลักการที่ได้รับ

5. การประยุกต์ (Apply) เป็นขั้นตอนของการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งทำในรูปของกิจกรรม การทดลอง หรือโครงการ

ภาพที่ 7 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์
ของพรประภัสสร ปริญาญกุล
ที่มา: พรประภัสสร ปริญาญกุล (2546)

สรุป รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ เริ่มจากผู้เรียนทบทวนความรู้เดิม แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม อภิปรายร่วมกันเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจน สรุปสาระที่ได้ และนำไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ สามารถจัดได้หลากหลายรูปแบบตามวัตถุประสงค์ ซึ่งมีมากกว่า 50 รูปแบบ ขึ้นอยู่กับโปรแกรมและเป้าหมายของผู้จัดและผู้เรียน สถานการณ์จะมีความเกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อผลลัพธ์ด้านการศึกษา การพัฒนาบุคคล หรือเพื่อการเรียนรู้ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ (เมษยา ชื่นอารมณ์, 2550)

Rogers (1996) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างจากการเรียนรู้โดยการบอกของครู หรือการท่องจำของผู้เรียน แต่เป็นการเรียนรู้จาก

ประสบการณ์ โดยมุ่งตอบสนองความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียน และเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ ก็จะเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน การกำหนดรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ จะกำหนดรูปแบบที่ตายตัวได้ยาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

บทบาทผู้สอน ในการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์นั้น ผู้สอนจะต้องแสดงบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนโดยวิธีการต่างๆ เช่น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ครูไม่ครอบงำหรือบงการความคิดผู้เรียน แต่ต้องเปิดโอกาสให้คิด มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกสิ่งที่จะเรียนรู้ ผู้สอนต้องมีเวลาให้กับผู้เรียน ให้เวลาอย่างเพียงพอในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ หรือทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นที่มีความสนใจคล้ายกัน ผู้สอนต้องค้นหาสิ่ง ที่ผู้เรียนสนใจ การจัดการเรียนการสอนให้เปิดกว้างยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งที่ตนสนใจหรือทำกิจกรรมที่ตนสนใจ ผู้สอนต้องจัดหาทรัพยากรในการเรียนรู้ให้พร้อม วัสดุอุปกรณ์ สื่อต่างๆ อย่างเพียงพอและเหมาะสม ผู้สอนต้องดำเนินการดังนี้

1. จัดบรรยากาศให้เอื้อ
2. ตอบสนองวัตถุประสงค์ผู้เรียน
3. จัดหาทรัพยากรให้เหมาะสม
4. ให้ความสมดุลระหว่างปัญญาและอารมณ์
5. แลกเปลี่ยนความรู้และความคิดโดยปราศจากคติ

บทบาทผู้เรียน ในกระบวนการเรียนรู้นั้นผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดี เมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง สามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ การเรียนรู้จากประสบการณ์จะต้องเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ รูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้จากประสบการณ์สำหรับผู้เรียนคือ สัญญาเรียนรู้ โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ เป็นการตกลงระหว่างผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อ

1. มีส่วนร่วมในกระบวนการและร่วมกำหนดทิศทางในการเรียนรู้

2. เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ เชื่อมโยงกับสังคม บุคคล และปัญหา
3. ประเมินผลด้วยตนเอง ทราบความก้าวหน้า และผลสำเร็จของการเรียนรู้

Conner (1997) ได้เสนอแนวทางในการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลสำเร็จและประโยชน์สูงสุด ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องและเพียงพอ ตรงไปตรงมา
2. การทบทวนไตร่ตรองแง่มุมต่างๆ ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับชีวิต
3. เปรียบเทียบวิธีการที่ดีกับประสบการณ์ที่ได้รับ
4. ค้นหาข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติ และเน้นรูปแบบการบูรณาการ เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ (2544: 39-40) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดย John Dewey ให้ความสำคัญให้ผู้เรียนลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (Learning by Doing) เน้นที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง (Creation) ความรู้ใหม่ ผู้เรียนปรับเปลี่ยนตนเอง (Transformation of Oneself) ตามกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนในสถานการณ์ใหม่ได้ การเรียนรู้จากประสบการณ์ เริ่มที่ 1) ผู้เรียนรับรู้ปัญหา (Aware of Problem) 2) คิดหาแนวทาง (Getting an Idea) 3) ลองกระทำ (Trying out a Response) 4) ผู้เรียนเกิดประสบการณ์จากผลของการกระทำ (Experiencing the Consequences) และในที่สุด 5) ผู้เรียนสร้างความรู้ของตนเองขึ้น อาจเป็นการยืนยันในความรู้เดิมว่าสอดคล้องและใช้ได้ในสถานการณ์ใหม่หรือปรับเปลี่ยนความรู้เดิมเป็นความรู้ใหม่ (Either Confirming or Modifying Previous Conceptions) ที่ผู้เรียนนำไปใช้ เมื่อเผชิญปัญหาใหม่อีกในที่สุดที่สำคัญคือ การเรียนรู้จากประสบการณ์ทำให้สร้างความรู้ในการปรับเปลี่ยนความรู้ (Cognitive Reconstruction) ของผู้เรียนกลายเป็นการเรียนรู้อย่างมีคุณค่าและใช้ประโยชน์ได้จริง (Meaningful Learning) ในชีวิตประจำวัน

อิทธิเดช น้อยไม้ (2547) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และประสบการณ์แก่นักเรียนทั้งทางด้านวิชาการและประสบการณ์จริงของชีวิตนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน ซึ่งการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีดังนี้

1. มีการจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เห็นประจักษ์ด้วยตาของตนเอง
2. มีการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่ นำไปสู่การปรับใช้ในการดำรงชีวิต
3. มีการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะของผู้เรียนในหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็น ทักษะความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความมีมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และกาลเทศะ การรู้จักสังเกต และทักษะการแก้ปัญหา เป็นต้น
4. มีการเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์อันกว้างไกล และมีความรู้สึกสนุกสนานในการเรียนรู้

ทิตนา แหมมณี (2548) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการดำเนินการอันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายโดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ (Experiencing) ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ก่อน แล้วจึงให้ผู้เรียนย้อนไปสังเกต ทบทวน สิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณาไตร่ตรองร่วมกัน จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดหรือสมมติฐานต่างๆ ในสถานการณ์ใหม่ๆ ต่อไป

สรุป การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นการดำเนินการที่ให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์จริงนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน โดยให้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่ และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นงนุช ไชยยศ (2544) ได้ทำการศึกษา การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการประกันคุณภาพ การศึกษาของข้าราชการ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าข้าราชการคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความคิดเห็นในด้านประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ในขณะที่เห็นว่าอุปสรรคในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

จิตติพร ไตรทาน (2549) ได้ทำการศึกษา ความพึงพอใจและการรับรู้ของผู้เข้าอบรมต่อสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ของเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ของเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และได้รับสารประโยชน์จากสื่อชนิดแผ่นพับและใบปลิว เนื่องจากมีเนื้อหาข่าวสารทันสมัยและเป็นประโยชน์ สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ของเทคโนโลยีที่มีผลต่อการรับรู้มากที่สุด คือ สื่อสิ่งพิมพ์ โดยผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในด้านสรรพประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาข่าวสารทันสมัย ความรู้ที่ได้รับและการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุด ข้อเสนอแนะของผู้เข้าอบรมต้องการให้มีการปรับปรุงในส่วนของความน่าสนใจ ความสวยงามและการแจกจ่ายทั่วถึง เนื้อหาที่น่าสนใจมีความชัดเจน เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

ธีรพงศ์ พรหมบันดาลกุล (2549) ได้ทำการศึกษา การรับรู้ ความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ในด้านการรับรู้ไม่ทราบรายละเอียดต่างๆ ของการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านความคิดเห็น พบว่าความคิดเห็นโดยรวมต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และด้านความพึงพอใจ พบว่าความพึงพอใจโดยรวมต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

เนตรทราย ยอดพรหม (2549) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อการประกันคุณภาพ พบว่า ในภาพรวมบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เห็นด้วยระดับปานกลางต่อการประกันคุณภาพ โดยเห็นว่าการประกันคุณภาพมีประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด สำหรับ อายุ หน่วยงานที่สังกัด การรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจ การสนับสนุนจากผู้บริหาร และด้านความคาดหวัง มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพ ส่วน เพศ ระดับการศึกษา สายงานที่ปฏิบัติ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพ

อรรถัย แสงอำรง (2549) ได้ทำการศึกษา การรับรู้ของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือต่อการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า การรับรู้ของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือต่อการประกันคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยในภาพรวมของการรับรู้ในระดับปานกลาง และบุคลากรส่วนใหญ่มีการรับรู้ว่าคุณภาพสถาบันมีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

เมษยา ชื่นอาภรณ์ (2550) ได้ทำการศึกษา ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในองค์กรธุรกิจขนาดกลาง พบว่า 1) บุคลากรกลุ่มทดลองภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อการทำงานเป็นทีมมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมสูงกว่าก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) บุคลากรกลุ่มทดลองภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อการทำงานเป็นทีมมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) บุคลากรกลุ่มทดลองภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อการทำงานเป็นทีมมีพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมในระดับมาก 4) บุคลากรกลุ่มทดลองภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อการทำงานเป็นทีม มีระดับความคิดเห็นต่อการประเมินการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ เรณูมาศ มาอูน มุกดา เกตุแก้ว และธนศ ดาวรุ่งโรจน์ (2553) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลของระบบประกันคุณภาพต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า 1) ผลสำเร็จตามตัวชี้วัดในระบบประกันคุณภาพต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 3.16 อยู่ในระดับดีมาก 2) ระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยยึดแนวคิดวงจรคุณภาพ Plan – Do – Check – Act ทั้งรูปแบบคณะวิชา (9 องค์กรประกอบ) และรูปแบบสำนัก สถาบัน (6 องค์กรประกอบ) โดยมีการดำเนินงานหลัก คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ โดยมีพัฒนาการทั้งตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน 3) ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพให้สอดคล้องและตอบสนองการดำเนินพันธกิจของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 4) ประสิทธิผลระหว่างทาง และประสิทธิผลสุดท้ายของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพ ทำให้มหาวิทยาลัยบรรลุผลสำเร็จตามพันธกิจ 4 ประการ ในช่วงต้นของนโยบายการบริหารและแผนปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2550 -2554

วีไลรัตน์ วิริยะวิบูลย์กิจ และธเนศ ดาวรุ่งโรจน์ (2553) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามกระบวนการ PDCA พบว่า ผู้บริหารทุกระดับ มีความคิดเห็นในระดับมากเกี่ยวกับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพตามกระบวนการ PDCA ทั้งด้านการวางแผน การปฏิบัติงานตามแผน การติดตามและประเมินผล และการดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงงาน สำหรับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการประกอบไปด้วย สายการบังคับบัญชา การกำหนดภาระงาน การมอบหมายงาน ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่พบ เป็นปัญหาด้านบุคลากรที่มีภาระงานมาก ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผน รวมทั้งขาดความรู้ความเข้าใจ ทั้งในเรื่องการจัดทำแผน การติดตามประเมินผล และการจัดทำแผนพัฒนาปรับปรุง

วุฒิชัย อารักษ์โพธิ์มงคล (2554) ได้ทำการศึกษา อิทธิพลของการรับรู้ ทักษะคิดและการมีส่วนร่วมที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐตามระบบคุณภาพภายใน พบว่าระดับการรับรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในระบบคุณภาพภายในในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับการรับรู้ด้านการทำความเข้าใจ ทักษะคิดด้านความเข้าใจและความรู้สึกที่มีอิทธิพลในทางบวกต่อการมีส่วนร่วม การรับรู้ด้านการรับทราบ ทักษะคิดด้านพฤติกรรม มีอิทธิพลในทางบวกต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของบุคลากรสายสนับสนุน และการมีส่วนร่วมด้านการสนับสนุนข้อมูลและด้านการติดตามประเมินผลมีอิทธิพลในทางบวกต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของบุคลากรสายสนับสนุน มีการสรุปและอภิปรายผล รวมทั้งประโยชน์ของการศึกษา

กিজา ไชยหนู ผดุงชัย ภูพัฒน์ และปานเพชร ชินินทร (2555) ได้ทำการศึกษาผลการดำเนินการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พบว่าผลการดำเนินการประกันคุณภาพในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี ส่วนด้านการวิจัยผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้ และผลการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนและด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก

Vilgats (2008) ได้ทำการศึกษาแนวคิดการประกันคุณภาพในมหาวิทยาลัยกับบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นการศึกษาแนวคิดของคำว่าคุณภาพในการบัญญัติกฎหมายของมหาวิทยาลัย พบว่าคุณภาพเป็นสิ่งที่ซับซ้อน ต้องทำให้ชัดเจน ต้องมีการสร้างระบบการรับรอง

คุณภาพภายใน ซึ่งมาจากการบัญญัติกฎหมายของมหาวิทยาลัย ที่เน้นว่ามหาวิทยาลัยควรมีระบบการรับรองคุณภาพภายในมหาวิทยาลัย จึงต้องมีการสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียน นายจ้าง เพื่อที่จะปรับปรุงระบบการรับรองคุณภาพ และมหาวิทยาลัยต้องรักษาคุณภาพการศึกษาโดยการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของการพัฒนาคุณภาพ พบว่าการรักษาคุณภาพมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การบัญญัติกฎหมายยุทธศาสตร์การศึกษา จึงเป็นการบอกถึงมาตรฐานที่ควรปฏิบัติตาม และเพื่อเป็นการยืนยันคุณภาพของมหาวิทยาลัย ดังนั้นคุณภาพต้องมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

Bernhard (2009) ได้ทำการศึกษาความต้องการความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพในมหาวิทยาลัย พบว่า การศึกษาในมหาวิทยาลัยกับการรับรองคุณภาพมีความตึงเครียดมากขึ้น เพราะการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการแข่งขันของสถาบันการศึกษามากขึ้น สถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างความมั่นใจในเรื่องคุณภาพ ที่สามารถตรวจสอบได้ และโปร่งใส

Ming Cheng (2010) ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมการตรวจสอบภายในและกลไกการประกันคุณภาพในประเทศไทย : การศึกษาผลกระทบจากความคิดเห็นที่มีต่อผลงานของอาจารย์ เพื่อศึกษาว่าอาจารย์เหล่านี้มีความคิดเห็นอย่างไรต่อวัฒนธรรมการตรวจสอบภายในและกลไกการประกันคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน พบว่า อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์ประมาณ 2 ใน 3 พิจารณาเห็นว่า การตรวจสอบภายในและกลไกการประกันคุณภาพเป็นการปฏิบัติงานตามบรรทัดการปกติที่มีผลกระทบน้อยมากต่อผลงานของพวกเขา มีเพียงประมาณ 1 ใน 3 ของอาจารย์ ที่เห็นว่าการตรวจสอบภายในเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยเฉพาะความตระหนักในการสอนที่ดีของอาจารย์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการและสังเคราะห์เป็นแนวคิดในการวิจัย โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2 ตารางที่ 3 และภาพที่ 8

ตารางที่ 2 สาระการวัดการรับรู้ และประเด็นที่สังเคราะห์มาใช้ในการวิจัย

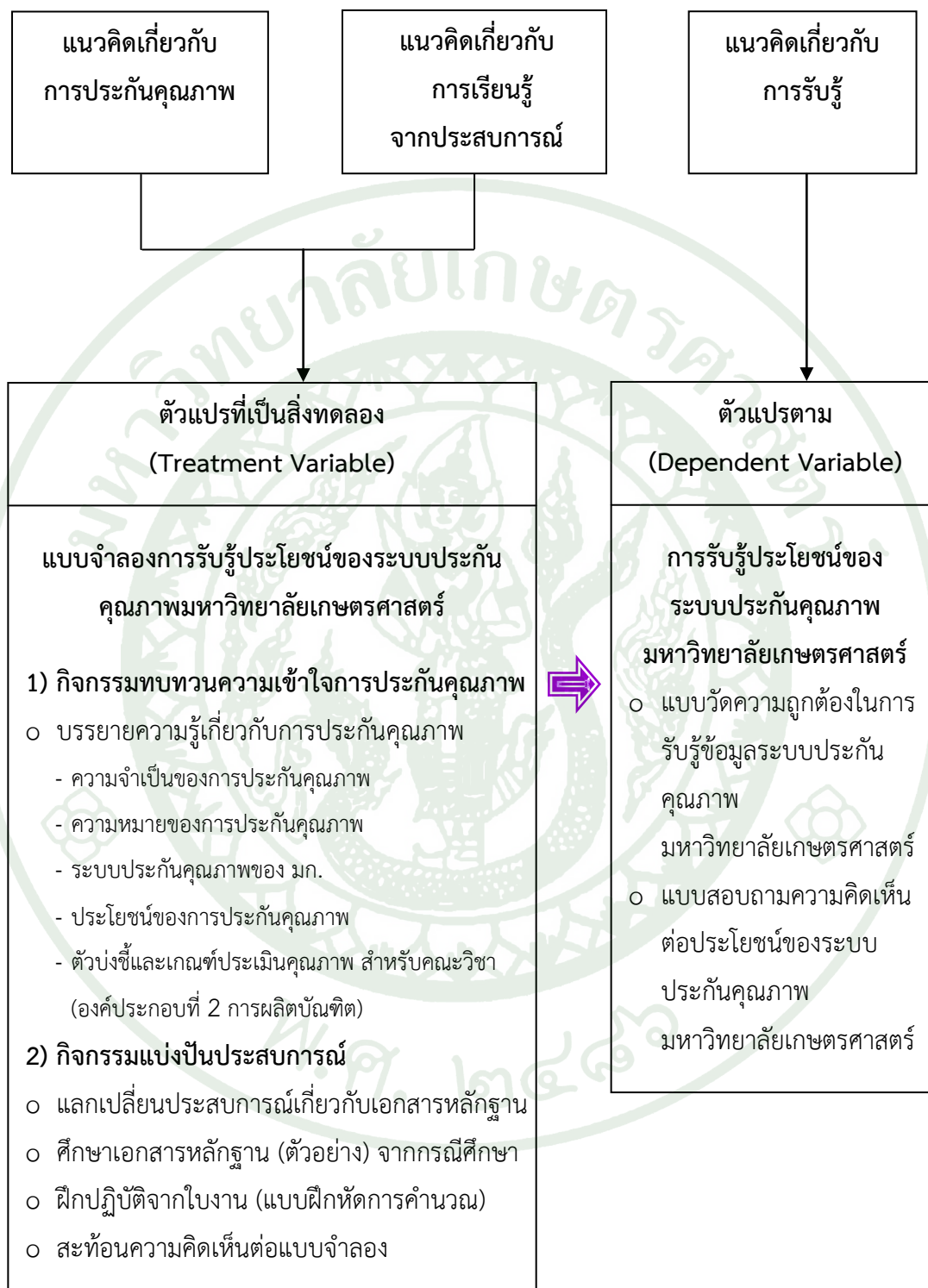
นักวิชาการ	สาระสำคัญของการวัดการรับรู้	สาระสำคัญที่นำมาใช้ในการวิจัย
พอใจ คล้ายสวน (2543)	การวัดการรับรู้และความรู้สึก 1. วิธีการสัมภาษณ์ 2. แบบสอบถาม 3. แบบตรวจสอบรายการ 4. มาตรวัดคุณภาพ 5. การใช้ความหมายของภาษา	จากการศึกษา ได้สังเคราะห์เป็นวิธีการวัดการรับรู้ประโยชน์ของการประกันคุณภาพ มี 2 วิธี คือ 1. การวัดความรู้ที่ถูกต้อง ใช้แบบวัดความรู้ที่ถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2. การวัดความเห็นประโยชน์ของการประกันคุณภาพ ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
จิตติพร ไตรทาน (2549)	การวัดการรับรู้ 1. การสังเกต 2. การใช้แบบสอบถาม 3. การใช้แบบทดสอบ 4. การใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์	
วิมลลักษณ์ วานิชพราหมณ์ (2550)	การวัดพฤติกรรม 1. การศึกษาพฤติกรรมโดยตรง 1.1 การสังเกตแบบให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว 1.2 การสังเกตแบบธรรมชาติ 2. การศึกษาพฤติกรรมโดยทางอ้อม 2.1 การสัมภาษณ์ 2.2 การใช้แบบสอบถาม 2.3 การทดลอง 2.4 การบันทึก	

ตารางที่ 3 สารสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ และประเด็นที่สังเคราะห์มาใช้ในการวิจัย

นักวิชาการ	สารสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์	สารสำคัญที่นำมาใช้ในการวิจัย
Pfeiffer and Jones (1983)	แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ 1. การค้นหาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (A) 2. การนำเสนอประสบการณ์ (B) 3. การเข้าร่วมอภิปราย (C) 4. การสรุปสร้างความรู้ใหม่ (D) 5. การประยุกต์ (E)	จากการศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์ ประกอบด้วย ○ การทบทวนประสบการณ์เดิม (A) ○ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (B) ○ การเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ (C) ○ การนำไปประยุกต์ (E)
Kolb (1984)	แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ 1. ประสบการณ์การเรียนรู้ (B) 2. การสังเกตและการไตร่ตรอง (D) 3. การพิจารณาถึงความเห็นและการสร้างแนวคิด (D) 4. การตรวจสอบและการบูรณาการ (E)	
Esther Goh (1998)	รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ 1. ประสบการณ์ (A) 2. การแลกเปลี่ยน (B) 3. กระบวนการ (C) 4. การสรุปภาพรวม (D) 5. การประยุกต์ (E)	
พรประภัสสร ปริญญาญกุล (2546)	แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ 1. การสร้างประสบการณ์ (A) 2. การแบ่งปัน (B) 3. การดำเนินการ (C) 4. การสรุป (D) 5. การประยุกต์ (E)	

แนวทางการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่สังเคราะห์แล้ว มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

- A. การทบทวนประสบการณ์เดิม เป็นกิจกรรมการฝึกอบรมที่จัด เพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมได้ทบทวนประสบการณ์เดิมและให้ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ประสบการณ์ พร้อมทั้งเรียนรู้สิ่งใหม่จากกิจกรรม
- B. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่จัด เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรม A โดยการอภิปราย ซักถาม และร่วมปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปฏิบัติกิจกรรมกับวิทยากร
- C. การเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ เป็นกิจกรรมที่จัด เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทั้งวิทยากรและผู้เข้าอบรมในการร่วมอภิปรายและให้ข้อมูลป้อนกลับ อีกทั้งมีการบรรยาย ยกตัวอย่าง เรียนรู้จากกรณีศึกษา การฝึกปฏิบัติจากใบงาน เพื่อเพิ่มเติมรายละเอียดที่ขาดหายให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น
- E. การนำไปประยุกต์ เป็นกิจกรรมที่จัด เพื่อให้ผู้เข้าอบรมนำความรู้และประสบการณ์ การเรียนรู้ไปประยุกต์ ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 8 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methodology) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ควบคู่กันไป โดยมีวิธีการบางระยะ ใช้การวิจัยเชิงปริมาณในการวิเคราะห์ผลในบางขั้นตอน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลแบบวัดความถูกต้อง ในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพและแบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ และบางระยะใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ และข้อมูลที่ได้จากการสะท้อนความคิดเห็นต่อแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งการศึกษาวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระยะที่ 2 เปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพของบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง

รายละเอียดของวิธีการวิจัยในแต่ละระยะมี ดังนี้

**ระยะที่ 1 สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

ดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบเอกสาร แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายละเอียดแต่ละขั้นตอนในระยะที่ 1 มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบเอกสาร แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์

ใช้วิธีการ Content Analysis โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบเอกสาร เกี่ยวกับแนวคิดการประกันคุณภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยใช้แบบสรุปลำดับสำคัญของเนื้อหาจากการตรวจสอบเอกสารแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวิธีการดังต่อไปนี้

1. ร่างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในรูปแบบการฝึกอบรม (รายละเอียดดังเอกสารในภาคผนวก ฉ: เอกสารหมายเลข 4) ที่จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการ องค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต ที่จะจัดให้กับบุคลากรสังกัดคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จากการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 เกี่ยวกับแนวคิดการประกันคุณภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในกิจกรรมที่จัดในคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยควรเป็นกิจกรรมที่ไม่สร้างภาระให้กับคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนมากเกินไป และกิจกรรมที่ต้องตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้ครบถ้วนและสอดคล้องตามแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์

2. ตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรง (Validity) นำร่างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในรูปแบบการฝึกอบรม ที่จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ ปรีกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก่อนให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบ และขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ 1 คน คือ ผู้อำนวยการสำนักงานประกัน

คุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ตรวจสอบพร้อมให้ข้อเสนอแนะ เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

3. นำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ 1 คน คือ ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาปรับปรุงแก้ไขและเรียบเรียงลงในตารางบทสรุปแนวทางการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีรูปแบบเป็นการฝึกอบรม และเป็นกิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยกิจกรรมที่ปรับแก้ไขแล้ว มีทั้งหมด 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ และกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 บทสรุปแนวคิดการวิจัยที่ใช้ในสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบ
ประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แนวคิดการวิจัย	กิจกรรม
แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์	กิจกรรมที่ยึดแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ ในการประกันคุณภาพ
○ การทบทวนประสบการณ์เดิม ○ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ○ การเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ○ การนำไปประยุกต์	กิจกรรมที่ 1: ทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ ○ บรรยายความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ กิจกรรมที่ 2: แบ่งปันประสบการณ์ ○ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเอกสารหลักฐาน ○ ศึกษาเอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) จากกรณีศึกษา ○ ฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการคำนวณ) ○ บุคลากรสะท้อนความคิดเห็นต่อแบบจำลอง การรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระยะที่ 2 เปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพของบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง

ดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ออกแบบการวิจัย

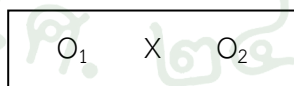
ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือวัดตัวแปร

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการทดลอง เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรม

รายละเอียดแต่ละขั้นตอนในระยะที่ 2 มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ออกแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental Research Design) แบบ One-Group Pretest-Posttest Design โดยสร้างกิจกรรมในรูปแบบการฝึกอบรมลักษณะการเรียนรู้จากประสบการณ์ ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นตัวแปรที่เป็น สิ่งทดลอง (Treatment Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใช้การควบคุมอิทธิพลของ ตัวแปรที่เป็น สิ่งทดลองแบบภายใน (Within Control) รูปแบบการวิจัย มีลักษณะ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้

O₁ = การรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ซึ่งทดสอบก่อนให้สิ่งทดลอง (Pretest)

X = สิ่งทดลอง (Treatment) คือ กิจกรรมในรูปแบบการฝึกอบรมลักษณะการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์

O₂ = การรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ซึ่งทดสอบหลังรับสิ่งทดลอง (Posttest)

กลุ่มที่ศึกษา คือ บุคลากรสังกัดคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

การคัดเลือกบุคคลเข้าร่วมโครงการวิจัย (Selection) ใช้กลุ่มที่ศึกษาตามความสมัครใจ
เข้าร่วมโครงการวิจัยทั้งหมด คือ 43 คน การคัดเลือกบุคคลเข้ารับสิ่งทดลอง (Assignment) ใช้กลุ่ม
ที่ศึกษาตามความสมัครใจทั้งหมด คือ 43 คน เพราะตัวแปรที่เป็นสิ่งทดลองมีเพียง 1 สิ่งทดลอง

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือวัดตัวแปร

ในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปร 2 ประเภท คือ ตัวแปรที่เป็นสิ่งทดลอง และตัวแปรตาม ตัวแปร
ที่เป็นสิ่งทดลอง คือ แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ โดยจัดในรูปแบบของการ
ฝึกอบรมลักษณะการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านการ
ประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์
ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ในระยะที่ 1 สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกัน
คุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่วนตัวแปรตาม คือ การรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวิธีการสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้

1. สังเคราะห์เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวกับแนวคิดการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกัน
คุณภาพ
2. สร้างเครื่องมือวัดการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จากการสังเคราะห์เอกสาร ตำรา และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
จำนวน 1 คน คือ ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เครื่องมือวัด
การรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คือ 1) แบบวัดความถูกต้อง
ในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของบุคลากรก่อนและหลังการ
ทดลอง และ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของบุคลากรก่อนและหลังการทดลอง

3. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำเสนอเครื่องมือที่สร้างขึ้น
 ปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของคณะกรรมการ
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก่อนนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบและขอคำแนะนำ

4. ตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบวัดความถูกต้อง
 ในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และแบบสอบถามความคิดเห็น
 ต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบและ
 ขอคำแนะนำ โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 จำนวน 5 คน ได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการประกันคุณภาพ 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ
 พิเศษสำนักงานทรัพย์สิน 3) รองอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพ 4) ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และ
 5) ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ เพื่อพิจารณาความเข้าใจภาษาและคำถามของเครื่องมือ
 เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำแบบวัดความถูกต้องฯ และแบบสอบถามความคิดเห็นฯ
 ที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of
 Consistency: IOC) พบว่ามีค่า IOC ของแบบวัดความถูกต้องฯ อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และ
 แบบสอบถามความคิดเห็นฯ อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ตามลำดับ

5. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
 ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

6. หาคุณภาพของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำเครื่องมือไปทดสอบ (Try out) กับ
 บุคลากรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 17 คน จากคณะสังคมศาสตร์
 เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา ความถูกต้องและความเที่ยงตรง
 ของแบบวัด และภาษาที่ใช้ และทดสอบหาความเชื่อถือของเครื่องมือ มีรายละเอียดดังนี้

6.1 แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่น ด้วยสูตร KR-20 ของ
 Kuder-Richardson ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (r) เท่ากับ 0.764 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง
 0.20-1.00 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.47-1.00

6.2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นแบบวัดความคิดเห็น จำนวน 19 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธี ของ Cronbach ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (r) เท่ากับ 0.974

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการทดลอง เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรม

ในรูปแบบการฝึกอบรมลักษณะการเรียนรู้จากประสบการณ์ เรื่อง “การรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ให้แก่บุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เข้าร่วมการฝึกอบรม ตามความสนใจ จำนวน 43 คน ใช้เวลาในการฝึกอบรม จำนวน 3 ชั่วโมง 15 นาที ซึ่งดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ให้บุคลากรตอบแบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการทดลอง จำนวน 20 นาที

2. จัดกิจกรรมให้แก่บุคลากรตลอดระยะเวลา 2 ชั่วโมง 35 นาที โดยแบ่งลักษณะของกิจกรรมออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 กิจกรรมที่ 1: ทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ จำนวน 25 นาที คือ

กิจกรรมการบรรยายความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ประกอบด้วยหัวข้อดังนี้
1) ความจำเป็นของการประกันคุณภาพ 2) ความหมายของการประกันคุณภาพ 3) ระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ 4) ประโยชน์ของการประกันคุณภาพ ให้บุคลากรฟังพร้อมซักถาม จากโปรแกรมนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (PowerPoint)

2.2 กิจกรรมที่ 2: แบ่งปันประสบการณ์ จำนวน 2 ชั่วโมง 10 นาที คือ

กิจกรรมบรรยายตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับคณะวิชา องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ สกอ. ตัวที่ 2.1-2.8 จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้ สมศ. ตัวที่ 1-4, 14 จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ให้บุคลากรฟังพร้อมซักถาม จากเอกสารความรู้ และ โปรแกรมนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (PowerPoint)

กิจกรรมฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเอกสารหลักฐานของตัวบ่งชี้ สกอ. ตัวที่ 2.1-2.8 และตัวบ่งชี้ สมศ. ตัวที่ 1-4, 14 2) ศึกษาเอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) จากกรณีศึกษา 3) ฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการคำนวณ) ใ้บุคลากรฟังและฝึกปฏิบัติ พร้อมซักถาม จากโปรแกรมนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (PowerPoint) เอกสารตัวอย่างรายการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับคณะวิชา องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และใบงาน

3. ใ้บุคลากรตอบแบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ภายหลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรม จำนวน 20 นาที

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ เฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 บทสรุปการดำเนินงานวิจัยแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขั้นตอน	วิธีการ	กลุ่มที่ศึกษา	เครื่องมือ/วิธีการ	สถิติ
วิธีการพัฒนาเครื่องมือ				
1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับแนวคิดและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ○ ความจำเป็นของการประกันคุณภาพ ○ ความหมายของการประกันคุณภาพ ○ ระบบประกันคุณภาพของ มก. ○ ประโยชน์ของการประกันคุณภาพ ○ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ สำหรับ คณะวิชา (องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต) 1.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ 1.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ 1.4 สร้างแบบจำลองการรับรู้ ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	○ เอกสาร ตำรา หนังสือ เกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพ แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ จากประสบการณ์ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	○ วิเคราะห์เนื้อหา การประกันคุณภาพ การรับรู้ การเรียนรู้ จากประสบการณ์ และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ	กลุ่มที่ศึกษา	เครื่องมือ/วิธีการ	สถิติ
2. สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2.1 ร่างแบบจำลองการรับรู้ 2.2 ศึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 2.3 ศึกษาผู้เชี่ยวชาญ 2.4 ตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	○ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 2 คน ○ ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ 1 คน	○ วิเคราะห์เนื้อหา การประกันคุณภาพ การเรียนรู้จากประสบการณ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	-
3. สร้างเครื่องมือวัดการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3.1 สร้างแบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	○ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 2 คน ○ ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ 1 คน	○ วิเคราะห์เนื้อหา การประกันคุณภาพ การรับรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ	กลุ่มที่ศึกษา	เครื่องมือ/วิธีการ	สถิติ
วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ				
1. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	1.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน เพื่อให้ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูล และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ	- ผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการนโยบายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 1 คน - ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ สำนักงานทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 1 คน - รองอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 1 คน - ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 1 คน	แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูล และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ โดยการคำนวณหาค่าความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC)	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ	กลุ่มที่ศึกษา	เครื่องมือ/วิธีการ	สถิติ
1. หาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (ต่อ)	1.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน เพื่อให้ความ เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ต่อ)	o ผู้อำนวยการสำนักงาน ประกันคุณภาพ 1 คน		
2. หาคุณภาพเครื่องมือ	2.1 ทดลองใช้แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูล ระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นข้อสอบ จำนวน 25 ข้อ แบบ 4 ตัวเลือก วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น ข้อสอบ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยาก- ง่าย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ทางสถิติ	o บุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาส ตร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 17 คน	o ข้อสอบจำนวน 25 ข้อ แบบ 4 ตัวเลือก หาค่าความเชื่อมั่น ด้วยสูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson	-
	2.2 ทดลองใช้แบบสอบถามความคิดเห็นต่อ ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 19 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ หาความเชื่อมั่นแบบสอบถามความคิดเห็น ด้วย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ทางสถิติ	o บุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาส ตร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 17 คน	o แบบสอบถามความ คิดเห็น จำนวน 19 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีของ Cronbach	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ	กลุ่มที่ศึกษา	เครื่องมือ/วิธีการ	สถิติ
3. ทดลองใช้แบบจำลอง การรับรู้ประโยชน์ของ ระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	3.1 นำแบบจำลองไปทดลองกับกลุ่มที่ศึกษา ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง	บุคลากรจากคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่สมัคร ใจเข้าร่วมโครงการวิจัย จำนวน 43 คน	- โปรแกรมนำเสนอด้วย คอมพิวเตอร์ (PowerPoint) - เอกสารความรู้ - เอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) จาก กรณีศึกษา - ฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการ คำนวณ) - ข้อสอบจำนวน 25 ข้อ แบบ 4 ตัวเลือก - แบบสอบถามความ คิดเห็น จำนวน 19 ข้อ	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ	กลุ่มที่ศึกษา	เครื่องมือ/วิธีการ	สถิติ
4. วิเคราะห์ข้อมูล	4.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยกรอกข้อมูลในโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	- ข้อมูลจากแบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 25 ข้อ จากกลุ่มที่ศึกษา จำนวน 43 คน - ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 19 ข้อ จากกลุ่มที่ศึกษา จำนวน 43 คน	โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	- ความถี่ - ร้อยละ - เฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพของบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 1 สร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในการสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ดำเนินการสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ ได้กิจกรรมรูปแบบการฝึกอบรม (รายละเอียดดังเอกสารในภาคผนวก ฉ: เอกสารหมายเลข 4) เพื่อนำไปใช้ในการทดลองทั้งหมด 2 กิจกรรม ใช้เวลาในการฝึกอบรม 3 ชั่วโมง 15 นาที

กิจกรรมที่ 1: ทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ เป็นกิจกรรมการบรรยายความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ประกอบด้วยหัวข้อดังนี้ 1) ความจำเป็นของการประกันคุณภาพ 2) ความหมายของการประกันคุณภาพ 3) ระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ 4) ประโยชน์ของการประกันคุณภาพ ให้บุคลากรฟังพร้อมซักถาม จากโปรแกรมนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (PowerPoint) เพื่อเป็นการทบทวนประสบการณ์เดิมด้านการประกันคุณภาพให้กับบุคลากร ใช้เวลา 25 นาที

กิจกรรมที่ 2: แบ่งปันประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) กิจกรรมการบรรยายตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับคณะวิชา องค์กรประกอบ
ที่ 2 การผลิตบัณฑิต จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ สกอ. ตัวที่ 2.1-2.8 จำนวน 8 ตัวบ่งชี้

และตัวบ่งชี้ สมศ. ตัวที่ 1-4, 14 จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ให้นักศึกษาร่วมฟังพร้อมซักถาม จากเอกสารความรู้ และโปรแกรมนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (PowerPoint) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับคณะวิชา องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต ให้นักศึกษาร่วมฟังใช้เวลา 45 นาที

2) กิจกรรมฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย 2.1) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเอกสาร ประกอบกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐาน ข้อมูลที่ต้องการ และตัวอย่างหลักฐาน ของตัวบ่งชี้ สกอ. ตัวที่ 2.1-2.8 และตัวบ่งชี้ สมศ. ตัวที่ 1-4, 14 2.2) การศึกษาเอกสารประกอบ กิจกรรมฝึกปฏิบัติ ซึ่งมีเอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) จากกรณีศึกษา 2.3) การฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการคำนวณ) ให้นักศึกษาร่วมฟัง และฝึกปฏิบัติ พร้อมซักถาม จากโปรแกรมนำเสนอด้วย คอมพิวเตอร์ (PowerPoint) เอกสารประกอบกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ ประเมินคุณภาพสำหรับคณะวิชา องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และใบงาน เพื่อเป็นการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ และการนำไปประยุกต์ เกี่ยวกับเอกสาร หลักฐาน (ตัวอย่าง) จากกรณีศึกษา และฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการคำนวณ) ให้นักศึกษาร่วมฟังใช้เวลา 1 ชั่วโมง 25 นาที

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรม	ลักษณะของกิจกรรม	เหตุผลที่เลือกกิจกรรม	รูปแบบการจัดกิจกรรม
กิจกรรมที่ 1: ทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ			
o การทบทวน ประสบการณ์เดิม	o บรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับการประกัน คุณภาพ	o เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามี ได้ทบทวนประสบการณ์ เดิมและให้นักศึกษามี ส่วนร่วมในการเรียนรู้ ประสบการณ์ โดย วิทยากรต้องกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ	o จัดการฝึกอบรมบุคลากร โดยเชิญผู้อำนวยการ สำนักงานประกัน คุณภาพ เป็นวิทยากร บรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับการประกัน คุณภาพ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

กิจกรรม	ลักษณะของกิจกรรม	เหตุผลที่เลือกกิจกรรม	รูปแบบการจัดกิจกรรม
กิจกรรมที่ 2: แบ่งปันประสบการณ์			
○ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์	○ บรรยายตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพ สำหรับคณะวิชา (องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต) และแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเอกสารหลักฐาน	○ เพื่อให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในอดีต การสังเกต การร่วมปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปฏิบัติกิจกรรมกับวิทยากร	○ บุคลากรและวิทยากรแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันเกี่ยวกับเอกสารหลักฐาน
○ การเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่	○ ศึกษาเอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) จากกรณีศึกษา และการฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการคำนวณ)	○ เพื่อให้บุคลากรได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ โดยวิทยากรนำเสนอเนื้อหาสาระ ให้บุคลากรรับรู้ โดยการบรรยาย การอ่านจากเอกสารความรู้ ศึกษาจากกรณีศึกษา การฝึกปฏิบัติจากใบงาน หรืออภิปรายร่วมกัน	○ บุคลากรศึกษาเอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) จากกรณีศึกษา และการฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการคำนวณ)
○ การนำไปประยุกต์	○ บุคลากรสะท้อนความคิดเห็นต่อแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	○ เพื่อให้บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานแล้วสร้างเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับตนเอง	○ หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ติดตามและสอบถามการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ในการปฏิบัติงาน โดยให้บุคลากรสะท้อนความคิดเห็นต่อแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนและหลังการทดลอง

ในการศึกษาผลการทดลองใช้แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แบ่งการนำเสนอผลการทดลองออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของบุคลากร

ส่วนที่ 2 ความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่บุคลากรสะท้อนความคิดเห็นต่อแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของบุคลากร

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของบุคลากร กลุ่มที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ บุคลากรสังกัด คณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ และ ผู้ปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพจากคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 43 คน ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของบุคลากร รายละเอียด ดังนี้

เพศ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 43 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 36 คน (ร้อยละ 83.72) และเป็นเพศชาย จำนวน 7 คน (ร้อยละ 16.28 คน)

อายุ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประมาณ 1 ใน 3 มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี จำนวน 17 คน (ร้อยละ 39.53) รองลงมาอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 12 คน (ร้อยละ 27.91) สำหรับอายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 3 คน ซึ่งมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 6.98)

ระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประมาณ 2 ใน 3 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 27 คน (ร้อยละ 62.79) รองลงมา มีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 11 คน (ร้อยละ 25.58) ส่วนการศึกษาระดับปริญญาเอก มีน้อยที่สุด จำนวน 5 คน (ร้อยละ 11.63)

สายงานที่ปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอน จำนวน 37 คน (ร้อยละ 86.05) และปฏิบัติงานสอน จำนวน 6 คน (ร้อยละ 13.95)

ตำแหน่งบริหาร ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งบริหาร จำนวน 40 คน (ร้อยละ 93.01) และมีตำแหน่งบริหารในตำแหน่งรองคณบดี หัวหน้าสำนักงานฯ และรองหัวหน้าภาควิชา จำนวนอย่างละ 1 คน เท่ากัน (ร้อยละ 2.33)

ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะ/มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าครั้งหนึ่งมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน 1 – 5 ปี จำนวน 22 คน (ร้อยละ 51.16) รองลงมา มีระยะเวลาปฏิบัติงาน 6 – 10 ปี 11 – 15 ปี และ 16 – 20 ปี จำนวนอย่างละ 5 คน เท่ากัน (ร้อยละ 11.63) ส่วนระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน 21 - 25 ปี มีน้อยที่สุด จำนวน 2 คน (ร้อยละ 4.65)

ระยะเวลาในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ 1 – 5 ปี จำนวน 32 คน (ร้อยละ 74.42) รองลงมา มีระยะเวลาในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพน้อยกว่าปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 13.95) ส่วนระยะเวลาในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ 6 – 10 ปี มีน้อยที่สุด จำนวน 2 คน (ร้อยละ 4.65)

บทบาท/การมีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่วนใหญ่มีบทบาท/การมีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพ จำนวน 40 คน (ร้อยละ 93.02) ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพหรือเกี่ยวข้องในหน่วยงาน เช่น ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 23 คน

(ร้อยละ 53.49) รองลงมาเป็นกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับคณะวิชา จำนวน 5 คน

(ร้อยละ 11.63) ส่วนผู้ไม่มีบทบาท/การมีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพ จำนวน 3 คน

(ร้อยละ 6.98)

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของบุคลากร

(N = 43)

ข้อมูลส่วนตัว	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	7	16.28
หญิง	36	83.72
อายุ (ปี)		
น้อยกว่า 30 ปี	12	27.91
30 – 40 ปี	17	39.53
41 – 50 ปี	11	25.58
51 – 60 ปี	3	6.98
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	27	62.79
ปริญญาโท	11	25.58
ปริญญาเอก	5	11.63
สายงานที่ปฏิบัติ		
งานสอน	6	13.95
งานสนับสนุนการเรียนการสอน	37	86.05

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อมูลส่วนตัว	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งบริหาร		
ไม่มี	40	93.01
มี		
- รองคณบดี	1	2.33
- หัวหน้าสำนักงานฯ	1	2.33
- รองหัวหน้าภาควิชา	1	2.33
ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะ/มหาวิทยาลัย (ปี)		
1 – 5 ปี	22	51.16
6 – 10 ปี	5	11.63
11 – 15 ปี	5	11.63
16 – 20 ปี	5	11.63
21 – 25 ปี	2	4.65
25 ปีขึ้นไป	4	9.30
ระยะเวลาในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ (ปี)		
น้อยกว่า 1 ปี	6	13.95
1 – 5 ปี	32	74.42
6 – 10 ปี	2	4.65
10 ปีขึ้นไป	3	6.98
บทบาท/การมีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพ		
ไม่มี/ไม่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ	3	6.98
มี		
- เป็นกรรมการประกันคุณภาพในระดับมหาวิทยาลัย	1	2.33
- เป็นกรรมการประกันคุณภาพในระดับคณะวิชา	4	9.30

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อมูลส่วนตัว	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ
- เป็นกรรมการประกันคุณภาพในระดับภาควิชา	3	6.98
- เป็นกรรมการประเมินคุณภาพในระดับมหาวิทยาลัย	1	2.33
- เป็นกรรมการประเมินคุณภาพในระดับคณะวิชา	5	11.63
- เป็นกรรมการประเมินคุณภาพในระดับภาควิชา	3	6.98
- เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพหรือเกี่ยวข้องในหน่วยงาน เช่น ผู้ให้ข้อมูล	23	53.49

ส่วนที่ 2 ความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ได้นำแบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ชุด มีทั้งหมด 25 ข้อ คะแนนเต็ม 25 คะแนน ทำการวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม เพื่อดูพัฒนาการของการรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องของบุคลากรเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีรายละเอียดดังนี้

ผลของการวัดความรู้ที่ถูกต้องในการรับรู้ของบุคลากร จำนวน 43 คน เกี่ยวกับข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หลังการฝึกอบรม พบว่า จำนวนบุคลากรมีการรับรู้ความถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรมเกือบทุกข้อคำถาม (24 ข้อใน 25 ข้อ) แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้น โดยผลการวิจัยพบว่าบุคลากรมีการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพที่ถูกต้องใน 4 ด้านคือ 1) ด้านความจำเป็น ความสำคัญ ประโยชน์และระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) ด้านตัวบ่งชี้ปัจจัยนำเข้า 3) ด้านตัวบ่งชี้กระบวนการ และ 4) ด้านตัวบ่งชี้ผลผลิต โดยการรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ด้านตัวบ่งชี้ผลผลิต ในข้อสอบข้อที่ 24 เกี่ยวกับผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ นับตามปีการศึกษา (ก่อนฝึกอบรม 11 คน หลังการฝึกอบรม 34 คน (จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลง +23 คน) หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้น 23 คน กว่าก่อนการฝึกอบรม รองลงมา คือ

ด้านความจำเป็น ความสำคัญประโยชน์ และระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 ในข้อสอบข้อที่ 12 เกี่ยวกับข้อมูลนิสิต บุคลากร ใช้ข้อมูลตามรอบปีการศึกษา (ก่อนฝึกอบรม 13 คน
 หลังการฝึกอบรม 33 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลง +20 คน) หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ
 ที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม
 จำนวน 20 คน และด้านตัวบ่งชี้ปัจจัยนำเข้า ในข้อสอบข้อที่ 20 เกี่ยวกับอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิ
 บริบูรณ์ เอก ควรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 (ก่อนฝึกอบรม 16 คน หลังการฝึกอบรม 36 คน จำนวนคนที่
 เปลี่ยนแปลง +20 คน) หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกัน
 คุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 20 คน ส่วนความรู้
 ความเข้าใจในข้อสอบข้อที่ 7 เรื่องภารกิจสำคัญด้านการพัฒนาระบบและกลไก การประกันคุณภาพ
 (ก่อนฝึกอบรม 37 คน หลังการฝึกอบรม 37 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลง 0 คน) หมายถึงบุคลากร
 มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ไม่มีการ
 เปลี่ยนแปลง แสดงว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องนี้อยู่ก่อนแล้ว

หากพิจารณาข้อสอบเป็นรายชื่อที่บุคลากรมีการรับรู้ข้อมูลที่ต้องการของระบบประกัน
 คุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม มีรายละเอียดดังนี้

ข้อสอบข้อที่ 1 พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
 พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก
 พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 21 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้
 ข้อมูลที่ถูกต้อง 37 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 16 คน หมายถึงบุคลากร
 มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้น
 กว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 16 คน

ข้อสอบข้อที่ 2 การจัดส่งรายงานประกันคุณภาพประจำปีให้หน่วยงานต้นสังกัด (สกอ.)
 ภายใน 120 วันหลังจากสิ้นปีการศึกษา พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง
 26 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 42 คนใน 43 คน จำนวนคนที่
 เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 16 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกัน
 คุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 16 คน

ข้อสอบข้อที่ 3 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กำหนดระบบประกันคุณภาพ 2 รูปแบบ คือ หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนและหน่วยงานสนับสนุน พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูล ที่ถูกต้อง 19 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 36 คนใน 43 คน จำนวน คนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 17 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบ ประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 17 คน

ข้อสอบข้อที่ 4 ระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 33 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 40 คนใน 43 คน จำนวนคนที่ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 7 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกัน คุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 7 คน

ข้อสอบข้อที่ 5 การควบคุมคุณภาพของมหาวิทยาลัยเป็นการกำกับการดำเนินการในระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและขั้นตอน ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า การดำเนินการและผลผลิต พบว่าก่อน การฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 20 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูล ที่ถูกต้อง 36 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 16 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความ เข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการ ฝึกอบรม จำนวน 16 คน

ข้อสอบข้อที่ 6 วัฒนธรรมคุณภาพ คือ การดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกัน คุณภาพ อยู่ในการดำเนินงานภารกิจปกติของหน่วยงาน พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูล ที่ถูกต้อง 23 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 32 คนใน 43 คน จำนวน คนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 9 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกัน คุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 9 คน

ข้อสอบข้อที่ 7 ภารกิจสำคัญด้านการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพ พบว่าก่อน การฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 37 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูล ที่ถูกต้อง 37 คนใน 43 คน จำนวนคนไม่มีเปลี่ยนแปลง (0 คน) หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ถูกต้องในเรื่องนี้อยู่ก่อนแล้ว

ข้อสอบข้อที่ 8 การนับจำนวนบุคลากรประจำให้นับตามรอบปีการศึกษาที่ปฏิบัติงานจริง และลาศึกษาต่อ พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 22 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 36 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 14 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 14 คน

ข้อสอบข้อที่ 9 เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายใน กรณีไม่มีผลการดำเนินการให้ 0 คะแนน พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 16 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 33 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 17 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 17 คน

ข้อสอบข้อที่ 10 หลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุงต้องเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ภายใน 30 วัน นับจากวันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 16 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 30 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 14 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 14 คน

ข้อสอบข้อที่ 11 การนับจำนวนอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ นับระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 16 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 33 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 17 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 17 คน

ข้อสอบข้อที่ 12 ข้อมูลนิสิต บุคลากร ใช้ข้อมูลตามรอบปีการศึกษา พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 13 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 33 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 20 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 20 คน

ข้อสอบข้อที่ 13 “Act” เป็นขั้นตอนการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน ตามวงจร PDCA พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 34 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 41 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 7 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 7 คน

ข้อสอบข้อที่ 14 นิสิตได้รับการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณด้านคุณธรรม จากหน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 33 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 43 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 10 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 10 คน

ข้อสอบข้อที่ 15 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้แต่ละรายวิชาต้องไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 28 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 40 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 12 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 12 คน

ข้อสอบข้อที่ 16 ทุกคนในสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญในการประกันคุณภาพ พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 40 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 42 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 2 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 2 คน

ข้อสอบข้อที่ 17 คุณลักษณะของบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) ที่พึงประสงค์ตามความต้องการผู้ใช้บัณฑิต ต้องมีการสำรวจทุก 5 ปี พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 6 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 20 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 14 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 14 คน

ข้อสอบข้อที่ 18 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับนิสิต ต้องไม่เกินกว่า 8 FTES ต่อคนต่อเครื่อง พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 23 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 40 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 17 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้น กว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 17 คน

ข้อสอบข้อที่ 19 การพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการ เทคนิคการสอนและการวัดผล มีความสำคัญสูงสุด พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 15 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 29 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 14 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 14 คน

ข้อสอบข้อที่ 20 อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ควรมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 พบว่า ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 16 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 36 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 20 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้น กว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 20 คน

ข้อสอบข้อที่ 21 การสำรวจบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี ในทุกหลักสูตร พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 34 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 40 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 6 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 6 คน

ข้อสอบข้อที่ 22 คุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) คือ คุณลักษณะของบัณฑิตทุกระดับการศึกษา พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 31 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 36 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 5 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 5 คน

ข้อสอบข้อที่ 23 ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ ควรมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 18 คน ใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 22 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 4 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 4 คน

ข้อสอบข้อที่ 24 ผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่นับตามปีการศึกษา พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 11 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 34 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 23 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 23 คน

ข้อสอบข้อที่ 25 คุณภาพอาจารย์ พิจารณาจากตำแหน่งทางวิชาการและคุณวุฒิการศึกษา พบว่าก่อนการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 22 คนใน 43 คน หลังการฝึกอบรมบุคลากรรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง 36 คนใน 43 คน จำนวนคนที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 14 คน หมายถึงบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม จำนวน 14 คน

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การรับรู้ข้อมูลที่ต้องการของบุคลากรเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

(N = 43)

ข้อที่	รายการ	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		เปลี่ยนแปลง (คน)
		ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%	
ด้านความจำเป็น ความสำคัญ ประโยชน์ และระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์						
1	พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก	21	48.84	37	86.05	+16
2	การจัดส่งรายงานประกันคุณภาพประจำปีให้หน่วยงานต้นสังกัด (สกอ.) ภายใน 120 วันหลังจากสิ้นปีการศึกษา	26	60.47	42	97.67	+16
3	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กำหนดระบบประกันคุณภาพ 2 รูปแบบ คือ หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนและหน่วยงานสนับสนุน	19	44.19	36	83.72	+17
4	ระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ	33	76.74	40	93.02	+7

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อที่	รายการ	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		เปลี่ยนแปลง (คน)
		ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%	
ด้านความจำเป็น ความสำคัญ ประโยชน์ และระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ต่อ)						
5	การควบคุมคุณภาพของมหาวิทยาลัยเป็นการกำกับการดำเนินการในระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานและขั้นตอน ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า การดำเนินการและผลผลิต	20	46.51	36	83.72	+16
6	วัฒนธรรมคุณภาพ คือ การดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพอยู่ในการดำเนินงานภารกิจปกติของหน่วยงาน	23	53.49	32	74.42	+9
7	ภารกิจสำคัญด้านการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	37	86.05	37	86.05	0
8	การนับจำนวนบุคลากรประจำให้นับตามรอบปีการศึกษาที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ	22	51.16	36	83.72	+14
9	เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายใน กรณีไม่มีผลการดำเนินการให้ 0 คะแนน	16	37.21	33	76.74	+17
12	ข้อมูลนิสิต บุคลากร ใช้ข้อมูลตามรอบปีการศึกษา	13	30.23	33	76.74	+20

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อที่	รายการ	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		เปลี่ยน แปลง (คน)
		ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%	
ด้านความจำเป็น ความสำคัญ ประโยชน์ และระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ต่อ)						
13	“Act” เป็นขั้นตอนการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน ตามวงจร PDCA	34	79.07	41	95.35	+7
16	ทุกคนในสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญในการประกันคุณภาพ	40	93.02	42	97.67	+2
ด้านตัวบ่งชี้ปัจจัยนำเข้า						
11	การนับจำนวนอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ นับระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป	16	37.21	33	76.74	+17
18	เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับนิสิต ต้องไม่เกินกว่า 8 FTES ต่อคนต่อเครื่อง	23	53.49	40	93.02	+17
20	อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ควรมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 60	16	37.21	36	83.72	+20

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อที่	รายการ	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		เปลี่ยนแปลง (คน)
		ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%	
ด้านตัวบ่งชี้กระบวนการ						
10	หลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุงต้องเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ภายใน 30 วัน นับจากวันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ	16	37.21	30	69.77	+14
15	ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ แต่ละรายวิชาต้องไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน	28	65.12	40	93.02	+12
17	คุณลักษณะของบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) ที่พึงประสงค์ตามความต้องการผู้ใช้บัณฑิต ต้องมีการสำรวจทุก 5 ปี	6	13.95	20	46.51	+14
19	การพัฒนาคณาจารย์ ด้านวิชาการ เทคนิคการสอนและการวัดผล มีความสำคัญสูงสุด	15	34.88	29	67.44	+14

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อที่	รายการ	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		เปลี่ยน แปลง (คน)
		ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%	
ด้านตัวบ่งชี้ผลผลิต						
14	นิสิตได้รับการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณด้านคุณธรรม จากหน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ	33	76.74	43	100.00	+10
21	การสำรวจบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้นำมาทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี ในทุกหลักสูตร	34	79.07	40	93.02	+6
22	คุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) คือ คุณลักษณะของบัณฑิตทุกระดับการศึกษา	31	72.09	36	83.72	+5
23	ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ ควรมีไม่น้อยกว่าร้อยละ25	18	41.86	22	51.16	+4
24	ผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ นับตามปีการศึกษา	11	25.58	34	79.07	+23

ตารางที่ 8 (ต่อ)

							(N = 43)
ข้อที่	รายการ	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		เปลี่ยน แปลง (คน)	
		ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%		
ด้านตัวบ่งชี้ผลผลิต (ต่อ)							
25	คุณภาพอาจารย์ พิจารณาจากตำแหน่งทางวิชาการและคุณวุฒิการศึกษา	22	51.16	36	83.72	+14	

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ได้นำแบบวัดความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 2 ชุด วัดความคิดเห็นของบุคลากรต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม มีรายละเอียดดังนี้

ก่อนการฝึกอบรมเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นั้น บุคลากร จำนวน 43 คน มีคะแนนเฉลี่ยความความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3.75 คะแนน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 และหลังการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 คะแนน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ซึ่งพบว่ามีความเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 0.39 คะแนน (มีการเปลี่ยนแปลงค่า μ เพิ่มมากขึ้น 0.39) แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่า ก่อนการฝึกอบรม ถ้าจัดระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก 3 อันดับแรกของบุคลากรที่เห็นประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม คือ 1) ข้อความข้อที่ 1 การทำประกันคุณภาพสามารถลดภาระ/ขั้นตอนในการทำงานประจำ (มีการเปลี่ยนแปลงค่า μ เพิ่มมากขึ้น 0.79) 2) ข้อความข้อที่ 8 การทำประกันคุณภาพส่งผลให้บุคลากรได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก เช่น การได้รับเชิญเป็นวิทยากร/เป็นกรรมการ/เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ (มีการเปลี่ยนแปลงค่า μ เพิ่มมากขึ้น 0.79) และ 3) ข้อความข้อที่ 19 การทำประกันคุณภาพ ช่วยกำกับและติดตามให้มหาวิทยาลัยมีการปรับปรุงพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง (มีการเปลี่ยนแปลงค่า μ เพิ่มมากขึ้น 0.47)

หากพิจารณาความคิดเห็นของบุคลากรต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรียงเป็นรายชื่อ ก่อนและหลังการฝึกอบรม มีรายละเอียดดังนี้

ความคิดเห็นข้อที่ 1 การทำประกันคุณภาพสามารถลดภาระ/ขั้นตอนในการทำงานประจำ ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\mu = 2.84$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.63$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.79 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 2 การทำประกันคุณภาพช่วยให้การจัดเก็บเอกสาร/หลักฐาน มีระบบและเป็นระเบียบมากขึ้น ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.79$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.19$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.40 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 3 การทำประกันคุณภาพทำให้ได้แนวทางการปฏิบัติงานที่มีเป้าหมายชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายขององค์กร ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.84$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.19$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.35 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพภายใน จากคณะกรรมการประเมินคุณภาพหน่วยงาน สามารถนำมาใช้ปรับปรุงงานของท่าน ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.81$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.12$) ซึ่งพบว่า มีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.31 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 5 ผลการประเมินคุณภาพภายใน จากคณะกรรมการประเมินคุณภาพหน่วยงาน สามารถนำมาใช้พัฒนาภาควิชา/สำนักงาน/คณะของท่าน ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.86$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.09$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.23 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 6 การทำประกันคุณภาพทำให้บุคลากรของภาควิชา/สำนักงาน/คณะ มีการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง โดยนำมาปรับใช้กับกระบวนการทำงาน ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.70$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.07$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.37 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 7 การทำประกันคุณภาพทำให้บุคลากรของภาควิชา/สำนักงาน/คณะ แต่ละคนมีเอกสารอธิบายลักษณะงานของตนเองอย่างชัดเจน ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.65$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก ($\mu = 3.91$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.26 แสดงให้เห็นว่า หลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อน การฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 8 การทำประกันคุณภาพส่งผลให้บุคลากรได้รับการยอมรับจากหน่วยงาน ภายนอก เช่น ได้รับเชิญเป็นวิทยากร/เป็นกรรมการ/เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.51$) และหลังการฝึกอบรม บุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.30$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.79 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบ ประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 9 การทำประกันคุณภาพส่งผลให้มหาวิทยาลัยได้รับการยอมรับจากสังคม ว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีมาตรฐานในการประกันคุณภาพ ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.93$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก ($\mu = 4.23$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.30 แสดงให้เห็นว่าหลัง การฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการ ฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 10 การทำประกันคุณภาพช่วยควบคุมและกำกับให้หลักสูตรมีคุณภาพ ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.91$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก ($\mu = 4.23$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.32 แสดงให้เห็นว่า หลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อน การฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 11 การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้การผลิตบัณฑิต มีมาตรฐานตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้ ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.95$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.26$)

ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.31 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากร มีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 12 การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้การวิจัย มีมาตรฐาน ตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้ ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.91$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.28$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.37 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 13 การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามการให้บริการทางวิชาการ แก่สังคมมีมาตรฐาน ตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้ ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.86$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.19$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.33 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 14 การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้การทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมมีมาตรฐาน ตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้ ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.93$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.16$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.23 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 15 การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้มหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานที่เป็นระบบส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมาย ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.84$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.19$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.35 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 16 การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้มหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.84$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

($\mu = 4.23$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.39 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 17 การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้กระบวนการบริหารงานของมหาวิทยาลัยอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและเป็นธรรม ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.67$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.09$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.42 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 18 การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้มหาวิทยาลัยมีแผนการใช้งบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.70$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.07$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.37 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

ความคิดเห็นข้อที่ 19 การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้มหาวิทยาลัยมีการปรับปรุงพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ก่อนการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 3.72$) และหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\mu = 4.19$) ซึ่งพบว่ามีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลง (μ) เพิ่มขึ้น 0.47 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

(N = 43)

ข้อที่	ข้อความ	ระยะเวลา	ระดับความคิดเห็น (คน)					μ	σ	แปลความ	เปลี่ยนแปลง (μ)
			1 (น้อยที่สุด)	2 (น้อย)	3 (ปานกลาง)	4 (มาก)	5 (มากที่สุด)				
1	การทำประกันคุณภาพสามารถลดภาระ/ขั้นตอนในการทำงานประจำ	ก่อน	9	4	16	13	1	2.84	1.15	ปานกลาง	+0.79
		หลัง	3	3	12	14	11	3.63	1.15	มาก	
2	การทำประกันคุณภาพช่วยให้การจัดเก็บเอกสาร/หลักฐานมีระบบและเป็นระเบียบมากขึ้น	ก่อน	0	1	10	29	3	3.79	0.60	มาก	+0.40
		หลัง	0	0	7	21	15	4.19	0.69	มาก	
3	การทำประกันคุณภาพทำให้ได้แนวทางการปฏิบัติงานที่มีเป้าหมายชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายขององค์กร	ก่อน	0	0	11	28	4	3.84	0.54	มาก	+0.35
		หลัง	0	0	7	21	15	4.19	0.69	มาก	
4	ผลการประเมินคุณภาพภายในจากคณะกรรมการประเมินคุณภาพหน่วยงาน สามารถนำมาใช้ปรับปรุงงานของท่าน	ก่อน	0	4	9	21	9	3.81	0.88	มาก	+0.31
		หลัง	0	1	8	19	15	4.12	0.79	มาก	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อที่	ข้อความ	ระยะเวลา	ระดับความคิดเห็น (คน)					μ	σ	แปลความ	เปลี่ยนแปลง (μ)
			1 (น้อยที่สุด)	2 (น้อย)	3 (ปานกลาง)	4 (มาก)	5 (มากที่สุด)				
5	ผลการประเมินคุณภาพภายในจากคณะกรรมการประเมินคุณภาพหน่วยงาน สามารถนำมาใช้พัฒนาภาควิชา/สำนักงาน/คณะของท่าน	ก่อน	0	2	10	23	8	3.86	0.77	มาก	+0.23
		หลัง	0	1	7	22	13	4.09	0.75	มาก	
6	การทำประกันคุณภาพทำให้บุคลากรของภาควิชา/สำนักงาน/คณะมีการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง โดยนำมาปรับใช้กับกระบวนการทำงาน	ก่อน	0	2	14	22	5	3.70	0.74	มาก	+0.37
		หลัง	0	0	10	20	13	4.07	0.73	มาก	
7	การทำประกันคุณภาพทำให้บุคลากรของภาควิชา/สำนักงาน/คณะแต่ละคนมีเอกสารอธิบายลักษณะงานของตนเองอย่างชัดเจน	ก่อน	0	3	13	23	4	3.65	0.75	มาก	+0.26
		หลัง	1	3	9	16	14	3.91	1.01	มาก	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อที่	ข้อความ	ระยะเวลา	ระดับความคิดเห็น (คน)					μ	σ	แปลความ	เปลี่ยนแปลง (μ)
			1 (น้อยที่สุด)	2 (น้อย)	3 (ปานกลาง)	4 (มาก)	5 (มากที่สุด)				
8	การทำประกันคุณภาพส่งผลให้บุคลากรได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก เช่น การได้รับเชิญเป็นวิทยากร/เป็นกรรมการ/เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ	ก่อน	3	1	14	21	4	3.51	0.96	มาก	+0.79
		หลัง	0	0	5	20	18	4.30	0.67	มาก	
9	การทำประกันคุณภาพส่งผลให้มหาวิทยาลัยได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีมาตรฐานในการประกันคุณภาพ	ก่อน	1	2	6	24	10	3.93	0.88	มาก	+0.30
		หลัง	0	0	6	21	16	4.23	0.68	มาก	
10	การทำประกันคุณภาพช่วยควบคุมและกำกับให้หลักสูตรมีคุณภาพตรงตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)	ก่อน	0	2	10	21	10	3.91	0.81	มาก	+0.32
		หลัง	0	0	6	21	16	4.23	0.68	มาก	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อที่	ข้อความ	ระยะเวลา	ระดับความคิดเห็น (คน)					μ	σ	แปลความ	เปลี่ยนแปลง (μ)
			1 (น้อยที่สุด)	2 (น้อย)	3 (ปานกลาง)	4 (มาก)	5 (มากที่สุด)				
11	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้การผลิตบัณฑิตมีมาตรฐานตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้	ก่อน	0	1	8	26	8	3.95	0.68	มาก	+0.31
		หลัง	0	0	4	24	15	4.26	0.62	มาก	
12	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้การวิจัย มีมาตรฐานตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้	ก่อน	0	0	9	29	5	3.91	0.57	มาก	+0.37
		หลัง	0	0	3	25	15	4.28	0.59	มาก	
13	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม มีมาตรฐานตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้	ก่อน	0	1	9	28	5	3.86	0.63	มาก	+0.33
		หลัง	0	0	7	21	15	4.19	0.69	มาก	
14	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีมาตรฐาน ตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้	ก่อน	0	0	8	30	5	3.93	0.55	มาก	+0.23
		หลัง	0	2	5	20	16	4.16	0.81	มาก	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อที่	ข้อความ	ระยะเวลา	ระดับความคิดเห็น (คน)					μ	σ	แปลความ	เปลี่ยนแปลง (μ)
			1 (น้อยที่สุด)	2 (น้อย)	3 (ปานกลาง)	4 (มาก)	5 (มากที่สุด)				
15	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัยมีการดำเนินงานที่เป็นระบบส่งผล ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมาย	ก่อน	0	2	8	28	5	3.84	0.68	มาก	+0.35
		หลัง	0	0	5	25	13	4.19	0.62	มาก	
16	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัยมีการดำเนินงานบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนด	ก่อน	0	3	6	29	5	3.84	0.72	มาก	+0.39
		หลัง	0	0	4	25	14	4.23	0.61	มาก	
17	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้กระบวนการบริหารงานของมหาวิทยาลัย อยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและเป็นธรรม	ก่อน	1	2	11	25	4	3.67	0.80	มาก	+0.42
		หลัง	1	1	5	22	14	4.09	0.86	มาก	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N = 43)

ข้อที่	ข้อความ	ระยะเวลา	ระดับความคิดเห็น (คน)					μ	σ	แปล ความ	เปลี่ยน แปลง (μ)
			1 (น้อย ที่สุด)	2 (น้อย)	3 (ปาน กลาง)	4 (มาก)	5 (มาก ที่สุด)				
18	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัยมีแผนการใช้งบประมาณที่มี ประสิทธิภาพ	ก่อน	1	1	13	23	5	3.70	0.80	มาก	+0.37
		หลัง	0	2	5	24	12	4.07	0.76	มาก	
19	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัยมีการปรับปรุงพัฒนางานอย่าง สม่ำเสมอและต่อเนื่อง	ก่อน	1	1	11	26	4	3.72	0.76	มาก	+0.47
		หลัง	0	0	5	25	13	4.19	0.62	มาก	
ภาพรวม		ก่อน						3.75	0.56	มาก	+0.39
		หลัง						4.14	0.62	มาก	

หมายเหตุ

ระดับความคิดเห็น คะแนนเต็ม 5 คะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อย

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่บุคลากรสะท้อนความคิดเห็นต่อแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการใช้แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ ในรูปแบบการฝึกอบรม โดยจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ พบว่า บุคลากรสะท้อนความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพ เห็นว่าการประกันคุณภาพมีประโยชน์ คือ 1) การประกันคุณภาพมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานโดยรวมของการบริหารจัดการ พัฒนาด้านการเรียนการสอนและการวิจัย 2) การประกันคุณภาพมีประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานโดยตรงทุกคน โดยมีการวางแผนและพัฒนางานต่างๆ และการได้ทบทวนการปฏิบัติงานการควบคุมการทำงานอย่างเป็นระบบ ตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่วางไว้ 3) การประกันคุณภาพมีประโยชน์ต่อบุคลากร ที่สามารถดำเนินงาน ปรับปรุง พัฒนางานในด้านต่างๆ ตามภาระที่รับผิดชอบได้อย่างถูกต้อง ตรงตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ตั้งไว้ และช่วยให้รับทราบข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานได้อย่างชัดเจน ว่าใช้จ่ายไปแล้วได้ผลลัพธ์อยู่ในระดับใด ค่ำค่าหรือไม่ และ 4) การประกันคุณภาพมีประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย เพราะการประกันคุณภาพ ทำให้มหาวิทยาลัย มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด

ในส่วนความคิดเห็นหลังการฝึกอบรมในการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า บุคลากรสะท้อนความคิดเห็นว่านำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ คือ 1) การนำระบบ PDCA มาประยุกต์กับการปฏิบัติงานได้จริงกับทุกงานและทุกคนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น 2) การนำตัวอย่างเอกสารประกันคุณภาพที่วิทยากรนำมาใช้เป็นกรณีศึกษาไปประยุกต์ในการทำงานสามารถเก็บเอกสารไว้ในแฟ้มประกันคุณภาพ เพื่อสะดวกในการจัดเอกสาร ทำให้ค้นหาเอกสารสะดวกยิ่งขึ้น 3) การหาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพได้ง่ายขึ้น โดยศึกษาจากตัวอย่างเอกสารหลักฐานของคณะอื่นๆ มาใช้เปรียบเทียบกับอ้างอิงกับหน่วยงานของตนเองได้ ซึ่งจะทำให้มีแนวทางในการรวบรวมหลักฐานต่างๆ นั้นไว้งวดหน้าอย่างเป็นระบบ 4) การตอบโจทย์การประกันคุณภาพของคณะ ภาควิชา ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่คู่มือกำหนด และ 5) การนำข้อเสนอแนะและตัวชี้วัดที่มีระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ ควรปรับปรุงจากผลการประเมินคุณภาพ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ข้อวิจารณ์

ผลการวิจัยพบว่า แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีผลต่อการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของบุคลากร ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมที่ 1: ทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้บุคลากร ได้ทบทวนประสบการณ์เดิมและให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ประสบการณ์ ดังผลการวิจัย ที่พบว่า การฝึกอบรมโดยการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ทำให้บุคลากรมีการรับรู้ ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพิ่มมากขึ้นกว่า การฝึกอบรมเกือบทุกข้อคำถาม (24 ข้อใน 25 ข้อ) ดังแสดงในตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรม บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพิ่มมากขึ้นใน 4 ด้านคือ 1) ด้านความจำเป็น ความสำคัญ ประโยชน์และระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) ด้านตัวบ่งชี้ปัจจัยนำเข้า 3) ด้านตัวบ่งชี้กระบวนการ และ 4) ด้าน ตัวบ่งชี้ผลผลิต ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าถ้าต้องการให้บุคลากรเกิดการรับรู้ข้อมูลที่ต้องการนั้น ควรคำนึงถึง ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงกลุ่มอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนได้เป็น อย่างดี คือ การจัดอบรมหรือการบรรยายพิเศษ เพื่อสร้างความเข้าใจและกระจายการรับรู้เกี่ยวกับ การประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญาดา อนุวงศ์ และพิชญ์ญภาศ เจียมจรัสโชค (2553) ที่ศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรทั้งสายวิชาการ (อาจารย์) และสายสนับสนุนวิชาการ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก พบว่าอาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ จะมีความรู้ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับค่อนข้างดี แต่ยังมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งของระดับประเทศ ระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ ที่ยังต้องการสร้างการรับรู้และความเข้าใจ และมีข้อเสนอแนะให้เร่งทำความเข้าใจในรายละเอียด ของตัวบ่งชี้ทั้งในเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในส่วนของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ พบว่า ในภาพรวมมีความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับพอใจ แต่ยังต้องการความรู้ที่เกี่ยวกับ นโยบายและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับเช่นเดียวกับกลุ่มอาจารย์ รวมทั้งยังขาด การรับรู้เกี่ยวกับความร่วมมือด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับเครือข่ายที่เป็นคณะเภสัชศาสตร์ จากสถาบันอื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้งอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนยังต้องการให้ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ โดยการจัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับรายละเอียดของตัวบ่งชี้ทั้งในเกณฑ์ของ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อให้บุคลากรทุกระดับมุ่งไปสู่ทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิ่นนเรศ กาศอุดม และคณะ (2555) ที่พบว่าก่อนการดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 91.50 โดยไม่มีผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับสูงส่วนหลังการดำเนินโครงการฯ บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับสูงและระดับต่ำ ในปริมาณที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 38 ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยหลังการดำเนินโครงการฯ มีค่าสูงขึ้นเป็น 10.60 และเมื่อเปรียบเทียบผลของการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร ระหว่างก่อนและหลังการดำเนินโครงการฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น กิจกรรมที่ 1: ทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้บุคลากรได้ทบทวนประสบการณ์เดิมและให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ประสบการณ์ ส่งผลให้บุคลากรมีการรับรู้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพิ่มมากขึ้นกว่าการฝึกอบรม

2. กิจกรรมที่ 2: แบ่งปันประสบการณ์ เป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ ประสบการณ์ใหม่ และการนำไปประยุกต์ เพื่อให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการนำเสนอ ประสบการณ์ในอดีต การสังเกต การร่วมปฏิสัมพันธ์ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ และนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานแล้วสร้างเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับตนเอง ดังผลการวิจัยที่พบว่า การฝึกอบรมโดยการบรรยายตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพ สำหรับ คณะวิชา (องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต) การศึกษาเอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) จากกรณีศึกษา การฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการคำนวณ) ทำให้บุคลากรมีค่าคะแนนเฉลี่ยความความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ หลังการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 คะแนน มากกว่าก่อนการฝึกอบรม และคะแนนความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพก่อนการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 คะแนน (มีการเปลี่ยนแปลงค่า μ เพิ่มขึ้น 0.39) ดังแสดงในตารางที่ 9 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำกรอบแนวคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์จากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ การเน้นประสบการณ์ตรง เป็นสิ่งสำคัญ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบจัดการได้ด้วยตนเอง ฝึกการพึ่งตนเองทั้งในด้านการเรียนรู้วิธีการเรียน และการฝึกสะท้อนความคิด (Brew, 1999) การสะท้อนความคิดเป็น หลักการที่สำคัญในการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Boud and Walker, 1998) ผลการจัดกิจกรรม

ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของเมษยา ชื่นอารมณ์ (2550) พบว่าผลของการจัดกิจกรรมการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนโดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในองค์กร
ธุรกิจขนาดกลาง ทำให้บุคลากรกลุ่มทดลองภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ
โรงเรียนโดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อการทำงานเป็นทีมมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการ
ทำงานเป็นทีมสูงกว่าก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำให้
บุคลากรกลุ่มทดลองภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยใช้การเรียนรู้จาก
ประสบการณ์ที่มีต่อการทำงานเป็นทีมมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับ การทำงานเป็นทีมสูงกว่ากลุ่มควบคุม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพุ่มพฤษ์ กำสมุทร และคณะ (2551)
พบว่านักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ โดยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยรวม
อยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิ่นนเรศ กาศอุดม และคณะ (2555) ที่พบว่าหลังการ
ดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร
วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี มีทัศนคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดี และ
ในส่วนของคุณภาพเชิงคุณภาพที่บุคลากรสะท้อนความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพ เห็นว่าการ
ประกันคุณภาพมีประโยชน์และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพได้
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนงนุช ไชยยศ (2544) ที่ทำการศึกษาการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค
ในการประกันคุณภาพการศึกษาของข้าราชการ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า
บุคลากรส่วนใหญ่เห็นถึงประโยชน์โดยรวมของการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมาก โดยให้
เหตุผลว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงคุณภาพของหน่วยงาน ทำให้หน่วยงานมี
จุดมุ่งหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน ทำให้สาธารณชนเชื่อมั่นในคุณภาพของผลผลิตของหน่วยงาน
ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นการพัฒนาคุณภาพองค์กรอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นกิจกรรมที่ 2: แบ่งปันประสบการณ์ เป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์
การเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ และการนำไปประยุกต์ เพื่อให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์
ในการนำเสนอประสบการณ์ในอดีต การสังเกต การร่วมปฏิสัมพันธ์ระหว่างปฏิบัติกิจกรรมได้เรียนรู้
ประสบการณ์ใหม่ และนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานแล้วสร้างเป็นประสบการณ์ใหม่
สำหรับตนเอง ส่งผลให้บุคลากรเห็นประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ และนำความรู้ที่ได้รับ
ไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานแล้วสร้างเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับตนเอง ทั้งนี้เพราะการจัดการ
เรียนรู้จากประสบการณ์ นั้นประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์
เป็นขั้นที่วิทยากรใช้คำถามถามผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อสำรวจและรวบรวมประสบการณ์ แนะนำ
วิธีการเรียนรู้ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ จากนั้นวิทยากรให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์
และเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ระหว่างวิทยากร ขั้นการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ โดยให้ผู้เข้าร่วม

การฝึกอบรม ศึกษาจากกรณีศึกษาแล้วให้ลงมือปฏิบัติในการแสวงหาความรู้เป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม และขั้นการนำไปประยุกต์ โดยให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมสะท้อนความคิดเห็นจากความรู้ที่ได้รับ ไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานแล้วสร้างเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับตนเอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพของ บุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยทดลองเบื้องต้นแบบ One-Group Pretest-Posttest Design โดยสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ ในรูปแบบการฝึกอบรมลักษณะ การเรียนรู้จากประสบการณ์ ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านการ ประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ศึกษา คือ บุคลากรสังกัดคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่สมัครใจเข้า ร่วมโครงการวิจัย จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการ ทดลอง คือ แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ ในรูปแบบการฝึกอบรมที่จัด กิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ และ 2) เครื่องมือวัดผลการจัดกิจกรรมในรูปแบบ การฝึกอบรมที่จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต คือ แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัย-เกษตรศาสตร์ และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัย-เกษตรศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ เฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการสร้างแบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ดำเนินการสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ ได้กิจกรรมรูปแบบการฝึกอบรม ที่จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านการ

ประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ ได้กิจกรรมในการทดลองทั้งหมด 2 กิจกรรม ใช้เวลาในการฝึกอบรม 3 ชั่วโมง 15 นาที ดังนี้

กิจกรรมที่ 1: ทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ เป็นกิจกรรมการบรรยายความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ประกอบด้วยหัวข้อดังนี้ 1) ความจำเป็นของการประกันคุณภาพ 2) ความหมายของการประกันคุณภาพ 3) ระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ 4) ประโยชน์ของการประกันคุณภาพ ใ้บุคลากรฟังพร้อมซักถาม จากโปรแกรมนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (PowerPoint) เพื่อเป็นการทบทวนประสบการณ์เดิมด้านการประกันคุณภาพใ้กับบุคลากร ใช้เวลา 25 นาที

กิจกรรมที่ 2: แบ่งปันประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) กิจกรรมการบรรยายตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับคณะวิชา องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ สกอ. ตัวที่ 2.1-2.8 จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้ สมศ. ตัวที่ 1-4, 14 จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ใ้บุคลากรฟังพร้อมซักถาม จากเอกสารความรู้ และโปรแกรมนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (PowerPoint) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับคณะวิชา องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต ใ้กับบุคลากร ใช้เวลา 45 นาที

2) กิจกรรมฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย 2.1) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเอกสารประกอบกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐาน ข้อมูลที่ต้องการ และตัวอย่างหลักฐานของตัวบ่งชี้ สกอ. ตัวที่ 2.1-2.8 และตัวบ่งชี้ สมศ. ตัวที่ 1-4, 14 2.2) การศึกษาเอกสารประกอบกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ซึ่งมีเอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) จากกรณีศึกษา 2.3) การฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการคำนวณ) ใ้บุคลากรฟัง และฝึกปฏิบัติ พร้อมซักถาม จากโปรแกรมนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (PowerPoint) เอกสารประกอบกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับคณะวิชา องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และใบงาน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ และการนำไปประยุกต์เกี่ยวกับเอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) จากกรณีศึกษา และฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการคำนวณ) ใ้กับบุคลากร ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 25 นาที

การศึกษาผลการทดลองใช้แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพของบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง ใน 2 ด้าน คือ

1) ด้านการรับรู้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลระบบประกันคุณภาพ พบว่าจำนวนบุคลากร มีการรับรู้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรมเกือบทุกข้อคำถาม (24 ข้อใน 25 ข้อ) แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้น โดยผลการวิจัยพบว่าบุคลากรมีการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพที่ถูกต้องใน 4 ด้านคือ 1) ด้านความจำเป็น ความสำคัญ ประโยชน์และระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) ด้านตัวบ่งชี้ปัจจัยนำเข้า 3) ด้านตัวบ่งชี้กระบวนการ และ 4) ด้านตัวบ่งชี้ผลผลิต โดยการรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด 3 ด้าน คือด้านตัวบ่งชี้ผลผลิต ในข้อสอบข้อที่ 24 เกี่ยวกับผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ นับตามปีการศึกษา รองลงมา คือด้านความจำเป็น ความสำคัญประโยชน์ และระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในข้อสอบข้อที่ 12 เกี่ยวกับข้อมูลนิสิต บุคลากร ใช้ข้อมูลตามรอบปีการศึกษา และด้านตัวบ่งชี้ปัจจัยนำเข้า ในข้อสอบข้อที่ 20 เกี่ยวกับอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ควรมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

2) ด้านความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าก่อนการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้นบุคลากร มีคะแนนเฉลี่ยความความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3.75 คะแนน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และหลังการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 คะแนน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 0.39 คะแนน (มีการเปลี่ยนแปลงค่า μ เพิ่มขึ้น 0.39) แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม ถ้าจัดระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก 3 อันดับแรกของบุคลากรที่เห็นประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม คือ

1) ข้อความข้อที่ 1 การทำประกันคุณภาพสามารถลดภาระ/ขั้นตอนในการทำงานประจำ มีการเปลี่ยนแปลงค่า μ เพิ่มขึ้น 0.79 2) ข้อความข้อที่ 8 การทำประกันคุณภาพส่งผลให้บุคลากรได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก เช่น การได้รับเชิญเป็นวิทยากร/เป็นกรรมการ/เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ มีการเปลี่ยนแปลงค่า μ เพิ่มขึ้น 0.79 และ

3) ข้อความข้อที่ 19 การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตามให้มหาวิทยาลัยมีการปรับปรุง

พัฒนางานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงค่า μ เพิ่มมากขึ้น 0.47 และข้อมูลเชิงคุณภาพที่บุคลากรสะท้อนความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพ เห็นว่าการประกันคุณภาพมีประโยชน์ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพได้

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย เรื่อง แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นั้นมี 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากผลการวิจัยตามตารางที่ 6 พบว่า เป็นระบบกลไกในการดำเนินการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนด โดยจัดในรูปแบบของการฝึกอบรม ลักษณะการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยบูรณาการองค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต และแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ ได้กิจกรรมที่จัดทั้งหมด 2 กิจกรรม คือ

- 1) กิจกรรมทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ เป็นกิจกรรมการบรรยายความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการทบทวนประสบการณ์เดิม
- 2) กิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ เป็นกิจกรรมการบรรยายตัวปั่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ กิจกรรมการฝึกปฏิบัติเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่เกี่ยวกับเอกสารประกอบกิจกรรมฝึกปฏิบัติที่เป็นเอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) กรณีศึกษา ใบงาน (แบบฝึกหัดคำนวณ) จากการจัดกิจกรรมทั้ง 2 กิจกรรมนี้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำไปประยุกต์ โดยนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานแล้วสร้างเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับตนเองได้ ซึ่งแบบจำลองดังกล่าว ได้สร้างขึ้นสอดคล้องตามแนวคิดและรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ และลักษณะการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ส่วนที่ 2 การรับรู้ความมีประโยชน์ จากผลการจัดกิจกรรมในส่วนที่ 1 พบว่าบุคลากรที่เข้าฝึกอบรมมีการรับรู้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลระบบประกันคุณภาพ จากผลการวิจัยตามตารางที่ 8 โดยมีการรับรู้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรมเกือบทุกข้อคำถาม (24 ข้อใน 25 ข้อ) แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรมบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อมูลระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มมากขึ้น และมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากผลการวิจัยตามตารางที่ 9 พบว่า

ก่อนการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้น บุคลากร มีคะแนนเฉลี่ยความความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3.75 คะแนน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และหลังการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 คะแนน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 0.39 คะแนน (มีการเปลี่ยนแปลงค่า μ เพิ่มมากขึ้น 0.39) แสดงให้เห็นว่า หลังการฝึกอบรมบุคลากรเห็นประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม หลังการจัดกิจกรรมบุคลากรสะท้อนความคิดเห็นว่าการประกันคุณภาพมีประโยชน์ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานแล้วสร้างเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับตนเองได้ ซึ่งผลการจัดกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Andragogy) ของ Knowles (1970) เชื่อว่าผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ต่อเมื่อได้รับการตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ โดยจะต้องบรรลุเป้าหมายของผู้เรียนด้วย และบทบาทของผู้สอนเป็นไปในลักษณะของผู้ช่วยเหลือให้เกิดการเรียนรู้ ผู้สอนจึงเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดหาทรัพยากร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการสืบเสาะ ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ควรใช้สถานการณ์จริง ในชีวิตประจำวันเป็นเนื้อหาของการเรียนรู้ ซึ่งแหล่งเรียนรู้ที่ดีที่สุดของผู้ใหญ่ คือ ประสบการณ์ (ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ, 2541) แสดงให้เห็นว่า แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การจัดกิจกรรมในรูปแบบการฝึกอบรม ทำให้บุคลากรที่เข้ารับการฝึกอบรม สามารถดึงศักยภาพและประสบการณ์ของตนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อเกิดการเรียนรู้ ประสบการณ์ใหม่ได้

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควรมีการส่งเสริมให้มีการนำกิจกรรมในรูปแบบการฝึกอบรม ลักษณะการบูรณาการองค์ความรู้ การเรียนรู้จากประสบการณ์ และองค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต ไปปรับใช้กับองค์ประกอบอื่นๆ และวิทยาเขตอื่นๆ ตามพันธกิจ ทั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัย เช่น องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรมีการรับรู้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลระบบประกันคุณภาพ และเห็นประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้การประกันคุณภาพของคณะวิชาเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร
2. การจัดกิจกรรมในรูปแบบการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรนั้น ควรเริ่มต้นจากการให้บุคลากร เกิดการรับรู้ในสิ่งที่ถูกต้องและเห็นความสำคัญหรือเห็นประโยชน์ในสิ่งที่อบรม โดยมีการแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานร่วมกัน และการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของตนเองได้

3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควรมีการติดตามบุคลากรหลังการฝึกอบรมแล้วนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานได้จริงหรือไม่ โดยพิจารณาจากผลการประเมินคุณภาพในรอบปีการศึกษาถัดไป ว่ามีระดับคะแนนคุณภาพทุกตัวบ่งชี้เพิ่มขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมวิชาการ. 2544. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ลำดับที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กิจจา ไชยหนู ผดุงชัย ภูพัฒน์ และปานเพชร ชินินทร. 2555. “การศึกษาผลการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.” วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.
11 (2): 215-221.

กันยา สุวรรณแสง. 2540. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น.

กัญญดา อนุวงศ์ และพิชญ์ญภาภักดิ์ เจียมจรัสโชค. 2553. ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ
การศึกษาของบุคลากร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ฝ่ายประสาน
ภารกิจและฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. 2540. การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. 2555. สารบัญรู้การประกันคุณภาพการศึกษา
(Online). http://bus.eau.ac.th/docs/qa_03.pdf, 3 พฤษภาคม 2555.

งานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2553. ประโยชน์ของการ
ประกันคุณภาพการศึกษา (Online). <http://qa.pn.psu.ac.th/news2.html>,
17 เมษายน 2554.

งานประกันคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. 2553. ประโยชน์ของ
การประกันคุณภาพ (Online). [http://tiparat9.blogspot.com/2010/09/blog-
post_519.html](http://tiparat9.blogspot.com/2010/09/blog-post_519.html), 26 พฤษภาคม 2554.

จิตติพร ไตรทาน. 2549. ความพึงพอใจและการรับรู้ของผู้เข้าอบรมต่อสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ของเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จำรัส นองมาก. 2545. การประกันคุณภาพศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ เรณูมาศ มาอุ่น มุกดา เกตุแก้ว และธนศ ดาวรุ่งโรจน์. 2553. การศึกษาประสิทธิผลของระบบประกันคุณภาพต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ. 2541. รายงานการวิจัย เรื่อง ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของผู้เรียนผู้ใหญ่ของกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่บางประเภท. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2544. การศึกษาผู้ใหญ่: ปรัชญาตะวันตกและการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ญาณอาภา ทับทิมทอง. 2545. การเตรียมความพร้อมเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านการรับรองการประกันคุณภาพภายใน เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ดนุชา สลึงค์. 2556. “นักประกันคุณภาพการศึกษา: การเป็นตัวแทนแห่งการเปลี่ยนแปลงนวัตกรรม.” วารสารนักบริหาร. 33 (1): 74-80.

ถวิล ธาราโกชน และศรัณย์ ดำริสุข. 2543. พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.

ทิตนา แคมมณี. 2548. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีรพงศ์ พรหมบันดาลกุล. 2549. การรับรู้ ความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการประกัน
คุณภาพการศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์
วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นงนุช ไชยยศ. 2544. การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการประกันคุณภาพการศึกษาของ
ข้าราชการคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นิติธร ปิลาวสน์. 2555. การประกันคุณภาพการศึกษา (Online). <http://taamkru.com/th>,
3 พฤษภาคม 2555.

เนตรทราย ยอดพรหม. 2549. ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อการ
ประกันคุณภาพ. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บำรุง วงศ์นิม. 2547. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรับการประเมินคุณภาพ
ภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปฐมา วงษ์อ่อน. 2544. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บรรยากาศองค์การกับการคุณภาพชีวิตการ
ทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม: กรณีศึกษา บริษัท เอ็นเอ็มบี พรซิชั่น บอลส์
จำกัด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประอร สุนทรวิภาต. 2544. “ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศ.” วารสาร
โรงเรียนนายเรือ. 1 (4): 72-77.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544. จิตวิทยาบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดี
จำกัด.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2548. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.

ปิ่นนเรศ กาศอุดม และคณะ. 2555. “ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาและบุคลากร วิทยาลัยพยาบาล
พระปกเกล้า จันทบุรี.” **วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี**. 24 (1): 57-65.

เปรมยุตา ทองสุภา. 2552. **ความเป็นมาของการประกันคุณภาพ** (Online).
<http://gotoknow.org/blog/tern/151978>, 28 กรกฎาคม 2552.

พนิต เข้มทอง และคณะ. 2542. **แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2545. **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

พรประภัสสร ปริญญาญกุล. 2546. **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์
เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.

พอใจ คล้ายสวน. 2543. **การรับรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในพื้นที่เขตกันชนป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิภพ วังเงิน. 2547. **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.

พิมปณยวัจน์ โพธิสาร. 2550. **การประกันคุณภาพการศึกษา** (Online). [http://learners.in.th/
file/phimphunyawat](http://learners.in.th/file/phimphunyawat), 21 กุมภาพันธ์ 2553.

พุ่มพุกษ์ กำสมุทร และคณะ. 2551. “การประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์
สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.” **วารสาร
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. 2 (1): 81-90.

ไพศาล เสงจิตระกูล. 2548. การรับรู้และความคิดเห็นต่อการใช้มาตรการการพัฒนาและบริหารกำลังคน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพระบราขการของข้าราชการ อุทหาเรื้อธนบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2542. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด.

เมษยา ชื่นอาภรณ์. 2550. ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อการทำานเป็นทีมของบุคลากรในองค์กรธุรกิจขนาดกลาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชกิจจานุเบกษา. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2542. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.

รัตน์ บัวสนธิ์. 2550. ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี. พรินท์ (1991) จำกัด.

ลักขณา สิริวัฒน์. 2544. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

วุฒิชัย อารักษ์โพธิ์มงคล. 2554. อิทธิพลของการรับรู้ ทศนคติและการมีส่วนร่วมที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐตามระบบคุณภาพภายใน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิมลลักษณ์ วาณิชพราหมณ์. 2550. ศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่มอาชีพในจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิรัช สงวนวงศ์วาน. 2546. **การจัดการและพฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพมหานคร:
บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

วิไลรัตน์ วิริยะวิบูลย์กิจ และธนศ ดาวรุ่งโรจน์. 2553. **การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงาน
วิจัยนานาชาติ ครั้งที่ 3 เรื่อง “ความร่วมมือเพื่อพัฒนาบนเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ
ตะวันออก – ตะวันตก”**, 2 – 3 กันยายน 2553. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วัชร หวังนุช. 2550. **การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แรงจูงใจในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์กรและ
ความคิดที่จะโยกย้ายสถานที่ทำงาน กรณีศึกษาพนักงานโรงงานยาสูบ**. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. 2542. “การประกันคุณภาพการศึกษา: พลังและความหวัง.” **วารสารปฏิรูป
การศึกษา**. 12 (3): 8.

สมสันต์ ลือกำลัง. 2546. **ความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน
ประถมศึกษาผ่านการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด
นครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สิทธิโชค วรรณสันติกุล. 2546. **จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์**. กรุงเทพมหานคร:
บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

สิริอร วิชชาวุธ. 2544. **จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุวิมล ราชธนบริบาล. 2541. **การศึกษากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาอุดมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2543. **การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสังกัด**

กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540. **ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน**

การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

_____. 2541. **ระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ: การอุดมศึกษา**

(Quality Assurance and Accreditation). กรุงเทพมหานคร: รายงานการวิจัย

ประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กลุ่มงานการพัฒนาระบบ
อุดมศึกษา สำนักงานพัฒนานโยบาย และวางแผนการจัดการศึกษา.

_____. 2544. **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมิน**

ภายนอก (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดี.

สำนักงานประกันคุณภาพ. 2555. **ครบรอบ ๑ ทศวรรษ สำนักประกันคุณภาพ.** กรุงเทพมหานคร:

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2556. **รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

ประจำปีการศึกษา 2555. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2545. **กรอบแนวทางการประเมิน**

คุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทแอล ที เพรส.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2542. **การประกันคุณภาพของสถานศึกษา เอกสารการประกัน**

คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักประกันคุณภาพ. 2548. **คู่มือระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

KU.QA 2548. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

สำนักประกันคุณภาพ. 2550. รายงานสรุปผลการดำเนินงานรอบ 5 ปี สำนักประกันคุณภาพ มก.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

_____. 2551. รายงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปี การศึกษา 2550.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2552. รายงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2553. รายงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2552.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2554. รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประจำปีการศึกษา 2553. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2555. รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประจำปีการศึกษา 2554. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541. แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.

_____. 2542. การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำลี รักสุทธี. 2545. เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียน
เป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: เอ็น ที พี เพรส.

อมรวิทย์ นาครทรรพ. 2540. ในกระแสแห่งคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.

อรรถัย แสงอำรง. 2549. “การรับรู้ของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือต่อการประกันคุณภาพการศึกษา.” วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 16 (3): 36-42.

อดุลย์ วิริยเวชกุล. 2544. **ทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา**.
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.

อารี เจริญผล. 2547. **การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานเขตตรวจราชการที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**

อิทธิเดช น้อยไม้. 2547. “การจัดทัศนศึกษาเพื่อการเรียนรู้แบบบูรณาการ.” วารสาร
ศึกษาศาสตร์. 16(1): 3-13.

Assael, Henry. 1998. **Consumer Behavior and Marketing Action**. Ohio: South
Western College.

Bernhard, A. 2009. “Knowledge-based Society Needs Quality in Higher Education”
Problems of Education in the 21st Century (Online).
<http://www.ebscohost.com>, April 24, 2010.

Boud, D. and D. Walker. 1998. “Promoting Reflection in Professional Courses:
The Challenge of Context” **Studies in Higher Education**. 23: 191-201.

Brew, A. 1999. “Research and Teaching: Changing Relationship in a Changing
Context” **Studies in Higher Education**. 24: 291-301.

Burill, C. W. and J. Ledolter. 1999. **Achieving Quality through Continual
Improvement**. New York: John Wiley & Sons.

CHEA Board of Directors. 1998. **Recognition Standards: Recognition of Accrediting Organizations Policy and Procedures** (Online). <http://www.chea.org/About/Recognition.html>, November 26, 2009.

Conner, M. L. 1997. **Learning from Experience**. (n.p.): Ageless Learner.

Deming, W. E. 1986. **Out of the Crisis**. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology.

Dewey, J. 1983. **Experience and Education**. New York: Collier.

Esther Goh. 1998. **Processing Experiential Learning**. In the Pfeiffer Library.

Hanna, N. and R. Wazniak. 2001. **Consumer Behavior and Applied Approach**. New Jersey: Prentice Hall.

Hutchins, G. B. 1991. **Introduction to Quality: Control, Assurance, and Management**. New York: Macmillan.

Investopedia. 2014. **Definition of Insurance** (Online). <http://www.investopedia.com/terms/i/insurance.asp>, May 12, 2014.

Juran, J. M., and F. M., Gryna. 1993. **Quality Planning and Analysis**. 3rd ed., Singapore: McGraw-Hill.

Kanjanapanyakom Rachavarn. 2004. **Thai Experience with Quality Assurance** (Online). <http://www.fulbrightthai.org/data/knowledge/exp.doc>, December 26, 2009.

Knowles, M. S. 1970. **The Modern Practice of Adult Education: Andragogy & Pedagogy**. New York: Association Press.

Kolb, D. A. 1984. **Experiential Learning**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Ming Cheng. 2010. “Audit Cultures and Quality Assurance Mechanisms in England: a Study of their Perceived Impact on the Work of Academics” **Teaching in Higher Education**. 15 (3): 259-271.

Murgatroyd, S. and C. Morgan. 1994. **Total Quality Management and the School. (3 rd ed.)**. Buckingham: Open University Press Celtic Court.

NZQA. 2000. **New Zealand Qualification Authority** (Online). <http://www.nzqa.govt.nz>, November 30, 2009.

Peiris, N. C. 2009. “Quality Assurance and Accreditation (QAA) in Higher Education” **International Journal of Quality Assurance and Accreditation (IJQAA)** (Online). www.onesqa.or.th, February 17, 2010.

Pfeiffer, W. and J. E., Jones. 1983. **Experiential Learning Cycles**. San Diego, California: University Associates.

Rogers, A. 1996. **Teaching Adult 2nd ed.** Buckingham: Open University Press.

Schiffman, Leon G. and L. Kanuk, Leslie. 2007. **Consumer Behavior**. New Jersey: Prentice Hall.

Vilgats, B. 2008. “Quality Conception in Higher Education Legislation: The Estonian National Profile” **Problems of Education in the 21st Century** (Online). <http://www.ebscohost.com>, May 3, 2010.

Wikipedia Encyclopedia. 2009. **การประกันคุณภาพ** (Online). <http://th.wikipedia.org>, 18 กันยายน 2552.

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์กมลพรรณ นามวงศ์พรหม
ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ดร.วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร
ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ สำนักงานทรัพย์สิน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงลักษณ์ งามเจริญ
รองอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ลิลลี่ กาวีตะ
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. นางสาววิไลรัตน์ วิริยะวบลักษณ์
ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข
หนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๙๐๗/๑๔๕

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๕๐ งามวงศ์วาน จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มก. จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มก. จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธเนศ ดาวรุ่งโรจน์ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.จุฬารัตน์ วัฒนะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ผศ.ดร.สมสุดา ผู้พัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ ในการนี้ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญทางด้านการประกันคุณภาพ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้เพื่อนิสิตจักได้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องก่อนนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาในความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬารัตน์ วัฒนะ)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. ๐๒-๕๗๙๗๑๔๓

โทรสาร. ๐๒-๕๗๙๐๒๐๓

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผลิตทดลองเครื่องมือสำหรับทำวิทยานิพนธ์

ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๙๐๗/๑๕๒

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๕๐ งามวงศ์วาน จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๘ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตทดลองเครื่องมือสำหรับทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.มนฤตย์พล อรุณนวลชาติ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มก. จำนวน ๑๗ ชุด
๒. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มก. จำนวน ๑๗ ชุด

ด้วย นายธนศ ดาวรุ่งโรจน์ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.จุฬารัตน์ วัฒนะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ผศ.ดร.สมสุดา ผู้พัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้รับการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว ในการนี้ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าหน่วยงานท่านได้มีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษามาตลอด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตนำเครื่องมือสำหรับทำวิทยานิพนธ์ทดลองใช้กับบุคลากรภายในหน่วยงานท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ทั้งนี้ เพื่อนิสิตจักได้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องก่อนนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาในความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬารัตน์ วัฒนะ)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

นายธนศ ดาวรุ่งโรจน์ มือถือ ๐๘๙-๗๘๔๕๑๙๘

ภาควิชาอาชีวศึกษา โทร. ๐๒-๕๗๗๑๔๓

โทรสาร. ๐๒-๕๗๙๐๒๐๓

ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๙๐๗/๐๒๕

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๕๐ งามวงศ์วาน จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.บดินทร์ รัชมีเทศ คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

ด้วย นายธนศ ดารุ่งโรจน์ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.จุฬารัตน์ วัฒนะ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

๒. ผศ.ดร.สมสุตา ผู้พัฒน์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัยจากบุคลากรในหน่วยงานของท่าน โดยใช้เครื่องมือสำหรับทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้ คือ ๑) แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๒) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งนิสิตจะดำเนินการเก็บข้อมูลในวันอังคารที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และนิสิตจักได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ เรียบเรียงสรุปการวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาในความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬารัตน์ วัฒนะ)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

นายธนศ ดารุ่งโรจน์ มือถือ ๐๘๙-๗๘๔๕๑๔๘

ภาควิชาอาชีวศึกษา โทร. ๐๒-๕๗๙๗๑๔๓

โทรสาร. ๐๒-๕๗๙๐๒๐๓

ภาคผนวก จ

โครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๒....๓

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีการจัดทำมาตรฐานที่เป็นแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทั้งในระดับชาติและระดับอุดมศึกษา อาทิ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพของ สกอ. มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา การจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย รวมทั้งการปรับเปลี่ยนมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นต้น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้พัฒนาตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ

จากผลการประเมินคุณภาพภายในระดับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2554 โดยเฉพาะในองค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต ซึ่งเป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย มีคะแนนประเมิน 4.26 อยู่ในระดับดี ทางผู้จัดการฝึกอบรมจึงมองเห็นความจำเป็นในการที่จะพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้มีความรู้ ความเข้าใจและรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในองค์ประกอบที่ 2 เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้พัฒนาขึ้น รวมถึงทำให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในหน่วยงาน/มหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และรับรู้ถึงประโยชน์เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อให้ผู้เข้าการฝึกอบรมมีความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
3. เพื่อให้ผู้เข้าการฝึกอบรมสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย

กิจกรรมการฝึกอบรม ประกอบด้วย

1. กิจกรรมที่ 1 : ทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ
2. กิจกรรมที่ 2 : แบ่งปันประสบการณ์

แผนการจัดการฝึกอบรม

ระยะเวลาในการฝึกอบรม	วันอังคารที่ 19 กุมภาพันธ์ 2556 เวลา 08.30-12.00 น.
กลุ่มเป้าหมาย	บุคลากรจากคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการฝึกอบรม
สถานที่ฝึกอบรม	ห้อง 708 ชั้น 7 คณะบริหารธุรกิจ (อาคารใหม่) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยากร	นางสาววิไลรัตน์ วิริยะวิบูลย์กิจ ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ
ผู้ช่วยวิทยากร	นายธเนศ ดาวรุ่งโรจน์ งานตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน สำนักงานประกันคุณภาพ

กำหนดการฝึกอบรม เรื่อง “การรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”

08.30-09.05 น.	09.05-09.30 น.	09.30-11.40 น.	11.40-12.00 น.	12.00 น.
กิจกรรมที่ 1 : ทบทวนความเข้าใจการประกันคุณภาพ		กิจกรรมที่ 2 : แบ่งปันประสบการณ์		
เวลา 08.30-08.45 น. - ลงทะเบียน เวลา 08.45-08.55 น. - แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มก. (Pre-test) เวลา 08.55-09.05 น. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ในการนำระบบประกันคุณภาพ มก. ไปใช้	- การประกันคุณภาพ - ความจำเป็นของการประกันคุณภาพ - ความหมายของการประกันคุณภาพ - ระบบประกันคุณภาพของ มก. - ประโยชน์ของการประกันคุณภาพ	ชี้แจงรายละเอียดของตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ สำหรับคณะวิชา (องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต) จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ สกอ. ตัวที่ 2.1-2.8 และตัวบ่งชี้ สมศ. ตัวที่ 1-4 ,14	- แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเอกสารหลักฐานของตัวบ่งชี้ สกอ. ตัวที่ 2.1-2.8 และตัวบ่งชี้ สมศ. ตัวที่ 1-4 , 14 - ศึกษาเอกสารหลักฐาน (ตัวอย่าง) จากกรณีศึกษา - ฝึกปฏิบัติจากใบงาน (แบบฝึกหัดการคำนวณ) - วิทยากรให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เวลา 11.40-11.50 น. - แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มก. (Post-test) เวลา 11.50-12.00 น. - แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ในการนำระบบประกันคุณภาพ มก. ไปใช้	พัก รับประทานอาหารกลางวัน
Pre-test และแบบสอบถามความคิดเห็น	บรรยาย และซักถาม	บรรยาย และซักถาม	ฝึกปฏิบัติ และอภิปราย	Post-test และแบบสอบถามความคิดเห็น

ภาคผนวก ฉ

เอกสารประกอบโครงการฝึกอบรมการรับรู้ประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารหมายเลข 1

www.qa.ku.ac.th

การรับรู้ประโยชน์ของ ระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

น.ส.วิไลรัตน์ วิริยะวิบูลย์กิจ
 รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ
 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2556 เวลา 08.30 – 12.00 น.
 ณ ห้องประชุม 708 ชั้น 7 คณะบริหารธุรกิจ

1

ทบทวนความเข้าใจประกันคุณภาพ

1. ความจำเป็นของการประกันคุณภาพ
2. ความหมายของการประกันคุณภาพ
3. ระบบประกันคุณภาพภายใน มก.
4. ประโยชน์ของการประกันคุณภาพ

2

1. ความจำเป็นของการประกันคุณภาพ

■ ปัจจัยภายนอก

- การตื่นตัวเรื่องประกันคุณภาพ
- การสื่อสารไร้พรมแดน
- การเปิดเสรีด้านการค้าและบริการ

■ ปัจจัยภายใน

- ความคาดหวังของสังคม
- สิทธิ เสรีภาพ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
- ข้อจำกัดด้านงบประมาณ

3

การประกันคุณภาพการศึกษา

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545
- **มาตรา 47** กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบไปด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก

4

การประกันคุณภาพการศึกษา

- **มาตรา 48** กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาในสังกัด ดำเนินการส่งรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน (SAR) ภายใน 120 วันนับจากสิ้นปีการศึกษา

2. ความหมายของการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพ (Quality Assurance)

หมายถึง กิจกรรมทั้งหลายในระบบคุณภาพ ซึ่งมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และสามารถตอบสนองข้อกำหนดทางด้านคุณภาพของกิจการนั้นและองค์ประกอบคุณภาพตามดัชนีบ่งชี้

6

แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา (EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE)

แนวทางและจุดมุ่งหมายหลักของการประกันภายใน

สมต.	สกอ.	ท.พ.ร.
- ประเมินคุณภาพภายนอก (EQA) - รายงานการประเมินต่อรัฐบาล หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน - รับรองมาตรฐาน	- กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์การปฏิบัติ - จัดระบบประกันคุณภาพ (IQA) และประเมินผลการจัดการศึกษา - ส่งเสริม สนับสนุนการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน	- จัดทำคำรับรองปฏิบัติราชการ - ติดตาม ประเมินผลด้านประสิทธิภาพ การบริการ ประสิทธิภาพและการพัฒนา - เสนอผลประเมินและชี้แจงข้อควร

สถาบันอุดมศึกษารับผิดชอบจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน (IQA) เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำตามปกติ

Internal QA

8

มหาวิทยาลัยต้องมี “คุณภาพ” (Quality)

ส่งเสริมการสร้างและรักษาคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาให้เกิด “ความมั่นใจความไว้วางใจ” แก่ผู้ใช้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

มหาวิทยาลัยต้องมี “ความเป็นเลิศ” (Excellence)

ส่งเสริมและรักษาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา โดยมีการเทียบเคียง (Benchmark) เพื่อพัฒนาไปสู่รูปแบบการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices)

มหาวิทยาลัยต้องมี “ความรับผิดชอบต่อที่สามารถตรวจสอบได้” (Accountability)

การสอบทานการดำเนินงานตามกรอบพันธกิจที่กำหนดไว้ เพื่อรักษาผลประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

9

3. ระบบประกันคุณภาพภายใน มก.

หลักการประกันคุณภาพของ มก.

- ทัวทั้งองค์กร
- เกี่ยวข้องและสนับสนุนพันธกิจหลัก 4 ประการ ของ มก.
(ผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
4: 3: 2: 1)
- บุคลากรมีส่วนร่วม
- มีกลไกแห่งการปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่อง

10

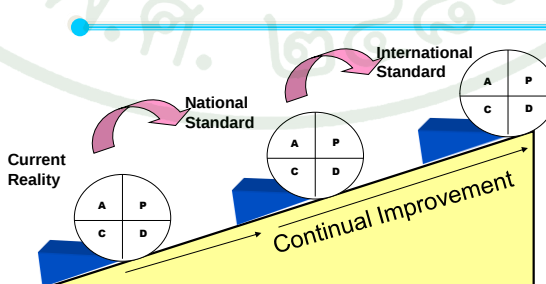
กลไกของการประกันคุณภาพ

- Plan - ก่อนเริ่มปีการศึกษา
- Do - ดำเนินงานและเก็บข้อมูล
- Check - ประเมินผล
- Act - นำผลไปใช้ปรับปรุงและส่งรายงาน

แหล่งที่มา: ศ. นพ. วุฒิชัย รณาทองกร

11

PDCA Cycle (Plan-Do-Check-Act)

การเทียบเคียงสมรรถนะเพื่อแสวงหาแนวทางปฏิบัติที่ดี
Benchmarking for Best Practices

12

Plan Do Check Act การมีส่วนร่วม

13

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประกันคุณภาพ

ใครเป็นผู้รับผิดชอบใน
การทำประกันคุณภาพ

ทุกคนในหน่วยงานไม่ว่าจะ
เป็น ผู้บริหาร อาจารย์ นิสิต/
นักศึกษา บุคลากรทุกฝ่าย

คุณภาพเกิดขึ้นจากทุกส่วนของคณะ/หน่วยงาน

การประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ
หรือ เรียกว่าเป็นวัฒนธรรมคุณภาพ

หลักการ (กระบวนการสำคัญของการประกันคุณภาพ)

1. หลักการระบบประกันคุณภาพ เป็น 3 ขั้นตอน
 - 1.1 การควบคุมคุณภาพ คือ การสร้างระบบและกลไก และการติดตามควบคุมให้ดำเนินการตามระบบ
 - 1.2 การตรวจสอบคุณภาพ คือ การตรวจสอบระบบและกลไก และการดูผลการดำเนินงาน
 - 1.3 การประเมินคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานและพิจารณาผลแห่งการพัฒนาปรับปรุง

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้นำ **การควบคุมคุณภาพ** มาใช้
ในการประกันคุณภาพ ซึ่ง หมายถึง การกำกับดำเนินการในระบบให้เป็นไปตาม
มาตรฐานและขั้นตอนต่างๆ ตามที่กำหนด ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า การดำเนินการ และ
ผลผลิต

15

รูปแบบการประกันคุณภาพ

2. รูปแบบการประกันคุณภาพ ของ มก. มี 2 รูปแบบ

- 2.1 ระบบประกันคุณภาพ 9 องค์ประกอบ สำหรับคณะวิชา
- 2.2 ระบบประกันคุณภาพ 6 องค์ประกอบ สำหรับหน่วยงาน
สนับสนุน

16

หลักการของการประเมินคุณภาพภายใน

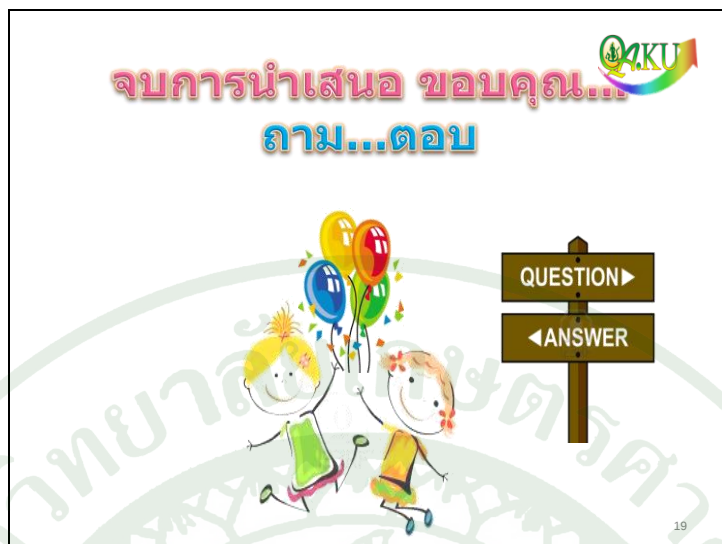
เน้น ► ผลการดำเนินงานภายใน (output และ outcome) ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และ เป้าหมายของสถาบัน ควบคู่ไปกับการ ตรวจสอบระบบกลไกของหน่วยงาน

17

4. ประโยชน์ของการประกันคุณภาพ

1. มหาวิทยาลัยสามารถตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของตนเอง ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ ได้มาตรฐาน และบรรลุเป้าประสงค์
2. ทำให้มหาวิทยาลัยทราบจุดแข็ง จุดที่ต้องปรับปรุง และแนวทางการเสริมจุดแข็ง แก้ไขจุดอ่อนที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
3. ทำให้มหาวิทยาลัยมีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนในทิศทางที่เหมาะสม (รวมถึงการเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี good practices) ตลอดจนสามารถรองรับการประเมินภายนอก

18

เอกสารหมายเลข 2

**การชี้แจงรายละเอียดของตัวบ่งชี้
และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ สำหรับคณะวิชา
ปีการศึกษา 2555 (องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต)**

■ น.ส.วิไลรัตน์ วิริยะวิบูลย์กิจ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2556 เวลา 08.30 - 12.00 น.
ณ ห้องประชุม 708 ชั้น 7 คณะบริหารธุรกิจ

QA.KU

1

**ข้อตกลงในการประเมินคุณภาพภายใน
ปีการศึกษา 2555**

1.1 หลักเกณฑ์การให้คะแนน

- คิดเฉพาะคะแนนตามเกณฑ์ประเมินรายตัวบ่งชี้ เต็ม 5.00 คะแนน (ต่ำสุด 0 คะแนน กรณีที่ไม่ดำเนินการใดๆ หรือดำเนินการไม่ครบที่จะได้ 1 คะแนน และสูงสุด 5 คะแนน กรณีตัวบ่งชี้เชิงปริมาณที่มีผลการทำงานเมื่อเทียบกับเกณฑ์แล้วเกิน 5 คะแนน ให้ถือว่าได้ 5 คะแนน) ไม่มีคะแนนการบรรลุเป้าหมาย ไม่มีคะแนนพัฒนาการ
- การคำนวณค่าเฉลี่ยคะแนนรายองค์ประกอบ และค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวม ให้ใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่ง โดยการปัดทศนิยมตำแหน่งที่ 3 ตามหลักการปัดทศนิยม (ตั้งแต่เลข 5 ขึ้นไปปัดขึ้น) โดยแปลความหมายคะแนน ดังนี้

คะแนน 0.00 - 1.50	หมายถึง	การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน	
คะแนน 1.51 - 2.50	หมายถึง	การดำเนินงานต้องปรับปรุง	
คะแนน 2.51 - 3.50	หมายถึง	การดำเนินงานระดับพอใช้	
คะแนน 3.51 - 4.50	หมายถึง	การดำเนินงานระดับดี	
คะแนน 4.51 - 5.00	หมายถึง	การดำเนินงานระดับดีมาก	

2

1.1 หลักเกณฑ์การให้คะแนน (ต่อ)

- การประเมินฯ คณะวิชา ให้แยกคะแนนประเมินเป็น 2 ส่วน คือ คะแนนประเมินตาม 24 ตัวบ่งชี้ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และคะแนนประเมินตามตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 1 - 15 ทั้งนี้ กรณีที่หน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 16 - 18 มาด้วย ให้กรรมการประเมินผลและให้คะแนนตามเกณฑ์ โดยไม่ต้องนำคะแนนมาคิดรวมไว้ใน การประเมินตามตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 1 - 15

3

1.2 ข้อมูลผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ใช้ประกอบการพิจารณา

- 1) พิจารณาผลการดำเนินงานตามรอบปี ต่อไปนี้
 - ข้อมูลผลการดำเนินงานส่วนใหญ่ ใช้รอบปีการศึกษา 2555 (1 มิถุนายน 2555 – 31 พฤษภาคม 2556)
 - ข้อมูลเกี่ยวกับแผน และงบประมาณ ใช้รอบปีงบประมาณ 2555 (1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2555)
 - ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่งานวิจัย และการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ปีปฏิทิน 2555 (1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2555)
- 2) กำหนดให้มีการอ้างอิงข้อมูลจากส่วนกลาง มก. ในบางตัวบ่งชี้ เพื่อให้การบริหารจัดการข้อมูลของมหาวิทยาลัยมีความถูกต้องตรงกัน รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

4

ข้อมูลจากส่วนกลางที่กำหนดให้นำไปอ้างอิงในการประเมิน องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง	แหล่งข้อมูล
1. ข้อมูลหลักสูตรทั้งหมด	ตัวบ่งชี้ สกอ.ที่ 2.1	กองบริการ การศึกษา
2. จำนวนนิสิตปัจจุบันทั้งหมดทุกระดับการศึกษา	ตัวบ่งชี้ สกอ.ที่ 2.1	กองแผนงาน
3. จำนวนนิสิตเต็มเวลาที่จบเท่า (FTES)	ตัวบ่งชี้ สกอ.ที่ 2.5	
4. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี/โท/เอก ทั้งหมด	ตัวบ่งชี้ สมศ.1,3,4	
5. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้รับการประเมินตามกรอบ TQF	ตัวบ่งชี้ สมศ. 2	
6. ผลการประเมินความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามกรอบ TQF	ตัวบ่งชี้ สมศ. 2	กองการ เจ้าหน้าที่
7. ผลประเมินการให้บริการห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบสารสนเทศ โลก และการรักษาความปลอดภัยของอาคารและบริเวณโดยรอบ	ตัวบ่งชี้ สกอ. 2.5	
8. จำนวนอาจารย์ประจำ (คุณวุฒิ และตำแหน่งทางวิชาการ)	ตัวบ่งชี้ สกอ. ที่ 2.2, 2.3 และ สมศ.14	

5

ข้อมูลจากส่วนกลางที่กำหนดให้นำไปอ้างอิงในการประเมิน องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง	แหล่งข้อมูล
9. จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดการให้บริการให้นิสิต	ตัวบ่งชี้ สกอ.ที่ 2.5	สำนักบริการ คอมพิวเตอร์
10. จำนวน Notebook และ Mobile Device ของนิสิตที่มีการลงทะเบียน การใช้ Wi-Fi กับสถาบัน	ตัวบ่งชี้ สกอ.ที่ 2.5	
11. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในเรื่องคุณภาพการสอน และ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	ตัวบ่งชี้ สกอ.ที่ 2.6	
12. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท/เอก ที่ได้รับ การประเมินตามกรอบ TQF	ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 2	บัณฑิตวิทยาลัย
13. ผลการประเมินความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโท/เอก ตามกรอบ TQF	ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 2	
14. จำนวนรวมของบทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้า อิสระ / สารนิพนธ์ที่ตีพิมพ์ (ปริญญาโท)	ตัวบ่งชี้ สกอ.ที่ 2.7 และ สมศ. ที่ 3	
15. จำนวนรวมของบทความวิจัยของวิทยานิพนธ์ที่ตีพิมพ์ (ปริญญาเอก)	ตัวบ่งชี้ สกอ.ที่ 2.7 และ สมศ. 4	

6

ท่านสามารถดาวน์โหลดข้อมูลส่วนกลางเพื่อใช้ประกอบการประเมินฯ www.qa.ku.ac.th

7

Q4KU

1.3 วิธีการนับ

- 1) การนับจำนวนบุคลากรประจำ และนักวิจัยประจำ เป็นดังนี้

ระยะเวลาการทำงาน 9 – 12 เดือน	คิดเป็น 1 คน
ระยะเวลาการทำงาน 6 เดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 9 เดือน	คิดเป็น 0.5 คน
ระยะเวลาการทำงาน น้อยกว่า 6 เดือน	ไม่สามารถนำมานับได้

*** ถ้ามีบุคลากรศึกษาต่อในช่วง 6 เดือนแรก และกลับเข้าปฏิบัติงานอีก 6 เดือนหลัง ให้สามารถนับบุคลากรคนนั้นได้ทั้ง 2 ส่วน คือ นับเป็น 0.5 คน ในส่วนของการศึกษาต่อ และนับ 0.5 คน ในส่วนของการทำงานจริง
- 2) การนับจำนวนนักวิจัย ให้นับข้าราชการ หรือพนักงาน หรือบุคลากรที่มีสัญญาจ้างกับมหาวิทยาลัยทั้งปกรการศึกษาที่มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่วิจัย หรือนักวิจัยหากซื้อตำแหน่งไม่เหมือนกัน ให้พิจารณาจากหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติตามแบบบรรยายลักษณะงาน (job description) ที่กำหนดให้ทำงานวิจัยเป็นหลัก

8

Q4KU

2 ศักยภาพการประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประเมินคุณภาพภายในของวิทยาเขตและคณะวิชา ให้ประเมินตนเอง 2 ส่วน คือ ประเมินตามตัวบ่งชี้ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และประเมินตามตัวบ่งชี้ของ สมศ. สำหรับคณะวิชาให้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในผ่านระบบ CHE QA Online (รายงานผลการดำเนินงานตัวบ่งชี้ สกอ. 23 ตัวบ่งชี้ มก. 1 ตัวบ่งชี้ และ สมศ. 19 ตัวบ่งชี้ (ยกเว้นตัวบ่งชี้ที่ 12) ทั้งนี้ จะไม่คิดคะแนนตัวบ่งชี้ สมศ. 16.1, 16.2, 17, 18.1 และ 18.2)

9

องค์ประกอบ	จำนวนตัวบ่งชี้			
	สกอ.	มก.	สมศ.	รวม
2. การผลิตบัณฑิต	8 (2.1 – 2.8)	-	5 (1, 2, 3, 4, 14)	13

องค์ประกอบ	I	P	O	รวม
2. การผลิตบัณฑิต	สกอ. 3 ตัว (สกอ. 2.2, 2.3 และ 2.5)	สกอ. 4 ตัว (สกอ. 2.1, 2.4 2.6 และ 2.7)	สกอ. 1 ตัว+สมศ. 5 ตัว (สกอ. 2.8 และ สมศ. 1, 2, 3, 4, 14)	13 ตัว

10

องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต	
องค์ประกอบ / ตัวบ่งชี้ (สกอ.)	องค์ประกอบ / ตัวบ่งชี้ (สมศ.)
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร	ตัวบ่งชี้ที่ 1 บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพ อิสระภายใน 1 ปี
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก	ตัวบ่งชี้ที่ 2 คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โทและเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ	ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสาย สนับสนุน	ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่
ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อม การเรียนรู้	ตัวบ่งชี้ที่ 14 การพัฒนาคณาจารย์
ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน	
ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ระบบและกลไกการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียน ตามคุณลักษณะของบัณฑิต	
ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่จัดให้กับนิสิต	

11

ตัวอย่างรายการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้และ
เกณฑ์ประเมินคุณภาพภายใน
องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต จำนวน 13 ตัวบ่งชี้
(สกอ. 8 ตัวบ่งชี้ + สมศ. 5 ตัวบ่งชี้)

ดังในเอกสารหมายเลข 4

เอกสารความรู้

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพ สำหรับคณะวิชา

● ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การผลิตบัณฑิต จำนวน ๘ ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร (สกอ.๒.๑)

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีระบบและกลไกการเปิดหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยมหาวิทยาลัย และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
๒. มีระบบและกลไกการปิดหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยมหาวิทยาลัย และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
๓. ทุกหลักสูตรมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง ต้องมีการประเมินผลตาม “ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาหรือสาขาวิชา เพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน” กรณีที่หลักสูตรใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาหรือสาขาวิชา ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้กลางที่กำหนดในภาคผนวกที่ ๑) สำหรับหลักสูตรสาขาวิชาชีพต้องได้รับการรับรองหลักสูตรจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องด้วย
(หมายเหตุ : สำหรับหลักสูตรเก่าหรือหลักสูตรปรับปรุงที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๕ ให้ยึดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘)
๔. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ข้างต้น ตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการประเมินหลักสูตรทุกหลักสูตรอย่างน้อยตามกรอบเวลาที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ ๓ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๕ ข้อแรกและอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแต่ละปี ทุกหลักสูตร
๕. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ข้างต้น ตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรทุกหลักสูตรตามผลการประเมินในข้อ ๔ กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ ๓ ผ่านเกณฑ์การประเมินครบทุกตัวบ่งชี้และทุกหลักสูตร
๖. มีความร่วมมือในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรระหว่างสถาบันกับภาครัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของหลักสูตร มากกว่าร้อยละ ๓๐ ของจำนวนหลักสูตรวิชาชีพทั้งหมดทุกระดับการศึกษา (เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม ค๑ และ ค๒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่มีการประเมิน)
๗. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยที่เปิดสอน (ปริญญาโท เฉพาะแผน ก และปริญญาเอก) มีจำนวนมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหลักสูตรทั้งหมดทุกระดับการศึกษา (เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม ค ๑ และ ง)
๘. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยที่เปิดสอน (ปริญญาโท เฉพาะแผน ก และปริญญาเอก) มีจำนวนนิสิตที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรมากกว่าร้อยละ ๓๐ ของจำนวนนิสิตทั้งหมดทุกระดับการศึกษา (เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม ค๑ และ ง)

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการครบ ๕ ข้อตามเกณฑ์ทั่วไป และ ครบถ้วนตามเกณฑ์ มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะ กลุ่ม

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก (สกอ.๒.๒)

เกณฑ์การประเมิน

คณะสามารถเลือกใช้เกณฑ์การประเมินจาก ๒ แนวทางต่อไปนี้

๑. แปลงค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเป็นคะแนนระหว่าง ๐ - ๕ หรือ
๒. แปลงค่าการเพิ่มขึ้นของค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาเป็นคะแนนระหว่าง ๐ - ๕

เกณฑ์เฉพาะสถาบันกลุ่ม ค๑ และ ง

๑. ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕ = ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป หรือ
๒. ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕ = ร้อยละ ๑๒ ขึ้นไป

วิธีการคำนวณ

๑. คำนวณค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก

ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก =

$$\frac{\text{จำนวนอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด (ปฏิบัติงานจริงรวมลาศึกษาต่อ)}} \times 100$$

๒. แปลงค่าร้อยละที่คำนวณได้ในข้อ ๑ เทียบกับคะแนนเต็ม ๕
- คะแนนที่ได้ =

$$\frac{\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก}}{\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕}} \times ๕$$

หรือ

๑. ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา = ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกในปีที่ประเมิน ลบด้วย ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกในปีก่อนหน้าปีที่ประเมิน

๒. แปลงค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ที่คำนวณได้ในข้อ ๑ เทียบกับคะแนนเต็ม ๕

คะแนนที่ได้ =

$$\frac{\text{ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา}}{\text{ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕}} \times ๕$$

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓ อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (สกอ.๒.๓)

เกณฑ์การประเมิน

คณะกรรมการเลือกใช้เกณฑ์การประเมินจาก ๒ แนวทางต่อไปนี้

๑. แปลงค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นคะแนนระหว่าง ๐-๕ หรือ
๒. แปลงค่าการเพิ่มขึ้นของค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาเป็นคะแนนระหว่าง ๐-๕

เกณฑ์เฉพาะสถาบันกลุ่ม ค๑ และ ง

๑. ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์รวมกัน ที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕ = ร้อยละ ๓๐ ขึ้นไป หรือ
๒. ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์รวมกันเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕ = ร้อยละ ๖ ขึ้นไป

วิธีการคำนวณ

๑.
$$\frac{\text{จำนวนอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ รศ.ขึ้นไป}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด (ปฏิบัติงานจริงรวมลาศึกษาต่อ)}} \times 100$$

๒.
$$\frac{\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ รศ.ขึ้นไป}}{\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ รศ. ขึ้นไปที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕}} \times ๕$$

หรือ

๑. ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา = ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในปีที่ประเมิน ลบด้วย ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในปีก่อนหน้าปีที่ประเมิน
๒. แปลงค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาที่คำนวณได้ในข้อ ๑ เทียบกับคะแนนเต็ม ๕

คะแนนที่ได้ =

$$\frac{\text{ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ รศ. ขึ้นไปเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา}}{\text{ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ รศ. ขึ้นไปเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕}} \times ๕$$

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔ ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน (สกอ.๒.๔)

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์ทั้งด้านวิชาการ เทคนิคการสอนและการวัดผล และมีแผนการบริหารและพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์
๒. มีการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด
๓. มีสวัสดิการเสริมสร้างสุขภาพที่ดี และสร้างขวัญและกำลังใจให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. มีระบบการติดตามให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ของนิสิต ตลอดจนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
๕. มีการให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน และดูแลควบคุมให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนถือปฏิบัติ
๖. มีการประเมินผลความสำเร็จของแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน
๗. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ หรือ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ หรือ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๕ ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (สกอ.๒.๕)

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการจัดการหรือจัดบริการเพื่อให้มีคอมพิวเตอร์ใช้ต่ออัตราไม่สูงกว่า ๘ FTES ต่อเครื่อง
๒. มีบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และมีการฝึกอบรมการใช้งานแก่นิสิตทุกปีการศึกษา
๓. มีบริการด้านกายภาพที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานิสิตอย่างน้อยในด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การศึกษา และจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
๔. มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ อย่างน้อยในด้านงานทะเบียนนิสิตผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การบริการอนามัย และการรักษาพยาบาล การจัดการหรือจัดบริการด้านอาหารและสนามกีฬา
๕. มีระบบสาธารณูปโภคและรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ อย่างน้อยในเรื่องระบบไฟฟ้า ระบบกำจัดของเสีย การจัดการขยะ รวมทั้งมีระบบและอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในบริเวณอาคารต่างๆ โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๖. มีผลการประเมินคุณภาพของบริการในข้อ ๒-๕ ทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕
๗. มีการนำผลการประเมินคุณภาพในข้อ ๖ มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการบริการด้านกายภาพที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๖ ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน (สกอ.๒.๖)

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกหลักสูตร
๒. ทุกรายวิชาของทุกหลักสูตรมีรายละเอียดของรายวิชาและของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ตามที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
๓. ทุกหลักสูตรมีรายวิชาที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติทั้งในและนอกห้องเรียนหรือจากการทำวิจัย
๔. มีการให้ผู้มีประสบการณ์ทางวิชาการหรือวิชาชีพจากหน่วยงานหรือชุมชนภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนทุกหลักสูตร

๕. มีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากการวิจัย หรือจากกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
๖. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
ทุกรายวิชา ทุกภาคการศึกษา โดยผลการประเมินความพึงพอใจแต่ละรายวิชาต้องไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑ จาก
คะแนนเต็ม ๕
๗. มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้
ทุกรายวิชา ตามผลการประเมินรายวิชา

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๗ ระบบและกลไกการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต(สกอ.๒.๗)

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการสำรวจคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตอย่างน้อยสำหรับ
ทุกหลักสูตรระดับปริญญาตรี ทุกรอบระยะเวลาตามแผนกำหนดการศึกษาของหลักสูตร
๒. มีการนำผลจากข้อ ๑ มาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลการศึกษาและ
สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของ
ผู้ใช้บัณฑิต
๓. มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ และงบประมาณที่เอื้อต่อการพัฒนา
คุณลักษณะของบัณฑิต
๔. มีระบบและกลไกการส่งเสริมให้นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมวิชาการ
หรือนำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมระหว่างมหาวิทยาลัย หรือที่ประชุมระดับชาติหรือนานาชาติ
๕. มีกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาที่จัดโดยคณะ
๖. มีระบบและกลไกสนับสนุนการประยุกต์ใช้ผลงานจากวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา และมีการ
รับรองการใช้ประโยชน์จริงจากหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน หรือหน่วยงานวิชาชีพ (เกณฑ์มาตรฐาน
เพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม ค๑ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่มีการประเมิน)
๗. มีการพัฒนาทักษะนิสิตในการจัดทำบทความจากวิทยานิพนธ์และมีการนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับ
นานาชาติ (เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม ง)

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ครบ ๕ ข้อตามเกณฑ์ ทั่วไป และครบถ้วนตาม เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติม เฉพาะกลุ่ม

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๘ ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับนิสิต (สกอ.๒.๘)

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการกำหนดพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนิสิต ที่ต้องการส่งเสริมไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
๒. มีการถ่ายทอดหรือเผยแพร่พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนิสิตที่ต้องการส่งเสริมตามข้อ ๑ ไปยัง
ผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตและผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึงทั้งคณะ

๓. มีโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่กำหนดในข้อ ๑ โดยระบุตัวบ่งชี้และเป้าหมายวัดความสำเร็จ
๔. มีการประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตตามตัวบ่งชี้และเป้าหมายที่กำหนดในข้อ ๓ โดยมีผลการประเมินบรรลุเป้าหมายอย่างน้อยร้อยละ ๙๐ ของตัวบ่งชี้
๕. มีนิสิตหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับนิสิตได้รับการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยหน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ

- **ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) จำนวน ๕ ตัวบ่งชี้**
(ที่สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ ๒ การผลิตบัณฑิต ของ สกอ.)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑. บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้นำนำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้นำนำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี}}{\text{จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมด}} \times ๑๐๐$$

หมายเหตุ ไม่นับรวมบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาหรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำอยู่แล้ว และผู้ที่ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ผู้อุปสมบท และผู้ที่เกณฑ์ทหาร (หักออกทั้งตัวตั้งและตัวหาร)

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๕ คะแนน

ตัวบ่งชี้ที่ ๒. คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โทและเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{ผลรวมของค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินบัณฑิต}}{\text{จำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมินทั้งหมด}}$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินบัณฑิต (คะแนนเต็ม ๕)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓. ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{ผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท}}{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททั้งหมด}} \times ๑๐๐$$

หมายเหตุ นับตามปีที่ได้รับการตีพิมพ์เท่านั้น

เกณฑ์การประเมิน

กำหนดระดับคุณภาพงานวิจัยที่ตีพิมพ์ ดังนี้

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพงานวิจัย
๐.๒๕	มีการเผยแพร่สู่สาธารณะในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง
๐.๕๐	มีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ (proceedings)
๐.๗๕	มีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ (proceedings) หรือ มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ
๑.๐๐	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ

กำหนดระดับคุณภาพงานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ ดังนี้

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพงานสร้างสรรค์ *
๐.๑๒๕	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับสถาบันหรือจังหวัด
๐.๒๕	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับชาติ
๐.๕๐	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ
๐.๗๕	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับภูมิภาคอาเซียน
๑.๐๐	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับนานาชาติ

* องค์ประกอบของคณะกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ คน และต้องมีบุคคลภายนอกสถานศึกษาร่วมพิจารณาด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๔. ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{ผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก}}{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทั้งหมด}} \times ๑๐๐$$

เกณฑ์การประเมิน

กำหนดระดับคุณภาพบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ ดังนี้

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพงานวิจัย
๐.๒๕	มีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ/ระดับนานาชาติ หรือมีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI
๐.๕๐	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติที่มีชื่อปรากฏอยู่ในประกาศของ สมศ.
๐.๗๕	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่มีชื่อปรากฏอยู่ในประกาศของ สมศ.
๑.๐๐	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสาร SJR (SCImago Journal Rank: www.scimagojr.com) หรือมีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล ISI หรือ Scopus

กำหนดระดับคุณภาพงานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ ดังนี้

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพงานสร้างสรรค์ *
๐.๑๒๕	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับสถาบันหรือจังหวัด
๐.๒๕	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับชาติ
๐.๕๐	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ
๐.๗๕	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับภูมิภาคอาเซียน
๑.๐๐	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับนานาชาติ

* องค์ประกอบของคณะกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ คน และต้องมีบุคคลภายนอกสถานศึกษาร่วมพิจารณาด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๔. การพัฒนาอาจารย์

เกณฑ์การพิจารณา

กำหนดค่าน้ำหนักระดับคุณภาพอาจารย์ ดังนี้

ตำแหน่งทางวิชาการ \ วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
อาจารย์	๐	๒	๕
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	๑	๓	๖
รองศาสตราจารย์	๓	๕	๘
ศาสตราจารย์	๖	๘	๑๐

วิธีการคำนวณ

ค่าดัชนีคุณภาพอาจารย์ คำนวณดังนี้

ผลรวมถ่วงน้ำหนักของอาจารย์ประจำ

จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ โดยกำหนดให้ค่าดัชนีคุณภาพอาจารย์เป็น ๖ เท่ากับ ๕ คะแนน

เอกสารหมายเลข 4

เอกสารประกอบกิจกรรมฝึกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพภายใน
องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ (สกอ. 8 ตัวบ่งชี้ + สมศ. 5 ตัวบ่งชี้)
ตัวบ่งชี้ สกอ. จำนวน 8 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร (สกอ. 2.1)

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
1. มีระบบและกลไกการเปิดหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตรตามหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยมหาวิทยาลัย และดำเนินการตามระบบที่กำหนด	2.1-1-1 คู่มือการเสนอหลักสูตร/รายวิชา ระดับอุดมศึกษา เพื่อเสนอมหาวิทยาลัย 2.1-1-2 ปฏิทินการเสนอขออนุมัติหลักสูตรใหม่/ปรับปรุง ของคณะ/มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา 2.1-1-3 บันทึกข้อความการพิจารณาหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัย 2.1-1-4 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบพิจารณาหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง	2.1-1-1 ขั้นตอนการเสนอขออนุมัติเปิดหลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุงฯ	คณะศึกษาศาสตร์ 2.1-1-1 ตารางการพิจารณาหลักสูตร/รายวิชา ปี พ.ศ. 2554 ของคณะกรรมการหลักสูตรคณะศึกษาศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ 2.1.1.1 คู่มือการเสนอหลักสูตร/รายวิชา ระดับอุดมศึกษาเพื่อเสนอมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พิจารณาอนุมัติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2549 2.1.1.2 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 2.1.1.3 บันทึกที่ ศร 0513.10102/1989 ลว. 4 ก.พ.54 เรื่อง ขั้นตอนการดำเนินงานขออนุมัติเปิดหลักสูตรใหม่และการปรับปรุงหลักสูตรการเปิดสอนโครงการพิเศษ 2.1.1.4 บันทึกที่ ศร 0513.10102/7284 ลว. 10 พ.ค.53 เรื่อง การจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 (มคอ.) และ ขั้นตอนการดำเนินงานการขออนุมัติหลักสูตร/รายวิชาของมหาวิทยาลัย

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะกรรมการธุรกิจ	คณะอื่น
			<u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.1-1-1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ 2.1-1-2 บันทึกข้อความที่ ศธ 0513.10102/1787 ลงวันที่ 4 ก.พ. 2554 เรื่อง ขั้นตอนการเสนอขออนุมัติเปิดหลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุง การเปิดสอนโครงการพิเศษ และ ปฏิทินการเสนอขออนุมัติหลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุงของ มก. 2.1-1-3 แผนภูมิการดำเนินงานขออนุมัติหลักสูตร/รายวิชา 2.1-1-4 บันทึกข้อความที่ ศธ 0513.10102/7284 ลงวันที่ 10 พ.ค. 2553 เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (มคอ.) และขั้นตอนการดำเนินการขออนุมัติหลักสูตร/รายวิชาของ มก. <u>คณะสังคมศาสตร์</u> 2.1/1-1 เอกสารกำหนดวิธีการ หรือ ขั้นตอนในการดำเนินการเปิด/ปรับปรุงหลักสูตร/เอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 2.1/1-2 เอกสารแต่งตั้งคณะกรรมการหลักสูตรแต่ละหลักสูตร/คณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตร/คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร 2.1/1-6 เอกสารการเสนอขออนุมัติเปิด/ปรับปรุงหลักสูตร 2.1/1-7 การอนุมัติเปิด/ปรับปรุงหลักสูตร โดยสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์/สกอ.ให้ความเห็นชอบ

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะกรรมการธุรกิจ	คณะอื่น
2. มีระบบและกลไกการปิดหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยมหาวิทยาลัย และดำเนินการตามระบบที่กำหนด	2.1-2-1 มติสภามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับแนวทางในการปิดหลักสูตรและรายวิชา 2.1-2-2 หนังสือการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารคณะวิทยาการและการศึกษาและสภามหาวิทยาลัยเรื่อง อนุมัติปิดหลักสูตร/รายวิชา (ถ้ามี)	2.1-2-2 แบบฟอร์มการขอปิดหลักสูตรของมหาวิทยาลัย 2.1-2-1 บันทึกข้อความเรื่องมติสภามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับแนวทางในการปิดหลักสูตรและรายวิชา	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.1-2-1 เอกสารการขอปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู 2.1-2-2 เอกสารการขอปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์ หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2554 (หลักสูตรระดับปริญญาตรีควบโท 6 ปี) <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.1.2.2 บันทึกที่ ศร. 0513.10102/13051 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2552 เรื่องขอเสนอแนะจากสภามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการเสนอขอปิดหลักสูตรและบันทึกที่ ศร. 0513.10102/6689 ลงวันที่ 29 เมษายน 2552 เรื่องแก้ไขข้อสังเกตและขอเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการปิดหลักสูตรและรายวิชา <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.1-2-2 บันทึกข้อความที่ ศร 0513.10102/4968 ลงวันที่ 24 มี.ค. 2552 เรื่อง มติสภามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับแนวทางในการปิดหลักสูตรและรายวิชา 2.1-2-3 บันทึกข้อความที่ ศร 0513.10102/8192 ลงวันที่ 1มิ.ย. 2554 เรื่อง อนุมัติให้ปิดหลักสูตรของคณะมนุษยศาสตร์ <u>คณะสังคมศาสตร์</u> 2.1/2-1 เอกสารประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าด้วยข้อกำหนดการปิดหลักสูตร 2.1/2-3 เอกสารระบบกลไกการปิดหลักสูตร/เอกสารแบบขอปิดหลักสูตร/เอกสารขอปิดหลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
3. ทุกหลักสูตรมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง ต้องมีการประเมินผลตาม “ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสภาหรือสาขาวิชา เพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน” กรณีที่หลักสูตรใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสภาหรือสาขาวิชา ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้กลางที่กำหนดในภาคผนวกที่ 1) สำหรับหลักสูตรสาขาวิชาชีพต้องได้รับการรับรองหลักสูตรจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่	หลักสูตรปรับปรุงก่อนปีพ.ศ.2555 (ให้ยึดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2548) 2.1-3-1 โครงสร้างอาจารย์ประจำหลักสูตร (ปีที่รับการประเมิน) 2.1-3-2 เอกสารการปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร 2.1-3-3 หลักฐานการประกันคุณภาพหลักสูตร 4 ด้าน ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตร 2) ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน 3) การสนับสนุนและให้คำแนะนำนิสิต 4) ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรเปิดใหม่ตั้งแต่ปีพ.ศ.2553 หรือปรับปรุงตั้งแต่ปีพ.ศ.2555 (ให้ยึดตามกรอบมาตรฐาน	2.1-3-1 สรุปข้อมูลการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตรของคณะบริหารธุรกิจ 2.1-3-2 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการผลิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) 2.1-3-3 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) 2.1-3-4 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) 2.1-3-5 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) 2.1-3-6 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) 2.1-3-7 หลักสูตรบัญชีบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) 2.1-3-8 หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) 2.1-3-9 บันทึกการขอปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	คณะมนุษยศาสตร์ 2.1-3-1 บันทึกข้อความที่ ศธ 0513.10102/7284 ลงวันที่ 10 พ.ค. 2553 เรื่อง อนุมัติการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (มคอ.) และขั้นตอนการดำเนินการขออนุมัติหลักสูตร/รายวิชาของ มก. 2.1-3-2 ข้อมูลหลักสูตรจากกองบริการการศึกษา 2.1-3-3 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 2.1-3-4 รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำคณะครั้งที่ 6/2554 หน้า 6, 7/2554 หน้า 2, 5 และ 8/2554 หน้า 5 2.1-3-5 บันทึกข้อความที่ ศธ 0513.10106/0993 ลงวันที่ 16 มิ.ย. 2554 เรื่อง มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของทุกคณะ/วิทยาเขตให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพของ มก.

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
เกี่ยวข้องกับ (หมายเหตุ สำหรับ หลักสูตรเก่าหรือ หลักสูตรปรับปรุงที่ ยังไม่ได้ดำเนินการ ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติก่อนปี การศึกษา 2555 ให้ ยึดตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548)	คุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา 2.1-3-4 หลักฐานที่ แสดงผลดำเนินงาน ตามตัวบ่งชี้ผลการ ดำเนินงานตาม กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา		
4. มีคณะกรรมการ รับผิดชอบควบคุม กำกับให้มีการ ดำเนินการได้ครบถ้วน ทั้งข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้นตลอดเวลาที่ จัดการศึกษา และมี การประเมินหลักสูตร ทุกหลักสูตรอย่างน้อย ตามกรอบเวลาที่ กำหนดในเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรฯ กรณีหลักสูตรที่ ดำเนินการตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ จะต้อง ควบคุมกำกับให้การ ดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ ในข้อ 3 ผ่านเกณฑ์ การประเมิน 5 ข้อ แรกและอย่างน้อย	2.1-4-1 คำสั่ง แต่งตั้ง คณะกรรมการที่ รับผิดชอบการ พิจารณาหลักสูตร 2.1-4-2 รายงาน ผลการวิจัยสถาบัน ประกอบการเสนอ ขออนุมัติ/ปรับปรุง หลักสูตร 2.1-4-3 มคอ.2 แต่ ละหลักสูตร 2.1-4-4 รายงานผล การดำเนินงานตาม ตัวบ่งชี้ที่กำหนดของ แต่ละหลักสูตร โดย อาจจัดทำเป็น แบบฟอร์มให้ ผู้รับผิดชอบกรอก ข้อมูลตัวบ่งชี้ วิเคราะห์ผลการ ประเมิน และ	2.1-4-1 แผนภูมิอาจารย์ประจำ หลักสูตร และ ประกาศคณะ บริหารธุรกิจ เรื่อง แต่งตั้งอาจารย์ ประจำหลักสูตรและอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญา ตรีและระดับบัณฑิตศึกษา 2.1-4.2 ประกาศคณะบริหารธุรกิจ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุง หลักสูตร 2.1-4.3 ประกาศคณะบริหารธุรกิจ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ การศึกษาระดับปริญญาตรีและ คณะกรรมการการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา 2.1-4.4 รายงานการประชุม คณะกรรมการการศึกษาระดับ ปริญญาตรีและรายงานการประชุม คณะกรรมการการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา 2.1-4-5 บันทึกข้อความติดตามการ ปรับปรุงหลักสูตรที่มีอายุเกิน 5 ปี และการจัดทำ มคอ. 2	คณะศึกษาศาสตร์ 2.1-4-1 บันทึกข้อความการ ปรับปรุงหลักสูตรที่มีอายุเกิน 5 ปี และการจัดทำ มคอ. 2 คณะเศรษฐศาสตร์ 2.1.4.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ 2.1.4.4 อาจารย์ประจำหลักสูตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและ ทรัพยากร 2.1.4.5 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ พัฒนาหลักสูตรทุกหลักสูตร (ศกท) 2.1.4.6 รายงานประชุมกรรมการ ทวนสอบหลักสูตร วทป, ธก, 2.1.4.7 อาจารย์ประจำหลักสูตร ภาควิชาสหกรณ์ 2.1.4.8 คณะกรรมการการศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ 2.1.4.9 รายงานการประชุม คณะกรรมการการศึกษาคณะ เศรษฐศาสตร์

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะกรรมการธุรกิจ	คณะอื่น
ร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแต่ละปีทุกหลักสูตร	แนวทางการปรับปรุงหรือพัฒนาเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง		<u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.1-4-1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ 2.1-4-2 ข้อมูลหลักสูตรจากกองบริการการศึกษา 2.1-4-3 บันทึกข้อความที่ ศร 0513.10102/7284 ลงวันที่ 10 พ.ค. 2553 เรื่อง อนุมัติการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (มคอ.) และขั้นตอนการดำเนินงานการขออนุมัติหลักสูตร/รายวิชาของ มก. 2.1-4-4 รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำคณะครั้งที่ 6/2554 หน้า 6, 7/2554 หน้า 2, 5 และ 8/2554 หน้า 5
5. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรทุกหลักสูตรตามผลการประเมินในข้อ 4 กรณีหลักสูตรที่ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ 3 ผ่านเกณฑ์การประเมินครบทุกตัวบ่งชี้และทุก	2.1-5-1 รายงานการประชุมของอาจารย์ประจำหลักสูตร 2.1-5-2 เล่มหลักสูตรที่ผ่านการอนุมัติ (ถ้ามี) 2.1-5-3 หลักฐานแสดงการผ่านเกณฑ์การประเมินครบทุกตัวบ่งชี้และทุกหลักสูตร	2.1-5-1 ประกาศคณะกรรมการธุรกิจ เรื่อง แต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา 2.1-5-2 ประกาศคณะกรรมการธุรกิจ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร 2.1-5-3 ประกาศคณะกรรมการธุรกิจ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญาตรีและคณะกรรมการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	<u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.1.5.2 แต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ 2.1.5.3 แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ (ภาคพิเศษ) 2.1.5.4 คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทุกหลักสูตร (ศกท) 2.1.5.6 บันทึกข้อความ ที่ ศร 0513.11004/382 ลง 9 ส.ค. 54 เรื่อง ขอส่งเอกสารประกอบการขอปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ 2.1.5.7 บันทึกข้อความ ที่ ศร 0513.10102/6704 ลง 26 เม.ย. 55 เรื่อง การอนุมัติหลักสูตรศิลปศาสตร

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
หลักสูตร			มหาวิทยาลัยสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สหกรณ์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 2.1.5.8 บันทึกข้อความการเสนอ ปรับปรุงหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ บัณฑิต 2.1.5.9 บันทึกข้อความการเสนอ ปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎี บัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ 2.1-5-1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ฝ่ายวิชาการ 2.1-5-2 ข้อมูลหลักสูตรจากกอง บริการการศึกษา 2.1-5-3 รายงานการประชุม คณะกรรมการประจำคณะครั้งที่ 6/2554 หน้า 6, 7/2554 หน้า 2, 5 และ 8/2554 หน้า 5
6. มีความร่วมมือใน การพัฒนาและ บริหารหลักสูตร ระหว่างสถาบันกับ ภาครัฐหรือ ภาคเอกชนที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ของหลักสูตร มากกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนหลักสูตร วิชาชีพทั้งหมดทุก ระดับการศึกษา (เกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม ค1 และ ค2 มหาวิทยาลัยเกษตร ศาสตร์ไม่มีการ ประเมิน)	ไม่ต้องดำเนินการ	ไม่ต้องดำเนินการ	ไม่ต้องดำเนินการ

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะกรรมการธุรกิจ	คณะอื่น
7. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยที่เปิดสอน (ปริญญาโท เฉพาะแผน ก และปริญญาเอก) มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหลักสูตรทั้งหมดทุกระดับการศึกษา (เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติม เฉพาะกลุ่ม ค1 และ ง)	2.1-7-1 เอกสารแสดงจำนวนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา แผน ก ที่เปิดสอน 2.1-7-2 เอกสารแสดงจำนวนหลักสูตรทั้งหมด	-	คณะศึกษาศาสตร์ 2.1-7-1 จำนวนหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่มีการปรับปรุง ปิด และเปิดใหม่ในปี พ.ศ. 2554
8. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยที่เปิดสอน (ปริญญาโท เฉพาะแผน ก และปริญญาเอก) มีจำนวนนิสิตที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรมากกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนนิสิตทั้งหมดทุกระดับการศึกษา (เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติม เฉพาะกลุ่ม ค1 และ ง)	2.1-8-1 เอกสารแสดงจำนวนนิสิตปัจจุบันทุกระดับ	-	คณะศึกษาศาสตร์ 2.1-8-1 จำนวนนิสิตปัจจุบันระดับปริญญาโท แยกคณะ/แผน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2554)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก (สกอ.2.2)

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะกรรมการธุรกิจ	คณะอื่น
2.2-1 ข้อมูลบุคลากร ตามแบบเก็บด้านการผลิตบัณฑิต 2 สถานภาพคณาจารย์	2.2-1 แบบเก็บข้อมูลดิบองค์ประกอบที่ 2	คณะศึกษาศาสตร์ 2.2-1 ข้อมูลจำนวนอาจารย์ในรายงานการประเมินตนเอง

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
		<u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.1.1.1 สรุพอาจารย์ประจำจำแนกตามคุณวุฒิ และรายชื่ออาจารย์ทั้งหมด <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.2-1 ข้อมูลจำนวนอาจารย์ประจำจำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา ปีการศึกษา 2554 2.2-2 รายชื่อบุคลากรในแบบเก็บข้อมูลด้านการผลิตบัณฑิต 2 สถานภาพคณาจารย์ ปีการศึกษา 2554 <u>คณะสังคมศาสตร์</u> 2.2-1 เอกสารแสดงวิธีการคำนวณเป็นค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา 2.2-2 เอกสารแสดงจำนวนรายชื่ออาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาในระดับต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (สกอ.2.3)

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
2.3-1 ข้อมูลบุคลากร ตามแบบเก็บด้านการผลิตบัณฑิต 2 สถานภาพคณาจารย์	2.3-1 ฐานข้อมูลบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.3-1 ข้อมูลจำนวนอาจารย์ในรายงานการประเมินตนเอง <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.3.1.1 สรุพอาจารย์ประจำจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.3-1 ข้อมูลจำนวนอาจารย์ประจำจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ ปีการศึกษา 2554 2.3-2 รายชื่อบุคลากรในแบบเก็บ

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
		ข้อมูลด้านการผลิตบัณฑิต 2 สถานภาพคณาจารย์ ปีการศึกษา 2554 <u>คณะสังคมศาสตร์</u> 2.3-1 เอกสารแสดงจำนวนอาจารย์ ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ของหน่วยงาน 2.3-2 เอกสารแสดงการคำนวณ จำนวนอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่ง รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ ร่วมกันต่ออาจารย์ประจำ หรือการ เพิ่มขึ้นของค่าร้อยละอาจารย์ประจำ ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน (สกอ.2.4)

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
1. มีแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์ทั้งด้านวิชาการ เทคนิคการสอนและการวัดผล และมีแผนการบริหารและพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์	2.4-1-1 แผนการบริหารและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน 2.4-1-2 ข้อมูลอัตรากำลัง 2.4-1-3 ข้อมูลจากการสำรวจความต้องการในการอบรม (training needs) ของบุคลากร ทั้งสายอาจารย์และสายสนับสนุน 2.4-1-4 ผลการประเมินการปฏิบัติงาน	2.4-1-1 แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี คณะบริหารธุรกิจ 2.4-1-2 แผนปฏิบัติงานประจำปี คณะบริหารธุรกิจ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.4-1-19 แผนพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน 2.4-1-20 โครงการสัมมนาบุคลากรสายสนับสนุนสำนักงานเลขาธิการคณะศึกษาศาสตร์ <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.4.1.1 แผนยุทธศาสตร์คณะเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2551 – 2554 2.4.1.2 แผนปฏิบัติงานประจำปี งบประมาณ 2554 2.4.1.3 แผนการบริหารและ

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
	2.4-1-5 ข้อมูลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ด้านทรัพยากรมนุษย์ว่ามีประเด็นใดบ้างที่ควรมีการวางแผน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขแผนพัฒนาทรัพยากรให้สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ปฏิบัติงาน และของคณะ		พัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน สลค. 2.4.1.4 สรุปอัตรากำลังของภาควิชาเศรษฐศาสตร์ 2.4.1.5 แผนการสนับสนุนการพัฒนาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ ภาควิชาศกท. , ศศ 2.4.1.6 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินรายได้ภาควิชา ศกท. 2.4.1.7 ข้อมูลอัตรากำลังบุคลากรสายสนับสนุน 2.4.1.8 ประกาศคณะฯ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยเงินรายได้คณะฯ พ.ศ.2555 (สายสนับสนุน) 2.4.1.9 ประกาศสภา มก. เรื่อง ข้อบังคับ มก. ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล สำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2553 <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.4-1-1 แผนปฏิบัติงานประจำปี พ.ศ.2554 คณะมนุษยศาสตร์ (แผนพัฒนาบุคลากร) 2.4-1-2 แผนการบริหารและการพัฒนาบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์ พ.ศ.2554-2568

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
			<u>คณะสังคมศาสตร์</u> 2.4/1-1 เอกสารการมีคณะกรรมการบริหารและพัฒนาบุคลากรคณะสังคมศาสตร์ 2.4/1-2 เอกสารแสดงอัตราค่าจ้างของอาจารย์และบุคลากรในปัจจุบัน 2.4/1-3 เอกสารแผนความต้องการอัตราค่าจ้างของอาจารย์และบุคลากรในอนาคตอย่างน้อย 5 ปีข้างหน้า 2.4/1-6 เอกสารการเข้าร่วมประชุมวิชาการ/การอบรม ฯลฯ ทั้งภายในและภายนอก 2.4/1-7 เอกสารแสดงโครงการ ที่คณะจัดทำให้อาจารย์และบุคลากร เพื่อเพิ่มผลปฏิบัติงาน
2. มีการบริหารและการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด	2.4-2-1 เอกสารแสดงผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารและพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน เช่น โครงการอบรม/สัมมนา ประกาศระเบียบว่าด้วยการให้ทุนพัฒนาอาจารย์และบุคลากร ประกาศรับสมัครคัดเลือกบุคลากรตำแหน่งต่างๆ ที่ครบถ้วนทุกขั้นตอน (ถ้ามี)	2.4-2-1 เอกสารเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร 2.4-2-2 บันทึกขั้นตอนการขอรับทุนพัฒนาอาจารย์และแนวปฏิบัติการขอรับทุนพัฒนาอาจารย์ 2.4-2-3 ข้อมูลบุคลากรสายวิชาการที่ได้รับการพัฒนาความรู้ภายในประเทศ 2.4-2-4 โครงการสัมมนา	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.4-2-1 กองทุนคณะศึกษาศาสตร์ 2.4-2-2 บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับ University Northern Colorado (UNC) 2.4-2-3 คำสั่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ 3210/2554 เรื่อง ให้ข้าราชการไปฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ของ

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
		อาจารย์ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนและช่วยวิชาการ ประจำปี 2555	ผศ.ดร.นฤมล ศรีราชพันธุ์ 2.4-2-4 คำสั่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ 3234/2554 เรื่องให้พนักงานไปรษณีย์ ณ ต่างประเทศ ของ อ.ดร.บุญเลิศ อุทยานิก <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.4-2-3 รายงานการประชุม คณะกรรมการประจำคณะ 2.4-2-4 รายงานการพัฒนาบุคลากร ปีการศึกษา 2554 2.4-2-5 หนังสือส่งบุคลากรเข้าร่วมการพัฒนาทางวิชาการ <u>คณะสังคมศาสตร์</u> 2.4/2-1 เอกสารการสรรหา คัดเลือกบุคลากรและกำหนดแนวปฏิบัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ประกาศรับสมัครที่มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของตำแหน่งไว้ 2.4/2-2 เอกสารการประเมินผลการปฏิบัติงาน อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน (ของอาจารย์ดูหลักฐานได้ที่รองคณบดีฝ่ายบริหาร ของบุคลากรฝ่ายสนับสนุนดูหลักฐานได้ที่หัวหน้าสำนักงานเลขานุการ ส่วนประเมินผลทดลองการปฏิบัติงาน ดูหลักฐานได้ที่หน่วยการเจ้าหน้าที่)
3. มีสวัสดิการเสริมสร้างสุขภาพที่ดี และสร้าง	2.4-3-1 การจัดสภาพแวดล้อม	2.4-3-1 บันทึกขอใช้บริการสถานพยาบาล มก.	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.4-3-1 บันทึกข้อความ เรื่อง

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
ขวัญและกำลังใจให้ คณาจารย์และบุคลากร สายสนับสนุนสามารถ ทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	บรรยากาศ การทำงาน สะอาด 2.4-3-2 โครงการ คัดเลือกบุคลากรดีเด่น 2.4-3-3 เอกสารแสดงการ ยกย่องคณาจารย์และ บุคลากร เช่น การ ประชาสัมพันธ์ผลงานที่ ได้รับรางวัลทั้งภายในและ ภายนอกมหาวิทยาลัย 2.4-3-4 การจัด สวัสดิการต่างๆ ให้กับ คณาจารย์และบุคลากร เช่น การตรวจเช็ค สุขภาพประจำปี การให้ ทุนการศึกษา การให้ทุน กู้ยืม ฯลฯ 2.4-3-5 ระบบพี่เลี้ยงโดย จัดให้ผู้ที่มีประสบการณ์ เคยได้รับรางวัลให้ คำแนะนำช่วยเหลือและ สนับสนุนอาจารย์และ บุคลากรสายสนับสนุนรุ่น ใหม่	2.4-3-2 บันทึกแจ้งการ ตรวจสุขภาพประจำปี 2554 2.4-3-3 บันทึกขออนุมัติ ตัดชุดพิธีการสำหรับ อาจารย์และบุคลากรสาย สนับสนุน	การให้บริการตรวจสุขภาพ ประจำปี 2554 กับบุคลากร ของ มก. 2.4-3-2 โครงการส่งเสริม สุขภาพบุคลากร คณะ ศึกษาศาสตร์ “จิตที่สดใส ใน ร่างกายที่แข็งแรง” 2.4-3-4 โครงการสัมมนา บุคลากรของสำนักงาน เลขาธิการคณะศึกษาศาสตร์ 2.4-3-5 โครงการเสริมสร้าง วิสัยทัศน์ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนิสิต คณะ ศึกษาศาสตร์ สู่ประชาคม อาเซียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และวิสัยทัศน์ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี สมัยใหม่จากการศึกษาดูงาน มหกรรมระดับโลก Korea World Expo 2012 2.4-3-6 รายงานการประชุม คณะกรรมการกองทุนคณะ ศึกษาศาสตร์ <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.4.3.2 โครงการส่งเสริมการ ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ(แอ โรบิคและ โยคะ) 2.4.3.4 การประกันสุขภาพ กลุ่มพนักงานมหาวิทยาลัย เงินรายได้และลูกจ้างชั่วคราว 2.4.3.6 โครงการตรวจ สุขภาพประจำปี 2555 2.4.3.7 บันทึกการขออนุญาต

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
			ศึกษาต่อของบุคลากร 2.4.3.8 โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะเศรษฐศาสตร์กับ Mikkeli University of Applied ScienceFinland 2.4.3.9 แบบประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร 2.4.3.14 การจัดหาเครื่องแบบพิธีการและชุดปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน <u>คณะสังคมศาสตร์</u> 2.4/3-1 ภาพถ่ายห้องพักอาจารย์ที่มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการทำงาน 2.4/3-2 ภาพถ่ายห้องเรียนที่มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนการสอน 2.4/3-3 ภาพถ่ายสถานการณ์ที่ทำงานของสำนักงานเลขานุการที่จัดให้บุคลากรสายสนับสนุนที่มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการทำงาน 2.4/3-7 ภาพถ่ายห้อง Fitness ของคณะที่เป็นนโยบายดูแลสุขภาพบุคลากร 2.4/3-8 เอกสารเชิญบุคลากรตรวจสุขภาพประจำปี
4. มีระบบการติดตามให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนนำความรู้	2.4-4-1 แบบฟอร์มรายงานการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของ	2.4-4-1 รายงานผลการไปอบรม สัมมนา และเสนอผลงานวิชาการของ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.4-4-5 โครงการจัดการความรู้เกี่ยวกับระบบบัญชี

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
และทักษะที่ได้จากการพัฒนาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ของนิสิตตลอดจนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	การอบรม หรือการพัฒนา 2.4-4-2 การจัดการความรู้ภายในหน่วยงาน (KM)	คณาจารย์ 2.4-4-2 สรุปผลการประเมินโครงการสัมมนาอาจารย์ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนและช่วยวิชาการ ประจำปี 2555	ของโรงเรียนสาธิต มก. <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.4.4.1 ขั้นตอนและระเบียบการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน 2.4.4.2 บันทึกงานบริหารและธุรการ สำนักงานเลขานุการคณะฯ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 55 เรื่องส่งรายงานการ ศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ณ ประเทศฟินแลนด์ 2.4.4.3 บันทึกข้อความ ที่ ศร 0513.11004/- ลว 17 เม.ย. 55 เรื่องขอส่งสรุปรายงานการ ไปสัมมนาวิชาการนานาชาติ ณ ประเทศมาเลเซีย 2.4.4.4 รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติการวิจัยและการไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ของ รศ. สุวรรณ ฐวโชติ <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.4-4-1 หนังสือติดตามการนำความรู้จากการอบรมโครงการ การรับ-เบิกจ่ายเงินโครงการ พัฒนาวิชาการผ่านสำนักงาน บริการวิชาการมาใช้ในการปฏิบัติงาน 2.4-4-2 รายงานผลการพัฒนา ฝึกอบรม/สัมมนา/ดูงาน 2.4-4-3 หนังสือติดตามขอให้ รายงานผลการพัฒนา ฝึกอบรม/สัมมนา/ดูงาน

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
5. มีการให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนและดูแลควบคุมให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนถือปฏิบัติ	2.4-5-1 คณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบด้านจรรยาบรรณ 2.4-5-2 โครงการให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณ 2.4-5-2 รายงานการประชุมคณะ วาระจรรยาบรรณ	2.4-5-1 คู่มือจรรยาบรรณอาจารย์ 2.4-5-2 เว็บไซต์คณะบริหารธุรกิจ ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบและถือปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.4-5-1 รายงานประจำปีการดำเนินงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2554 (1 มิถุนายน 2554 - 31 พฤษภาคม 2555) 2.4-5-2 รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำคณะศึกษาศาสตร์ 2.4-5-3 ป้ายนิเทศก์รายนามบุคลากร <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.4.5.1 ประกาศสภา มก. เรื่อง ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2553 (http://www.eco.ku.ac.th/document/junyaban2553.pdf) 2.4.5.2 คู่มือจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย 2.4.5.3 คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและติดตามประเมินผลตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 2.4.5.4 การเผยแพร่จรรยาบรรณอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน ผ่าน

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
			ทาง e-mail และ ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรบน เว็บไซต์คณะฯ 2.4.5.5 โครงการจัดการองค์ ความรู้และการอบรม จรรยาบรรณนักวิจัย ประจำปี 2554 (ศกท) 2.4.5.6 โครงการพัฒนา บุคลากรศูนย์บัณฑิตศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ เรื่อง ความรู้ด้านจรรยาบรรณ บุคลากร <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.4-5-1 คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนและติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณ 2.4-5-2 หนังสือเชิญประชุม คณะกรรมการฯ จรรยาบรรณ 2.4-5-3 รายงานการประชุม คณาจารย์ และบัณฑิตช่วยจำ การประชุมบุคลากรสาย สนับสนุน ปีการศึกษา 2554 2.4-5-5 รายงานการประชุม คณะกรรมการประจำคณะครั้งที่ 11/2554 หน้า 10-12, 1/2555 หน้า 10-11, 4/2555 หน้า 2-3 2.4-5-6 คู่มืออาจารย์
6. มีการประเมินผล ความสำเร็จของแผนการ บริหารและการพัฒนา คณาจารย์และบุคลากร	2.4-6-1 รายงานการ ประเมินผลความสำเร็จ ของการปฏิบัติงานตาม กิจกรรมที่กำหนดไว้ใน	-	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.4-6-1 สารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 17 ฉบับที่ 1 (มกราคม 2554) หน้า 3

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
สายสนับสนุน	แผน รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ของแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน ตามตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPI) หรือ เป้าหมายของแผนการบริหารและการพัฒนา คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน		2.4-6-2 แบบสรุปจำนวนอาจารย์ที่ขอตำแหน่งทางวิชาการ <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.4-6-1 การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปี 2554 (แผนพัฒนาบุคลากร หน้า 3-4)
7. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการบริหาร และการพัฒนาคณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน	2.4-7-1 แผนการพัฒนาปรับปรุงตามผลการประเมินความสำเร็จของแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน 2.4-7-2 ผลการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาปรับปรุงฯ	-	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.4-7-1 รายงานการประชุมคณะกรรมการวิชาการ ครั้งที่ 10/2554 รายงานการประชุมคณะกรรมการวิชาการ ครั้งที่ 11/2554 2.4-7-3 รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารสำนักงานเลขาธิการคณะ <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.4-7-3 ประเด็นข้อเสนอแนะจากบุคลากรและแนวทางปรับปรุงการดำเนินงาน ในรายงานสรุปผลการดำเนินงานการบริหารคณะมนุษยศาสตร์ในรอบ 1 ปี หน้า 35-38

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (สกอ.2.5)

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
1. มีการจัดการหรือจัดบริการเพื่อให้นิสิตมีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ในอัตราไม่สูงกว่า 8 FTES ต่อเครื่อง	2.5-1-1 ข้อมูลนิสิตที่ลงทะเบียนการใช้ Wifi กับสำนักบริการคอมพิวเตอร์ 2.5-1-2 รายงานข้อมูลจำนวนคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการนิสิต 2.5-1-3 ตารางค่า FTES ไม่แปลงค่าของคณะ (จากกองแผนงาน)	2.5-1-1 http://www.planning.ku.ac.th/planning/index.php 2.5-1-2 http://www.planning.ku.ac.th/planning/index.php	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.5-1-1 ข้อมูลจำนวนคอมพิวเตอร์ <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.5.1.1 สรุปจำนวนนิสิตเต็มเวลาเทียบเท่า (FTES) 2.5.1.2 ข้อมูลประกอบตัวบ่งชี้สกอ. ที่ 2.5 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ notebook และ mobile device ต่างๆ ของนิสิตที่มีการลงทะเบียนการใช้ wifi กับมหาวิทยาลัย <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.5-1-1 ตารางแสดงการบริการอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ให้กับนิสิต เปรียบเทียบกับจำนวน FTES ปีการศึกษา 2554 (ข้อมูลจากกองแผนงาน)
2. มีบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และมีการฝึกอบรมการใช้งานแก่นิสิตทุกปีการศึกษา	2.5-2-1 ข้อมูลจากสำนักหอสมุด http://www.lib.ku.ac.th 2.5-2-2 ข้อมูลห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ 2.5-2-3 ภาพถ่ายห้องสมุด **เรื่องห้องสมุดสามารถใช้ข้อมูล	2.5-2-1 การบริการทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบพิมพ์ 2.5-2-2 ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ 2.5-2-3 การบริการยืมด้วยเครื่องยืมอัตโนมัติ (Self Check Machine)	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.5-2-1 รายงานเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ และสถิติผู้ใช้บริการของศูนย์วัสดุการศึกษา 2.5-2-2 สรุปกิจกรรมดำเนินงานของศูนย์คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.5.2.1 ห้องสมุดพิทยาลงกรณ์ <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.5-2-1 ภาพถ่ายห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
	ส่วนกลางของมหาวิทยาลัยได้		
3. มีบริการด้านกายภาพที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานิสิตอย่างน้อยในด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การศึกษา และจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	2.5-3-1 ภาพถ่ายทางกายภาพทั้งภายใน และภายนอกอาคาร 2.5-3-2 รายการครุภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์การศึกษา	2.5-3-1 จำนวนคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวน 80 เครื่องและมีห้องเรียน จำนวน 18 ห้อง 2.5-3-2 มีชุดอุปกรณ์การสอน เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย LCD จอรับภาพ เครื่องเสียง ติดตั้งถาวร 2.5-3-3 มีระบบวงจรปิด จำนวน 64 ตัว ทุกชั้น และมีการติดตั้งระบบป้องกันอัคคีภัย (สปิงค์เกอร์) 2.5-3-4 มีการติดตั้งถังดับเพลิงทุกจุด บนไดหนีไฟ ระบบป้องกันภัย โจรลึบทดับเพลิง 2.5-3-5 ระบบประชาสัมพันธ์อิเล็กทรอนิกส์ Digital Signage และจอแสดงตารางเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 2.5-3-6 จุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (Hot Spot) เช่น โต๊ะเก้าอี้ ปลั๊กไฟ แสงสว่าง 2.5-3-7 การจัดสภาพแวดล้อมภายในให้มีความสวยงาม ทันสมัย และปลอดภัย	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.5-3-1 ภาพถ่ายด้านกายภาพห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.5.3.1 ภาพบรรยากาศภายในอาคารปฏิบัติการ ลานแสดงสนนทรี จุดนั่งพักของนิสิตและพื้นที่โดยรอบของคณะฯ 2.5.3.2 ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ EC 5519 และ EC5520 2.5.3.3 อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.5-3-1 ภาพถ่ายทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกอาคาร มน.1-3
4. มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ อย่างน้อยในด้านงานทะเบียนนิสิตผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การ	2.5-4-1 ภาพถ่ายการบริการของงานทะเบียนนิสิตผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การบริการ	2.5-4-1 ระบบบันทึกทะเบียนประวัตินิสิตใหม่ทุกคนในวันมอบตัวเป็นนิสิตใหม่ (ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด) 2.5-4-2 ระบบพิมพ์ใบแจ้งหนี้ (KU 9) ในการชำระเงิน	<u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.5.4.1 ภาพบรรยากาศภายในอาคารปฏิบัติการ ลานแสดงสนนทรี จุดนั่งพักของนิสิตและพื้นที่โดยรอบของคณะฯ 2.5.4.2 ร้านค้าภายในบริเวณ

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
บริการอนามัย และ การรักษาพยาบาล การจัดการหรือ จัดบริการด้านอาหาร และสนามกีฬา	สถานพยาบาล การบริการด้าน อาหาร สนามกีฬา **สามารถใช้ข้อมูล ส่วนกลางได้	ค่าลงทะเบียนเรียนผ่านเว็บไซต์ ด้วยตนเอง 2.5-4-3 ระบบตรวจสอบวัน/ เวลา ลำดับการลงทะเบียน เรียน ในรายวิชาต่าง ๆ ได้อย่าง สะดวกและรวดเร็ว 2.5-4-4 ระบบการลงทะเบียน เรียนผ่านระบบ Online ของ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ของแต่ละภาคการศึกษา 2.5-4-5 ระบบตรวจสอบผลการ เรียนและผลการลงทะเบียน เรียนของนิสิตผ่านเว็บไซต์ซึ่ง ผู้ปกครองนิสิตก็สามารถ ตรวจสอบผลการเรียนของนิสิต ได้โดยตรงเช่นเดียวกัน 2.5-4-6 ระบบใบเสร็จรับเงิน อิเล็กทรอนิกส์ (KU2 Online) ซึ่ง สามารถส่งพิมพ์ใบเสร็จรับเงิน ค่าธรรมเนียมการศึกษาได้ทุกที่ ผู้ปกครองสามารถนำ ใบเสร็จรับเงิน (KU2) ไปเบิกต้น สังกัดได้ตามสิทธิ์ 2.5-4-7 ระบบเกรดออนไลน์ สำหรับอาจารย์ผู้สอนสามารถ กรอกคะแนนในรายวิชาที่ รับผิดชอบนิสิต สามารถ ตรวจสอบคะแนนผลการสอบได้ 2.5-4-8 ระบบยื่นคาดว่าจะจบ การศึกษา Online ในแต่ละ ภาคการศึกษา 2.5-4-9 ระบบติดตามผลการ ลงทะเบียนเรียนนิสิต โดย	คณะ 2.5.4.3 สนามกีฬาของ มก. 2.5.4.4 สถานพยาบาล มก. <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.5-4-1 ระบบสารสนเทศนิสิต มก. และภาพถ่าย สถานพยาบาล มก. ชุ่มอาหาร และโรงอาหารต่างๆ ของ มก. สนามกีฬา

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
		อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตสามารถตรวจสอบให้เห็นชอบการลงทะเบียนเรียนของนิสิตในความดูแลในแต่ละภาคการศึกษาได้ 2.5-4-10 ระบบการขึ้นทะเบียนรับพระราชทานปริญญาบัตรและกรอกประวัติผู้สำเร็จ 2.5-4-11 ระบบชำระเงินค่าธรรมเนียมปริญญาบัตร ผ่านธนาคารที่กำหนด โดยนิสิตสามารถดำเนินการได้ทุกที่	
5. มีระบบสาธารณูปโภคและรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบอย่างน้อยในเรื่อง ประปา ไฟฟ้า ระบบกำจัดของเสีย การจัดการขยะ รวมทั้งมีระบบและอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในบริเวณอาคารต่างๆ โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	2.5-5-1 ภาพถ่ายระบบสาธารณูปโภคและรักษาความปลอดภัยของอาคารและบริเวณโดยรอบ 2.5-5-2 แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาความปลอดภัยของอาคาร	2.5-5-1 ระบบสาธารณูปโภคและระบบรักษาความปลอดภัยของอาคาร เรื่อง ประปา ไฟฟ้า ระบบกำจัดของเสีย การจัดการขยะ รวมทั้งมีการติดตั้งระบบและอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยที่บริเวณบันไดหนีไฟ โถงลิฟท์ดับเพลิง	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.5-5-1 ระเบียบการปิดเปิดอาคาร หลักฐานการจัดจ้างเจ้าหน้าที่ รปภ., ผู้ดูแลระบบ TV วงจรปิด, เครื่องดับเพลิง <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.5.5.2 อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย 2.5.5.3 ภาพแสดงด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ที่ความสะอาดถูกสุขลักษณะและการตกแต่งอย่างมีความสุนทรีย์ พื้นที่โดยรอบของคณะฯ <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.5-5-1 ภาพถ่ายสถานที่ต่างๆ ได้แก่จุดรักษาความปลอดภัย, กล้องวงจรปิด จุดติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย จุดทิ้งขยะ 2.5-5-2 แผนการบริหารความเสี่ยงและมาตรการรักษาความ

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
			ปลอดภัย 2.5-5-3 ประกาศคณะมนุษยศาสตร์เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัย และหนังสือแจ้งหน่วยงานย่อย
6. มีผลการประเมินคุณภาพของบริการในข้อ 2-5 ทุกข้อไม่ต่ำกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5	2.5-6-1 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจการให้บริการทั้งข้อ 2-5 (ใช้ข้อมูลจากกองแผนงาน) การประเมินในข้อ 2 ให้ใช้ข้อมูลจากส่วนกลาง ยกเว้นกรณีที่คณะดำเนินการเองอาจใช้ข้อมูลของคณะได้ การประเมินในข้อ 3 และ 4 ใช้ข้อมูลจากกองแผนงานการประเมินในข้อ 5 ใช้ข้อมูลจากคณะ	2.5-6-1 ผลการประเมินคุณภาพการให้บริการห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2554 โดยกองแผนงาน มก. 2.5-6-2 รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2554 โดยกองแผนงาน มก. 2.5-6-3 แบบสอบถามความพึงพอใจห้องสมุดพิทยาลงกรณ์ อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2.5-6-4 ผลการประเมินคุณภาพการให้บริการห้องสมุดพิทยาลงกรณ์ อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2554 โดยคณะบริหารธุรกิจ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.5-6-1 รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน คณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2554 <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.5.6.1 ผลการประเมินคุณภาพการให้บริการฯ ด้านต่างๆ (โดย มก.) <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.5-6-1 ผลการประเมินคุณภาพการให้บริการห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2554 (ข้อมูลจากกองแผนงาน)
7. มีการนำผลการประเมินคุณภาพในข้อ 6 มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดบริการด้าน	2.5-7-1 รายงานการประชุม 2.5-7-2 รายงานการพัฒนาการจัดบริการด้านกายภาพที่สนอง	2.5-7-1 การพัฒนาการจัดบริการด้านกายภาพ 2.5-7.2 การพัฒนาการจัดการของคณะบริหารธุรกิจ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.5-7-1 เอกสารการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.5-7-1 รายงานการพัฒนาการ

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
กายภาพที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ	ความต้องการของผู้รับบริการ ตามข้อเสนอแนะของผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่อการให้บริการ		จัดบริการด้านกายภาพที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ ตามข้อเสนอแนะของผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่อการให้บริการ ประจำปีการศึกษา 2553 2.5-7-2 รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำคณะ ครั้งที่ 5/2554 หน้า 5, 15 และ 2/2555 หน้า 9-10

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน (สกอ.2.6)

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
1. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกหลักสูตร	2.6-1-1 ข้อมูลประมวลการสอนของทุกรายวิชา 2.6-1-2 มคอ.3 – 4 ของรายวิชาในทุกหลักสูตร 2.6-1-3 ข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น จัดให้มีชั่วโมงในห้องปฏิบัติการ อภิปรายกลุ่ม ทำกรณีศึกษาในโครงการหรือวิจัย เรียนรู้นอกสถานที่ การฝึกงาน และฝึกประสบการณ์ 2.6-1-4 การประเมินผลความสำเร็จตามตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการ	2.6-1-1 ประมวลผลการสอนรายวิชา 2.6-1-2 สรุปผลการประเมินการเรียนการสอนโดยนิสิตประเมินอาจารย์	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.6-1-1 รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำคณะศึกษาศาสตร์ 2.6-1-2 รายงานการประชุมคณะกรรมการวิชาการ 2.6-1-4 โครงการ “ประกันการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ม.เกษตรศาสตร์” 2.6-1-5 โครงการประกวดความเป็นเลิศในการจัดการเรียนรู้ เรื่องการจัดการทรัพยากรน้ำตามแนวพระราชดำริฯ ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2.6-1-6 โครงการประกวดสื่อการสอน

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
	จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (มคอ.5 - 6)		2.6-1-7 โครงการประกวดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน 2.6-1-8 รายงานผลการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับผลการประเมินการสอนของอาจารย์โดยนิสิต ภาคต้น และภาคปลาย ประจำปีการศึกษา 2554 <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.6.1.1 แผนการสอน (Course Syllabus) 2.6.1.2 มคอ. 3 <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.6-1-1 ฐานข้อมูลประมวลการสอน ปีการศึกษา 2554 http://humam.hum.ku.ac.th/course/viewcourse.php 2.6-1-2 ประมวลการสอนรายวิชา 01373334, 01373201, 01373111, 01391451, 01390343 และ 01372621 2.6-1-3 โครงการบรรยายพิเศษ “องค์ประกอบของวรรณกรรมสำหรับนักอ่านรุ่นเยาว์” 2.6-1-4 โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานส่วนหน้า” 2.6-1-5 เอกสารประกอบการเรียนรู้ด้วยตนเองใน KU-SALL 2.6-1-6 รายงานการประเมินการเรียนการสอน

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
2. ทุกรายวิชาของทุกหลักสูตรมีรายละเอียดของรายวิชาและของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาตามที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ		2.6-2-1 รายละเอียดของวิชา (มคอ.3) 2.6-2-2 ประมวลการสอน (Course Syllabus)	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.6-2-1 มคอ.3 และ มคอ.4 <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.6.2.3 มคอ.4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
3. ทุกหลักสูตรมีรายวิชาที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติทั้งในและนอกห้องเรียนหรือจากการทำวิจัย		2.6-3-1 ประมวลการสอน (Course Syllabus) ของรายวิชาสัมมนา รายวิชาระเบียบวิธีวิจัย และรายวิชาปัญหาพิเศษ	<u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.6.3.1 Course Syllabus, มคอ.3 วิชาสัมมนา วิชาปัญหาพิเศษ 2.6.3.2 หนังสือ ที่ ศธ 0513.11004/079 ลว 16 ก.พ. 55 เรื่อง ขอยื่นขอมติการและรับฟังการบรรยาย (สก) 2.6.3.3 หนังสือ ที่ ศธ 0513.11004/472 ลว 1 ก.ค. 54 เรื่องขอความอนุเคราะห์ให้หนังสือเข้าฟังการพิจารณาคดี (สก) 2.6.3.4 พานิสิตระดับปริญญาตรีไปศึกษานอกสถานที่ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย คลองลัดโพธิ์สถานทัศนสถานหญิงกลาง (ศศ) 2.6.3.5 พานิสิตหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ หน่วยการเรียนการสอน จ.ลพบุรี ไปดูงานที่โรงไฟฟ้า บีแอลซีพี นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จ.

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
			ระยอง วันที่ 23-24 มีนาคม 2555 2.6.3.6 การศึกษาดูงานของนิสิตระดับปริญญาตรี (ศกท) 2.6.3.7 โครงการศึกษาดูงานระดับบัณฑิตศึกษา (ศกท) 2.6.3.8 บันทึกข้อความ ที่ ศร 0513.11004/085 ลว 23 ก.พ. 55 เรื่องการฝึกงานของนิสิตตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.6-3-3 โครงการสหกิจศึกษา
4. มีการให้ผู้มีประสบการณ์ทางวิชาการหรือวิชาชีพจากหน่วยงานหรือชุมชนภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนทุกหลักสูตร	2.6-4-1 หนังสือเชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นอาจารย์พิเศษสอนทั้งรายวิชาหรือบรรยายในบางคาบเวลา 2.6-4-2 การนำนิสิตฟังการบรรยาย และเยี่ยมชมหน่วยงานหรือสถานที่ภายนอกมหาวิทยาลัย 2.6-4-3 โครงการฝึกงานในวิชาสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ		<u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.6.4.1 หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นวิทยากร 2.6.4.2 ประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่องแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ 2.6.4.3 บันทึกข้อความ ที่ ศร 0513.11004/120 ลว 2 มี.ค. 55 เรื่องขอเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ (ภาคพิเศษ) <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.6-4-1 โครงการสหกิจศึกษา 2.6-4-2 หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอาจารย์พิเศษ/วิทยากร 2.6-4-3 หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาวิพากษ์หลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
			2.6-4-4 คำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นที่ปรึกษา 2.6-4-5 กิจกรรมสนับสนุนบุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน
5. มีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากการวิจัย หรือจากกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	2.6-5-1 รายงานความสอดคล้องและความต่อเนื่องระหว่าง มคอ.5 ของปีที่ผ่านมา กับ มคอ.3 ของปีประเมิน 2.6-5-2 รายงานการประชุมจากเวทีการสัมมนา หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	2.6-5-1 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.6-5-1 โครงการส่งเสริมการสอนโดยใช้โปรแกรมคลิปีดทัศน์ด้านการศึกษา จากประเทศอังกฤษ 2.6-5-2 โครงการใช้ Smart board ในการจัดการเรียนการสอน 2.6-5-3 Face book กลุ่มการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.6.5.1 Course Syllabus วิชา 01107411 (ศศ) 2.6.5.2 ตำราวิชา 01107411 (ศศ) 2.6.5.3 วิจัยในชั้นเรียนวิชา 01108111 และ 01108321 (ศศ) 2.6.5.4 รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการพิเศษหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ครั้งที่ 2/2554 2.6.5.6 รายงานการวิจัยในชั้นเรียน กรณีศึกษาวิชาวิธีวิจัยทางสหกรณ์ (01125491) 2.6.5.7 รายงานการวิจัยในชั้นเรียน วิชาการจัดการธุรกิจสหกรณ์ (01125523)

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
			2.6.5.8 รายงานวิจัยในชั้นเรียน เรื่องการมีส่วนร่วมของนิสิตในชั้นเรียนวิชา “เศรษฐศาสตร์สหกรณ์”
6. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุกรายวิชา ทุกภาคการศึกษา โดยผลการประเมินความพึงพอใจแต่ละรายวิชาต้องไม่ต่ำกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5	2.6-6-1 รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ภาคต้นและภาคปลาย (ใช้ข้อมูลจากสำนักบริการคอมพิวเตอร์)	2.6-6-1 สรุปคะแนนผลการประเมินการเรียนการสอนของอาจารย์โดยนิสิต	คณะศึกษาศาสตร์ 2.6-6-1 รายงานผลการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับผลการประเมินการสอนของอาจารย์โดยนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ภาคต้น ประจำปีการศึกษา 2554 2.6-6-2 รายงานผลการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับผลการประเมินการสอนของอาจารย์โดยนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ภาคปลาย ประจำปีการศึกษา 2554 คณะเศรษฐศาสตร์ 2.6.6.1 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2554 (นิสิตประเมินอาจารย์/รายวิชา) จากระบบ https://eassess.ku.ac.th/ คณะมนุษยศาสตร์ 2.6-6-1 รายงานผลการประเมินการเรียนการสอน
7. มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการ	2.6-7-1 มคอ. 3 ในรอบปีถัดไป จากการนำข้อเสนอแนะของนิสิตมาพัฒนาหรือปรับปรุง	2.6-7-1 แบบรายงานการพัฒนาดำเนินงานตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับผลการประเมินการสอน	คณะศึกษาศาสตร์ 2.6-7-1 โครงการสัมมนา Best Practice เพื่อพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านการเรียนการสอน

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
ประเมินผลการเรียนรู้ ทุกรายวิชา ตามผลการ ประเมินรายวิชา	การจัดการเรียนการ สอน โดยการกำกับดูแล ของคณะกรรมการ รับผิดชอบหลักสูตร 2.6-7-2 รายงานการ ประชุมอาจารย์ประจำ หลักสูตร	ของอาจารย์โดยนิสิต	และการวิจัย 2.6-7-2 โครงการส่งเสริมการสอน โดยใช้โปรแกรมคลิป์วีดีทัศน์ด้าน การศึกษาจากประเทศอังกฤษ 2.6-7-5 โครงการสัมมนาอาจารย์ ผู้สอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ศึกษา <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.6.7.1 รายงานผลการ ดำเนินการของรายวิชา (มคอ. 5) หมวดที่ 5 การประเมินรายวิชา และหมวดที่ 6 แผนการปรับปรุง <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.6-7-1 รายงานผลการประเมินการ เรียนการสอน 2.6-7-2 รายงานการประชุม คณะกรรมการประจำคณะครั้งที่ 9/2554 หน้า 14-15 2.6-7-3 มคอ.5 วิชา 01373221, 01373222

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ระบบและกลไกการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต (สกอ.2.7)

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
1. มีการสำรวจ คุณลักษณะของบัณฑิตที่ พึงประสงค์ตามความ ต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อย่างน้อยสำหรับทุก หลักสูตรระดับปริญญาตรี ทุกรอบระยะเวลาตาม แผนกำหนดการศึกษา	2.7-1-1 รายงานวิจัย สถาบัน เรื่อง ความพึง พอใจของนายจ้างที่มีต่อ บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2.7-1-1 รายงานวิจัย สถาบันเรื่อง คุณภาพ บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. 2554 2.7-1-2 รายงานวิจัย สถาบันเรื่อง ความ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.7-1-1 รายงานวิจัย สถาบันเรื่อง ความพึง พอใจของนายจ้างที่มีต่อ บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. 2554

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
ของหลักสูตร		คาดหวังและความพึงพอใจ ของผู้ประกอบการต่อ บัณฑิตของภาควิชาบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2.7-1-3 รายงานวิจัย สถาบัน เรื่อง ความพึง พอใจ	<u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.7.1.1 ผลการประเมิน คุณภาพบัณฑิตระดับ ปริญญาตรีตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประจำปี 2554 โดยผู้ ใช้บัณฑิต 2.7.1.2 ผลการประเมิน คุณภาพบัณฑิตระดับ ปริญญาตรี ตามอัตลักษณ์ ของมหาวิทยาลัยประจำปี 2554 โดยผู้ ใช้บัณฑิต 2.7.1.3 รายงานวิจัย สถาบัน เช่น - รายงาน วิจัยสถาบันเรื่อง ความ คิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องที่มี ต่อการปรับปรุงหลักสูตร วท.บ.สาขาวิชาธุรกิจ การเกษตร <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.7-1-1 ข้อมูลด้าน คุณภาพบัณฑิตเพื่อการ ประกันคุณภาพฯ (กอง แผนงาน)
2. มีการนำผลจากข้อ 1 มาใช้ในการปรับปรุง หลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การวัดผล การศึกษาและสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนที่ส่งเสริม ทักษะอาชีพและ คุณลักษณะของบัณฑิตที่	2.7-2-1 ข้อมูลการปรับปรุง หลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การวัดผล การศึกษาและสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนที่ส่งเสริม ทักษะอาชีพและ คุณลักษณะของบัณฑิตที่ พึงประสงค์ ตามผลการวิจัย	2.7-2-1 สรุปการปรับปรุง หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิตของภาควิชาต่าง ๆ	<u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.7.2.1 คณะกรรมการ ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทุก หลักสูตร (ศกท) 2.7.2.2 บันทึกข้อความ การเสนอปรับปรุง หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ บัณฑิต

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต	สถาบัน (มคอ.2) 2.7-2-2 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามผลการวิจัยสถาบัน เช่น โครงการเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ 2.7-2-3 รายงานการประชุม		<u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 7.2-2-2 วิจัยสถาบัน “การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น” 7.2-2-3 รายงานการวิจัย “การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดี
3. มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ และงบประมาณที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต	2.7-3-1 เอกสารแสดงงบประมาณเพื่อพัฒนานิสิต ในรายงานแผนและผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน 2.7-3-3 เว็บไซต์ของคณะ face book Twitter blog YouTube	2.7-3-1 ภาพถ่ายห้องสมุดและห้องพักนิสิต 2.7-3-2 บันทึกการขออนุมัติหลักการค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงหลักสูตร	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.7-3-1 โครงการ English Speaking Day <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.7.3.1 มีการจัดทำรายวิชาที่มี e-Learning ของอาจารย์ 2.7.3.2 กองทุนพัฒนานิสิตคณะเศรษฐศาสตร์ 2.7.3.3 มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมต่างๆ ให้ นิสิต ผ่านทาง www.eco.ku.ac.th 2.7.3.4 ห้องสมุดพิทยาลงกรณ์ <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.7-3-2 รายงานงบประมาณเพื่อพัฒนานิสิต 2.7-3-3 ศูนย์พัฒนาภาษาด้วยตนเอง(KU-SALL) 2.7-3-4 เว็บไซต์เพื่อให้ นิสิตและอาจารย์มีการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
4. มีระบบและกลไกการส่งเสริมให้นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมวิชาการหรือนำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมระหว่างมหาวิทยาลัย หรือที่ประชุมระดับชาติหรือนานาชาติ	2.7-4-1 แนวปฏิบัติการส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมวิชาการหรือนำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมระหว่างมหาวิทยาลัย หรือที่ประชุมระดับชาติหรือนานาชาติ 2.7-4-2 เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โปรแกรมการประชุมวิชาการ 2.7-4-3 เอกสารแสดงงบประมาณสนับสนุนการให้ทุนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ	2.7-4-1 มีระบบการส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมนำเสนอผลงานทางวิชาการ 2.7-4-2 เอกสารการนำเสนอผลงานวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 50 2.7-4-3 สรุปการนำเสนอผลงานวิชาการของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.7-4-1 รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ และลำดับการนำเสนอ 2.7-4-2 โครงการสัมมนาโดยวิทยากรชาวต่างประเทศ เรื่อง “Risks and Prospective Factors in Childhood: International Perspectives” University of Northern Colorado, Greeley, Colorado, USA 2.7-4-3 โครงการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยวิทยากรชาวต่างประเทศ เรื่อง “Qualitative Research in Education” <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.7.4.1 หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการบริหารกองทุนพัฒนานิสิต 2.7.4.2 โครงการสนับสนุนความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาเศรษฐศาสตร์ 2.7.4.3 การจัดสัมมนา

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
			วิชาการในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา 2.7.4.4 แผนการสอนวิชา 01119497 (ศกท) 2.7.4.5 นิสิตเข้าร่วมการประชุมวิชาการ มก.ครั้งที่50 2.7.4.6 พานิสิตเข้าร่วมการสัมมนา เรื่อง Social Network กับการบริหารงานยุคใหม่ จัดโดยสมาคมศิษย์เก่า เศรษฐศาสตร์และบริการธุรกิจ <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.7-4-1 บอร์ดประชาสัมพันธ์ 2.7-4-2 โครงการเสวนาวิจัย ประสพการณ์การเสนอผลงาน ณ เวทีต่างแดน 2.7-4-5 การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์ระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย-ธรรมศาสตร์-เกษตรฯ ครั้งที่ 1
5. มีกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาที่จัดโดยคณะ	2.7-5-1 โครงการกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดโดยคณะ	2.7-5-1 โครงการปฐมนิเทศนิสิต 2.7-5-2 ภาพถ่ายกิจกรรมรดน้ำดำหัวนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ทำบุญตักบาตร วันปฐมนิเทศนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.7-5-1โครงการค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ 2.7-5-3โครงการวันไหว้ครูคณะศึกษาศาสตร์ 2.7-5-4โครงการส่งงามอย่างไทยสู่นิสิตวัยใส

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
		2.7-5-3 โครงการทำบุญ ของนิสิตภาควิชาบัญชี	2.7-5-5โครงการวันปัจฉิมนิเทศ 2.7-5-6โครงการจิตวิทยาคารวะคณาจารย์ 2554 ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว 2.7-5-7โครงการสัมมาทฐิและวันขึ้นปีใหม่ คณะศึกษาศาสตร์ : คุณภาพชีวิตที่ดีปี 55 <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.7.5.2 โครงการเข้าวัดฟังธรรม ประจำปีการศึกษา 2554 2.7.5.3 กิจกรรมปฐมนิเทศสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา 2.7.5.4 กิจกรรมปัจฉิมนิเทศสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา
6. มีระบบและกลไกสนับสนุนการประยุกต์ใช้ผลงานจากวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา และมีการรับรองการใช้ประโยชน์จริงจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน หรือหน่วยงานวิชาชีพ เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะ	ไม่ต้องดำเนินการ	ไม่ต้องดำเนินการ	ไม่ต้องดำเนินการ

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
กลุ่ม ค1 (มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ไม่มีการ ประเมิน)			
7. มีการพัฒนาทักษะนิสิต ในการจัดทำบทความจาก วิทยานิพนธ์และมีการ นำไปตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารระดับนานาชาติ (เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติม เฉพาะกลุ่ม ง)	2.7-7-1 เอกสารจาก หลักสูตรรายวิชาหรือ กิจกรรมเสริมหลักสูตร เกี่ยวกับการจัดทำบทความ วิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารวิชาการ เช่น รายละเอียดใน มคอ.3 2.7-7-2 ผลการดำเนินงาน ตามตัวบ่งชี้ สมศ.3 หรือ 4	2.7-7-1 โครงการฝึกอบรม เชิงปฏิบัติการในการ เตรียมการและเขียน บทความทางวิชาการเพื่อ ตีพิมพ์ในวารสารระดับ นานาชาติ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.7-6-1 โครงการค่าย ประชุมปฏิบัติการการเขียน โครงการวิทยานิพนธ์ หลักสูตรศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขา วิทยาศาสตร์ศึกษา <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.7.7.1 โครงการอบรม เครื่องมือเทคนิคทางสถิติ เชิงปฏิบัติการ ประจำปี 2554 (ศูนย์บัณฑิต) 2.7.7.2 กิจกรรมอบรมการ เขียนบทความทางวิชาการ (ภาษาอังกฤษ) (ป.เอก ศศ) 2.7.7.3 จัดโครงการเร่งรัด Thesis และ IS <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.7-7-1 โครงการเสวนา วิจัย ประสพการณ์การเสนอ ผลงาน ณ เวทีต่างแดน 2.7-7-2 โครงการสัมมนา วิชาการ "Current Trends and Practices in English for International Communication และ Spoken and Written Discourse Analysis"

ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับนิสิต (สกอ.2.8)

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
1. มีการกำหนด พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมสำหรับนิสิต ที่ ต้องการส่งเสริมไว้เป็น ลายลักษณ์อักษร	2.8-1-1 ประกาศ มหาวิทยาลัย เรื่อง พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมสำหรับนิสิต 2.8-1-2 ประกาศคณะ เรื่อง พฤติกรรมด้าน คุณธรรมจริยธรรม สำหรับนิสิต เพิ่มเติม	2.8-1-1 คู่มือวินัยนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2.8-1-2 ข้อบังคับว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี หน้าที่ 19-22 2.8-1-3 ประกาศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่ พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.8-1-1 รายงานการประชุม คณะกรรมการฝ่ายพัฒนา นิสิตครั้งที่ 4/2554 <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.8-1-1 คู่มือนิสิตปีการศึกษา 2554 หน้า 6 2.8-1-2 การกำหนด พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนิสิต มก.
2. มีการถ่ายทอดหรือ เผยแพร่พฤติกรรมด้าน คุณธรรมจริยธรรม สำหรับนิสิต ที่ต้องการส่งเสริมตามข้อ 1 ไปยังผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตและ ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่าง ทั่วถึงทั้งคณะ	2.8-2-1 เอกสารการแจ้ง เวียน / ติดประกาศ / เว็บไซต์ 2.8-2-2 รายงานการ ประชุมชี้แจง	2.8-2-1 มีบอร์ด ประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นการ ถ่ายทอดระเบียบว่าด้วย ความประพฤติ ให้บุคลากร และนิสิตรับทราบ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.8-2-1 รูปถ่ายโปสเตอร์ ไวณิล ธรรมรงค์การแต่งกายงาม ตามระเบียบมหาวิทยาลัย 2.8-2-2 บันทึกที่ ศร. 0513.10901/นทป(ว) 134 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2554 เรื่อง ขอความร่วมมือดูแล นิสิตแต่งกายให้ถูกระเบียบ <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.8.2.1 ประชาสัมพันธ์ผ่าน เว็บไซต์คณะ http://www.eco.ku.ac.th/ <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.8-2-1 คู่มือนิสิต ปีการศึกษา 2554 หน้า 6, 50-55 2.8-2-2 รายงานการประชุม คณะกรรมการประจำคณะครั้ง ที่ 7/2554 หน้า 9 2.8-2-3 บอร์ดประชาสัมพันธ์

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
3. มีโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมที่กำหนดในข้อ 1 โดยระบุตัวบ่งชี้และเป้าหมายวัดความสำเร็จ	2.8-3-1 รายงานผลการจัดโครงการ/กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่จัดโดยคณะ	2.8-3-1 มีแผนงานพัฒนาจริยธรรม การสร้างจิตอาสา การพัฒนาจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี 2.8-3-2 โครงการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม 2.8-3-3 โครงการ KU-Cengage MCU CSR DAY ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2.8-3-4 โครงการ CSR กับบริษัทไทยลักซ์ เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน) ณ วัดหนองชุมพล อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี 2.8-3-5 การส่งนิสิตเข้าปฏิบัติธรรม ณ สถานปฏิบัติธรรม วัดเสถียรธรรมสถาน (ในรายวิชาการกำกับดูแลกิจการและจริยธรรมทางวิชาชีพบัญชี) 2.8-3-6 โครงการรวมใจลูก ปลุกสันติภาพ 2.8-3-7 โครงการรณรงค์และส่งเสริมการแต่งกายและการวางตัวของนักศึกษาตามวัฒนธรรมไทยที่สอดคล้องกับมารยาททางธุรกิจ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.8-3-1 โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยนิสิต <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.8.3.2 กิจกรรมกีฬาประเพณี ประจำปี 2554 ของนิสิตบัณฑิตศึกษาทุกหลักสูตร <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.8-3-1 โครงการ "ห้องเรียนธรรมชาติ: ปลุกปลำรักษาสิ่งแวดล้อม หล่อหลอมสายใยศิลปาชีพ" 2.8-3-2 โครงการค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ (Keys Camp3) 2.8-3-3 โครงการกีฬาภายในเพื่อสุขภาพ (HUM –LEAGUE)

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
		ภาควิชาการตลาด 2.8-3-8 เอกสารขออนุมัติ โครงการต้นกล้าจิตอาสา รวมใจบริจาคโลหิตเฉลิม พระเกียรติ 2.8-3-9 เอกสารขออนุมัติ โครงการทอดผ้าป่าเพื่อ การศึกษาของสโมสรนิสิต คณะบริหารธุรกิจ 2.8-3-10 เอกสารขออนุมัติ โครงการค่ายบริหารธุรกิจ พัฒนาชนบท ครั้งที่ 14 ณ โรงเรียนบ้านวังหัวเรือ ต.วังตะเคียน กิ่ง อ.หนอง มะโมง จ.ชัยนาท 2.8-3-11 เอกสารขออนุมัติ โครงการมาเกิดชาติดี 2.8-3-12 เอกสารขอ อนุมัติโครงการ บัญชีเพิ่ม รอยยิ้ม	
4. มีการประเมินผล โครงการหรือกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนิสิตตาม ตัวบ่งชี้และเป้าหมายที่ กำหนดในข้อ 3 โดยมีผล การประเมินบรรลุ เป้าหมายอย่างน้อยร้อยละ 90 ของตัวบ่งชี้	2.8-4-1 รายงานผลการ ประเมินโครงการ/ กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนิสิต ตาม ตัวบ่งชี้และเป้าหมายที่ กำหนดใน ข้อ 3	2.8-4-1 แต่งตั้ง คณะกรรมการประเมิน นิสิตตามโครงการรณรงค์ และส่งเสริมการแต่งกาย และการวางตัวของนิสิต ตามวัฒนธรรมไทยที่ สอดคล้องกับมารยาททาง ธุรกิจ 2.8-4-2 รายงานการสำรวจ การแต่งกายของนิสิต 2.8-4-3 ผลสรุปโครงการ ต่างๆ เช่น โครงการ ทอดผ้าป่าสามัคคีเพื่อ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.8-4-1 สรุปประเมินผล โครงการเสริมสร้างระเบียบ วินัยนิสิต <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2.8.4.3 รายงานผลการ ดำเนินงานโครงการอบรม "เปิดใจใส่ธรรมะร่วมแบ่งปัน สร้างสรรค์สังคม" โดย พระ มหาสมปอง <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.8-4-1 สรุปผลการประเมิน โครงการ 3 โครงการ

เกณฑ์มาตรฐาน	ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
		คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
		การศึกษา, โครงการบัญชี เพิ่มรอยยิ้ม, โครงการค่าย บริหารธุรกิจพัฒนาชนบท	
5. มีนิตหรือกิจกรรมที่ เกี่ยวกับนิตได้รับการ ยกย่องชมเชย ประกาศ เกียรติคุณด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยหน่วยงาน หรือองค์กรระดับชาติ	2.8-5-1 ประกาศเกียรติ คุณ รางวัลด้านคุณธรรม จริยธรรมของนิต โดย หน่วยงานหรือองค์กร ระดับชาติ (ไม่นับรวม หน่วยงาน อบต. อบจ.)	2.8-5-1 เอกสารเสนอชื่อ นิตเข้ารับรางวัลของพุทธ สมาคมแห่งประเทศไทย และใบเกียรติบัตรยกย่องว่า มีความประพฤติดีงาม ของ นางสาวณัฐสินี อมรวิริยะกุล 2.8-5-2 เอกสารเสนอชื่อ นิตเข้ารับโล่เกียรติคุณ นิตที่ประพฤติปฏิบัติตน เป็นตัวอย่างที่ดีและแต่ง กายได้ถูกต้องเหมาะสม 2.8-5-3 รางวัลการแต่งกาย และการวางตัวของนิตตาม วัฒนธรรมไทยที่สอดคล้อง กับมารยาททางธุรกิจ 2.8-5-4 เอกสารเสนอชื่อ นิตดีเด่นตามระเบียบว่า ด้วยการเสริมสร้างค่านิยม ที่ดีของนิต	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> 2.8-5-1 รูปถ่ายหมู่ นิตที่ ได้รับเกียรติบัตรเยาวชนคน ดีศรีแผ่นดิน จาก ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย ในงานวัน ธนาคารความดี ครั้งที่ 16 ซึ่ง จัดโดยมูลนิธิเพื่อสังคมไทย เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2555 <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2.8-5-1 รายงานการประชุม คณะกรรมการประจำคณะครั้งที่ 3/2555 หน้า 5

ตัวบ่งชี้ สมศ. จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี (สมศ. 1)

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
1.1-1 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาและ ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ระดับ ปริญญาตรี รุ่นปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ :	1-1 ข้อมูลสำรวจจำนวนร้อยละของ บัณฑิต ระดับปริญญาตรีและผู้กรอก แบบสำรวจการหางานทำปี การศึกษา 2552 ของ	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> ๒.๑-๑ ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาและ ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต รุ่นปี การศึกษา 2552

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
Common data set จาก (http://www.planning.ku.ac.th) 1.1-2 ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ ของ สมศ. ในปีการศึกษา 2554 จำแนกตามวิทยาเขต/คณะผลการ ดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของ สมศ. ใน ปีการศึกษา 2554 จำแนกตามวิทยา เขต/คณะ จาก (http://www.planning.ku.ac.th)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 1-2 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาและ ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต รุ่นปี การศึกษา 2553	๒.๑-๒ ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาและ ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต รุ่นปี การศึกษา 2553 <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 1.1.1 ผลการสำรวจภาวะการมีงาน ทำของบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2554 <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 1-1 ตารางการสำรวจภาวะการ มีงานทำของบัณฑิต ประจำปี การศึกษา 2554 (จากกองแผนงาน)

ตัวบ่งชี้ที่ 2 **คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โท และเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา**
(สมศ. 2)

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
2.1-1 สรุปผลการประเมินความพึง พอใจต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จาก (http://www.planning.ku.ac.th) 2.1-2 รายงานวิจัยสถาบัน เรื่อง คุณภาพบัณฑิตระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๔ จาก (http://www.planning.ku.ac.th)	2-1 เอกสารตารางสรุปผลการ ประเมินคุณภาพบัณฑิตระดับ ปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประจำปี 2554	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> ๒.๒-๑ เอกสารตารางสรุปผลการ ประเมินคุณภาพบัณฑิตระดับ ปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประจำปี 2554 <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 2-1-1 สรุปผลการประเมินคุณภาพ บัณฑิตระดับปริญญาตรี ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ประจำปีการศึกษา 2554 <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 2-1 ตารางการประเมินคุณภาพ บัณฑิตระดับปริญญาตรีของ

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
		มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประจำปี 2554 (จากกองแผนงาน)

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ. 3)

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
3.1-1 ตารางจำนวนผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2553 3.1-2 ตารางจำนวนตีพิมพ์ผลงาน วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ปี พ.ศ. 2554	3-1 สรุปผลงานของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับ การตีพิมพ์หรือเผยแพร่	<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> ๒.๓-๑ ฐานข้อมูลผลงานของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับ การตีพิมพ์เผยแพร่ ในปี พ.ศ. 2554 ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 3-1-1 สรุปจำนวนบทความ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ ปีปฏิทิน 2554 <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 3-1 ตารางจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2553 และจำนวน ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. 2554

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ. 4)

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
4.1-1 ตารางจำนวนผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาเอก ปีการศึกษา 2553		<u>คณะศึกษาศาสตร์</u> ๒.๔-๑ ฐานข้อมูลผลงานของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับ

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
4.1-2 ตารางจำนวนตีพิมพ์ผลงาน วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ปี พ.ศ. 2554		การตีพิมพ์เผยแพร่ ในปี พ.ศ. 2554 ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย <u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 4-1-1 สรุปจำนวนบทความ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกที่มี การตีพิมพ์เผยแพร่ ปีปฏิทิน 2554 <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 4-1 ตารางจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2553 และจำนวน ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. 2554

ตัวบ่งชี้ที่ 14 การพัฒนาคณาจารย์ (สมศ. 14)

ข้อมูลที่ต้องการ	ตัวอย่างเอกสารหลักฐาน	
	คณะบริหารธุรกิจ	คณะอื่น
14.1-1 ข้อมูลบุคลากร ตามแบบ เก็บด้านการผลิตบัณฑิต 2 สถานภาพคณาจารย์		<u>คณะเศรษฐศาสตร์</u> 14-1-1 รายชื่อคณาจารย์คณะ เศรษฐศาสตร์ 14-1.2 คำดัชนีคุณภาพอาจารย์ จำแนกตามคณะและภาควิชา 14-1-3 จำนวนอาจารย์ประจำ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ 14-1-4 จำนวนอาจารย์ประจำ จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา <u>คณะมนุษยศาสตร์</u> 14-1 แบบเก็บข้อมูลด้านสถานภาพ อาจารย์ ปีการศึกษา 2554

ใบงาน ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 และ 2.3 (สกอ.)

แบบฝึกหัดการคำนวณ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนอาจารย์ (FTET : Full Time Equivalent Teacher) จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการและคุณวุฒิการศึกษา คณะ ก. ปีการศึกษา 2554

ลำดับ	ระยะเวลาการทำงาน	คุณวุฒิทางการศึกษา (คน)				ตำแหน่งทางวิชาการ (คน)				
		ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	รวม (คน)	อ.	ผศ.	รศ.	ศ.	รวม (คน)
1	9 เดือน ขึ้นไป	-	25	71	96	44	31	21	-	96
2	6-9 เดือน	-	-	6	6	5	1	-	-	6
3	น้อยกว่า 6 เดือน	-	2	3	5	4	1	-	-	5
4	ลาศึกษาต่อ	-	3	-	3	2	1	-	-	3
5	ลาเขียนตำรา	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด		-	30	80	110	55	34	21	-	110
ผลรวม $(1)*1+(2)*0.5$		-	25	74	99	46.5	31.5	21	-	99

หมายเหตุ : FTET (Full Time Equivalent Teacher) คำนวณตามเกณฑ์ที่ สกอ. กำหนด เช่น อาจารย์ข้าราชการ อาจารย์พนักงาน รวมทั้งอาจารย์ที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันหรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษา ที่มีระยะเวลาการทำงานดังนี้

- ตั้งแต่ 9 เดือนขึ้นไป คิดเป็น 1 คน
- 6 - 9 เดือน คิดเป็น 0.5 คน
- น้อยกว่า 6 เดือนไม่สามารถนำมานับได้

จากตารางที่ 1 จงคำนวณหาค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก และตำแหน่งทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก

ในปีการศึกษา 2554 คณะ ก. มีอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริงทั้งหมดรวมลาศึกษาต่อจำนวน 110 คน โดยมีวุฒิปริญญาเอก 80 คน วุฒิปริญญาโท 30 คน และอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ 3 คน สำหรับในปีก่อนหน้าปีที่ผ่านมา คณะ ก. มีอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง จำนวน 115 คน ลาศึกษาต่อ 5 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอก 75คน มีคุณวุฒิปริญญาโท 30 คน

วิธีการคำนวณ

เลือกประเมินตามแนวทางที่ 1

$$\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอก} = \frac{\dots}{110} \times 100 = 72.73$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{72.73}{\dots} \times 5 = \dots \text{คะแนน}$$

เลือกประเมินตามแนวทางที่ 2

$$\begin{aligned} \text{ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอก} &= \left(\frac{80}{110} \times 100 \right) - \left(\frac{75}{115} \times 100 \right) \\ &= 72.73 - \dots = \dots \end{aligned}$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{7.51}{\dots} \times 5 = \dots \text{คะแนน}$$

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ในปีการศึกษา 2554 คณะ ก. มีอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง จำนวน 110 คน ลาศึกษาต่อ 5 คน มีตำแหน่งทางวิชาการเป็น ผศ. 34 คน รศ. 21 คน และ ศ. - คน สำหรับในปีก่อนหน้าปีที่ผ่านมา คณะ ก. มีอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง จำนวน 115 คน ลาศึกษาต่อ 5 คน มีตำแหน่งทางวิชาการเป็น ผศ. 32 คน รศ. 19 คน และ ศ. - คน

วิธีการคำนวณ

เลือกประเมินตามแนวทางที่ 1

$$\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ} = \frac{21}{\dots} \times 100 = \dots$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\dots}{30} \times 5 = \dots \text{คะแนน}$$

เลือกประเมินตามแนวทางที่ 2

$$\text{ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ} = \left(\frac{21}{110} \times 100 \right) - \left(\frac{19}{115} \times 100 \right)$$

$$= 19.09 - \dots = \dots$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\dots}{6} \times 5 = 2.14 \text{ คะแนน}$$

ใบงาน ตัวบ่งชี้ที่ 1 (สมศ.)

ผลการสำรวจภาวะการณ่ได้งานทำของบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
2554 และสำรวจช่วงปีการศึกษา 2555 คณะ ก. มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คณะ	1) ตอบ แบบ สำรวจ	2) ผู้สำเร็จ การศึกษา	3) บัณฑิต ที่ได้ งานทำ	4) บัณฑิต ที่ ศึกษาต่อ	5) ผู้ที่ มี งาน อยู่ เดิม	6.1) บัณฑิต ผู้ไม่ ประสงค์ ทำงาน	6.2) บัณฑิตที่ อุปสมบท	6.3) บัณฑิต ที่ไม่ได้ เกณฑ์ ทหาร	7) บัณฑิต ที่ไม่ได้ ทำงาน	8) ขอบ เขต การ สำรวจ	9) ร้อยละ บัณฑิต ได้งาน ทำ
ก.	492	519	407	39	2	18	-	-	26	433	94.00
ภาควิชา A	190	199	162	19	1	7	-	-	12	163	99.39
ภาควิชา B	200	210	165	18	1	10	-	-	13	171	96.49
ภาควิชา C	102	110	80	2	-	1	-	-	1	99	80.81

หมายเหตุ

ข้อ 8 เท่ากับ ข้อ 1 – ข้อ 4 – ข้อ 5 – ข้อ 6.1 – ข้อ 6.2 – ข้อ 6.3

ข้อ 9 เท่ากับ $(\text{ข้อ 3} \div \text{ข้อ 8}) \times 100$

จากตาราง จงคำนวณหาค่าร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำของคณะ ก.

วิธีการคำนวณ

$$\text{ร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำ} = \frac{\text{.....}}{433} \times 100 = \text{.....}$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\text{.....}}{100} \times 5 = 4.70 \text{ คะแนน}$$

ใบงาน ตัวบ่งชี้ที่ 2 (สมศ.)

1. การดำเนินงานศึกษาคุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยได้ทำวิจัยสถาบัน เรื่องคุณภาพบัณฑิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปี 2554 ซึ่งสรุปเป็นคะแนนที่ได้จากการประเมิน ดังนี้

ระดับปริญญา/ วิทยาเขต/ คณะ	ผู้สำเร็จ การศึกษา รุ่นปี การศึกษา 2552	ผู้สำเร็จ การศึกษา ที่ทำงานและ มีนายจ้าง	ผู้สำเร็จ การศึกษา ระดับปริญญาตรี ที่ได้รับ การประเมิน	คะแนนเฉลี่ยการประเมิน โดยผู้ใช้บัณฑิต (คะแนนเต็ม 5)					รวม/ คะแนน ที่ได้
				1. ด้าน คุณธรรม จริยธรรม	2. ด้าน ความรู้	3. ด้าน ทักษะ ทาง ปัญญา	4. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ บุคคลและความ รับผิดชอบ	5. ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ	
1. วิทยาเขตบางเขน	4,144	2,506	673	4.12	3.81	3.74	4.16	3.85	3.96
คณะเกษตร	197	108	26	3.97	3.74	3.55	4.08	3.69	3.83
คณะเทคนิคการสัตวแพทย์	36	27	8	3.60	3.31	3.31	3.60	3.19	3.45
คณะบริหารธุรกิจ	493	335	73	4.26	3.92	3.83	4.32	3.98	4.09
คณะประมง	129	78	26	3.98	3.64	3.49	4.03	3.63	3.79
คณะมนุษยศาสตร์	351	202	52	4.24	3.90	3.80	4.25	3.93	4.03
คณะวนศาสตร์	166	123	56	4.18	3.91	3.84	4.18	3.85	4.01

2. การดำเนินงานศึกษาคุณภาพของบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยได้ทำการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีผลการประเมิน ดังนี้

วิทยาเขต/คณะ	จำนวนผู้สำเร็จ การศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่ ทำงาน	จำนวนผู้ใช้ บัณฑิต	ร้อยละ	คะแนนที่ได้จาก การประเมิน
รวม	3,164	1826	601	32.91	4.18
1. วิทยาเขตบางเขน	2,829	1685	557	33.06	4.22
คณะเกษตร	146	91	35	38.46	4.08
คณะบริหารธุรกิจ	502	389	115	29.56	4.02
คณะประมง	47	22	8	36.36	4.10
คณะมนุษยศาสตร์	57	40	11	27.50	4.23

จากตาราง จึงคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของคณะบริหารธุรกิจ

วิธีการคำนวณ

ผลรวมของค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินบัณฑิตปริญญาตรี + ผลรวมของค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินบัณฑิตศึกษา
จำนวนบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้รับการประเมินทั้งหมด + จำนวนบัณฑิตศึกษาที่ได้รับการประเมินทั้งหมด

$$= \frac{(\dots \times 4.09) + (115 \times \dots)}{(\dots + \dots)} = \frac{(298.57) + (462.3)}{(188)} = \dots$$

ใบงาน ตัวบ่งชี้ที่ 3 (สมศ.)

ข้อ	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าน้ำหนัก	ผลการดำเนินงาน ปีการศึกษา 2554	
			จำนวน	ค่าถ่วงน้ำหนัก
1	ผลงานที่มีการเผยแพร่สู่สาธารณะในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง	0.25	0	0
2	ผลงานที่มีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ (proceedings)	0.50	535	267.50
3	ผลงานที่มีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ (proceedings) หรือมีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ	0.75	392	294.00
4	ผลงานที่มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ	1.00	56	56.00
5	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับสถาบันหรือจังหวัด	0.125	0	0
6	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับชาติ	0.25	0	0
7	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ	0.50	0	0
8	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับภูมิภาคอาเซียน	0.75	0	0
9	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับนานาชาติ	1.00	0	0
10	ผลรวมของผลงานที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่		983	617.50
11	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททั้งหมด		2,982	
12	ผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่		617.50	
13	คะแนนที่ได้			

จากตาราง จงคำนวณหาค่าคะแนนที่ได้ของผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{ผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท}}{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททั้งหมด}} \times 100$$

$$= \frac{\dots\dots\dots}{2,982} \times 100 = \dots\dots\dots$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\dots\dots\dots}{25} \times 5 = 4.14 \text{ คะแนน}$$

ใบงาน ตัวบ่งชี้ที่ 4 (สมศ.)

ข้อ	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าน้ำหนัก	ผลการดำเนินงาน ปีการศึกษา 2554	
			จำนวน	ค่าถ่วงน้ำหนัก
1	ผลงานที่มีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ/ระดับนานาชาติหรือมีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI	0.25	69	17.25
2	ผลงานที่มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติที่มีชื่อปรากฏอยู่ในประกาศของ สมศ.	0.50	-	-
3	ผลงานที่มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่มีชื่อปรากฏในประกาศ สมศ.	0.75	-	-
4	ผลงานที่มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสาร SJR (SCImago Journal Rank: www.scimagojr.com) ในปีล่าสุด ใน subject category ที่ตีพิมพ์ฐานข้อมูลสากล ISI หรือ Scopus	1.00	74	74.00
5	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับสถาบันหรือจังหวัด	0.125	-	-
6	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับชาติ	0.25	-	-
7	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ	0.50	-	-
8	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับภูมิภาคอาเซียน	0.75	-	-
9	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับนานาชาติ	1.00	-	-
10	ผลรวมของผลงานที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่		143	91.25
11	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทั้งหมด			130
12	ผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่			91.25
13	ร้อยละของผลรวมค่าถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก			-----
14	คะแนนที่ได้			-----

จากตาราง จงคำนวณหาค่าคะแนนที่ได้ของผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

วิธีการคำนวณ

ผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก
 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทั้งหมด X 100

$$= \frac{91.25}{130} \times 100 = \dots\dots\dots$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\dots\dots}{50} \times 5 = \dots\dots\dots \text{คะแนน}$$

ใบงาน ตัวบ่งชี้ที่ 14 (สมศ.)

ผลการดำเนินงาน

ในปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ข้อ	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าน้ำหนัก	ผลการดำเนินงาน ปีการศึกษา 2554	
			จำนวน	ค่าถ่วงน้ำหนัก
1	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาตรี และไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ	0	62.5	0
2	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาตรี และดำรงตำแหน่ง ผศ.	1	3	3
3	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาตรี และดำรงตำแหน่ง รศ.	3	2.5	7.5
4	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาตรี และดำรงตำแหน่ง ศ.	6	1	6
5	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาโท และไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ	2	785.5	1,571
6	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาโท และดำรงตำแหน่ง ผศ.	3	181.5	544.5
7	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาโท และดำรงตำแหน่ง รศ.	5	155.5	777.5
8	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาโท และดำรงตำแหน่ง ศ.	8	7.5	60
9	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาเอก และไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ	5	703.5	3,517.5
10	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาเอก และดำรงตำแหน่ง ผศ.	6	400	2,400
11	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาเอก และดำรงตำแหน่ง รศ.	8	366.5	2,932
12	จำนวนอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาเอก และดำรงตำแหน่ง ศ.	10	35	350
13	ผลรวม		2,704	12,169
14	การพัฒนาคุณภาพ			4.50
15	คะแนนที่ได้			~

จากตาราง จงคำนวณหาค่าคุณภาพอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิธีการคำนวณ

$$= \frac{\text{ผลรวมถ่วงน้ำหนักของอาจารย์ประจำ}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด}} = \frac{\dots\dots\dots}{2,704} = \dots\dots\dots$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\dots\dots\dots}{6} \times 5 = \dots\dots\dots \text{คะแนน}$$

เฉลย

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก (สกอ.๒.๒)

เลือกประเมินตามแนวทางที่ 1

$$\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก} = \frac{80}{110} \times 100 = 72.73$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{72.73}{60} \times 5 = 6.06 \text{ คะแนน}$$

เลือกประเมินตามแนวทางที่ 2

$$\begin{aligned} \text{ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก} &= \left(\frac{80}{110} \times 100 \right) - \left(\frac{75}{115} \times 100 \right) \\ &= 72.73 - 65.22 = 7.51 \end{aligned}$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{7.51}{12} \times 5 = 3.13 \text{ คะแนน}$$

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓ อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (สกอ.๒.๓)

เลือกประเมินตามแนวทางที่ 1

$$\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ} = \frac{21}{110} \times 100 = 19.09$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{19.09}{30} \times 5 = 3.18 \text{ คะแนน}$$

เลือกประเมินตามแนวทางที่ 2

$$\begin{aligned} \text{ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ} &= \left(\frac{21}{110} \times 100 \right) - \left(\frac{19}{115} \times 100 \right) \\ &= 19.09 - 16.52 = 2.57 \end{aligned}$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{2.57}{6} \times 5 = 2.14 \text{ คะแนน}$$

ตัวบ่งชี้ที่ ๑. บัณฑิตปริญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี (สมศ. ๑)

$$\text{ร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำ} = \frac{407}{433} \times 100 = 94.00$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{94}{100} \times 5 = 4.70 \text{ คะแนน}$$

ตัวบ่งชี้ที่ ๒. คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โทและเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (สมศ. ๒)

$$= \frac{(73 \times 4.09) + (115 \times 4.02)}{(73 + 115)} = \frac{(298.57) + (462.3)}{(188)} = 4.05$$

ตัวบ่งชี้ที่ ๓. ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ. ๓)

$$= \frac{617.50}{2,982} \times 100 = 20.71$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{20.71}{25} \times 5 = 4.14 \text{ คะแนน}$$

ตัวบ่งชี้ที่ ๔. ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ. ๔)

$$= \frac{91.25}{130} \times 100 = 70.19$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{70.19}{50} \times 5 = 7.02 \text{ คะแนน}$$

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๔. การพัฒนาคณาจารย์ (สมศ. ๑๔)

$$= \frac{12,169}{2,704} = 4.50$$

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{4.50}{6} \times 5 = 3.75 \text{ คะแนน}$$

ภาคผนวก ข

แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
(ใช้เก็บข้อมูลก่อนและหลังการฝึกอบรม)

แบบวัดความถูกต้องในการรับรู้ข้อมูลระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

.....

คำชี้แจง แบบวัดชุดนี้เป็นข้อสอบแบบปรนัยเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ
โปรดทำเครื่องหมาย ☐ ให้ตรงกับข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 ตัวเลือก

1. ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้
มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามข้อใด
 - ☒ ก. มีระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก
 - ข. มีระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประเมินคุณภาพภายนอก
 - ค. มีระบบการประเมินคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก
 - ง. มีระบบการประเมินคุณภาพภายในและระบบการประเมินคุณภาพภายนอก
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องดำเนินการจัดส่งรายงานประกันคุณภาพประจำปีให้หน่วยงาน
ต้นสังกัด (สกอ.) ภายในกี่วันหลังจากสิ้นปีการศึกษา
 - ก. 60 วัน
 - ข. 90 วัน
 - ☒ ค. 120 วัน
 - ง. 150 วัน
3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กำหนดระบบประกันคุณภาพที่มีความเหมาะสมกับหน่วยงานต่างๆ
มีกี่รูปแบบ
 - ก. 1 รูปแบบ คือ มหาวิทยาลัย หรือวิทยาเขต
 - ☒ ข. 2 รูปแบบ คือ หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน และหน่วยงานสนับสนุน
 - ค. 3 รูปแบบ คือ คณะ สำนัก สถาบัน
 - ง. 4 รูปแบบ คือ คณะ สำนัก สถาบัน และศูนย์
4. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พัฒนาระบบประกันคุณภาพ ตามหลักการดำเนินงาน คือข้อใด
 - ก. การควบคุมคุณภาพ
 - ข. การควบคุมคุณภาพ และการตรวจสอบคุณภาพ
 - ค. การควบคุมคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ
 - ☒ ง. การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

5. การควบคุมคุณภาพของมหาวิทยาลัย หมายถึงอะไร

- ก. การกำหนดให้หน่วยงานมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพตามองค์ประกอบต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยต้องรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากมหาวิทยาลัย
- ข. การกำกับการดำเนินการในระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานและขั้นตอนต่างๆ ตามที่กำหนด ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า การดำเนินการ และผลผลิต
- ค. หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพของหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ดูแลและกำกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในหน่วยงาน
- ง. ผิดทุกข้อ

6. วัฒนธรรมคุณภาพ หมายถึง

- ก. มีการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพอยู่ในการดำเนินงานภารกิจปกติของหน่วยงาน
- ข. หน่วยงานมีการเตรียมการก่อนล่วงหน้า 3 เดือน เพื่อรับการประเมินคุณภาพจากคณะกรรมการประเมินคุณภาพที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งขึ้น
- ค. ทุกหน่วยงานส่งรายงานประเมินตนเองให้คณะกรรมการ ก่อนรับการประเมินอย่างน้อย 2 สัปดาห์
- ง. ทุกหน่วยงานมีการประเมินคุณภาพเป็นประจำทุกปี

7. ข้อใดไม่ใช่ภารกิจสำคัญด้านการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

- ก. สามารถทำให้หน่วยงานมีการพัฒนาการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
- ข. สามารถทำให้เห็นถึงศักยภาพการดำเนินงานของหน่วยงานที่ชัดเจน
- ค. สามารถเทียบเคียงผลการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
- ง. สามารถนำผลการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อของบประมาณสนับสนุน

8. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการนับจำนวนบุคลากรประจำ

- ก. ให้นับจำนวนบุคลากรประจำตามรอบปีการศึกษาและนับทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ
- ข. ให้นับจำนวนบุคลากรประจำตามรอบปีงบประมาณและนับทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ
- ค. การนับจำนวนอาจารย์และนักวิจัยประจำที่มีสัญญาจ้างกับคณะ ให้นับระยะเวลาการทำงานกรณีทำงานตั้งแต่ 9 เดือนขึ้นไป นับเป็น 1 คน
- ง. การนับจำนวนอาจารย์และนักวิจัยประจำที่มีสัญญาจ้างกับคณะ ให้นับระยะเวลาการทำงานกรณีทำงานตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง 9 เดือน นับเป็น 0.5 คน

9. ข้อใดกล่าวถูกต้องสำหรับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายใน ประจำปีการศึกษา 2554
- กำหนดเกณฑ์ประเมินผลการดำเนินงาน ตามเกณฑ์รายตัวบ่งชี้ คะแนนเต็ม 3 คะแนน
 - การประเมินในตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ เกณฑ์เป็นข้อๆ แบบระดับ ถ้าไม่มีผลการดำเนินงานในเกณฑ์ข้อแรก แต่มีผลการดำเนินงานในข้ออื่น อนุโลมให้ได้ 1 คะแนน
 - ☒ กรณีที่ตัวบ่งชี้ใดไม่มีผลการดำเนินการใดๆ หรือดำเนินการไม่ครบที่จะได้ 1 คะแนน ให้ได้ 0 คะแนน
 - การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าทศนิยม 2 ตำแหน่ง โดยการปัดทศนิยมตำแหน่งที่ 3 ตั้งแต่เลข 6 ขึ้นไปปัดขึ้น
10. การเสนอหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุงตามแบบฟอร์มที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดและเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ภายในเมื่อใด
- ภายใน 30 นับจากวันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ
 - ภายใน 30 นับจากวันที่คณะกรรมการบริหารคณะอนุมัติ
 - ☒ ภายใน 180 นับจากวันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ
 - ภายใน 180 นับจากวันที่คณะกรรมการบริหารคณะอนุมัติ
11. ข้อใดกล่าวถึงอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ตามตัวบ่งชี้ที่ 2.3 อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (สกอ. 2.3) ได้ถูกต้องที่สุด
- นับจำนวนอาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์เท่านั้น
 - ☒ นับจำนวนอาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป
 - นับจำนวนอาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป
 - นับจำนวนอาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งอาจารย์ขึ้นไป
12. การเลือกใช้ข้อมูลเพื่อการประกันคุณภาพตามระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยข้อใด ถูกต้องที่สุด
- ☒ ใช้ข้อมูลนิสิต บุคลากร ตามรอบปีการศึกษา
 - ใช้ข้อมูลด้านงบประมาณ ตามรอบปีการศึกษา
 - ใช้ข้อมูลด้านการวิจัย ตามรอบปีการศึกษา
 - ถูกทุกข้อ
13. ขั้นตอนการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน จัดอยู่ในขั้นตอนใดของวงจร PDCA
- P = Plan
 - D = Do
 - C = Check
 - ☒ A = Act

14. กิจกรรมที่เกี่ยวกับนิสิตหรือมีนิสิตได้รับการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณด้านคุณธรรม โดยหน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ ข้อใดไม่ใช่หน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ
- หน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยระดับกรมขึ้นไป
 - หน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า
 - หน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยระดับจังหวัด
 - ☒ หน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น อบต. อบจ.
15. การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้แต่ละรายวิชาต้องไม่ต่ำกว่าเท่าใดตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ (ตามระบบ 5 คะแนน)
- 3.50 คะแนน
 - ☒ 3.51 คะแนน
 - 4.00 คะแนน
 - 4.51 คะแนน
16. ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาคือใคร
- ผู้บริหาร
 - อาจารย์/บุคลากร
 - นิสิต
 - ☒ ทุกคนที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา
17. การสำรวจคุณลักษณะของบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) ที่พึงประสงค์ตามความต้องการผู้ใช้บัณฑิต ควรมีการสำรวจอย่างน้อยทุกกี่ปี
- ทุกปี
 - ทุก 3 ปี
 - ทุก 4 ปี
 - ☒ ทุก 5 ปี
18. การจัดบริการเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับนิสิตตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนดไว้ที่เท่าใด
- ☒ ไม่สูงกว่า 8 FTES ต่อเครื่อง
 - ไม่สูงกว่า 10 FTES ต่อเครื่อง
 - ไม่สูงกว่า 12 FTES ต่อเครื่อง
 - ไม่สูงกว่า 16 FTES ต่อเครื่อง

19. การพัฒนาคณาจารย์ ด้านใดที่มีความสำคัญที่สุด
- ก. ด้านวิจัย และบริการวิชาการ
 - ☒ ข. ด้านวิชาการ เทคนิคการสอนและการวัดผล
 - ค. ด้านทำนุศิลป์และวัฒนธรรม
 - ง. ด้านการบริหารและการจัดการ
20. ข้อใดคือค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกที่กำหนดไว้ให้เป็นคะแนนเต็ม 5
- ก. ร้อยละ 30 ขึ้นไป
 - ข. ร้อยละ 40 ขึ้นไป
 - ค. ร้อยละ 50 ขึ้นไป
 - ☒ ง. ร้อยละ 60 ขึ้นไป
21. ข้อใดเป็นการสำรวจบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี
ได้อย่างถูกต้องที่สุด
- ☒ ก. สำรวจบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในทุกหลักสูตร
 - ข. สำรวจบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรภาคปกติ
 - ค. สำรวจบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรภาคพิเศษ
 - ง. สำรวจบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรภาคนอกเวลาในสาขานั้นๆ
22. คุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) หมายถึงข้อใด
- ก. คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรี
 - ข. คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาโท
 - ค. คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาเอก
 - ☒ ง. คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก
23. การใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์
หรือเผยแพร่ กำหนดร้อยละเท่าใด เท่ากับ 5 คะแนน
- ก. ร้อยละ 15
 - ข. ร้อยละ 20
 - ☒ ค. ร้อยละ 25
 - ง. ร้อยละ 30

24. การนับผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่
ข้อใดนับได้อย่างถูกต้อง
- ก. คณะ ก นับตามปีปฏิทิน
 - ข. คณะ ข นับตามปีการศึกษา
 - ค. คณะ ค นับตามปีงบประมาณ
 - ง. คณะ ง นับตามปีการศึกษา หรือปีปฏิทิน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับที่สถาบันการศึกษากำหนด
25. ตามตัวบ่งชี้ สมศ. ตัวที่ 14 การพัฒนาคณาจารย์ ข้อใดพิจารณาถึง “คุณภาพอาจารย์”
ได้ถูกต้องที่สุด
- ก. พิจารณาจากคุณวุฒิการศึกษา และอายุการทำงาน
 - ข. พิจารณาจากอายุการทำงาน และตำแหน่งทางวิชาการ
 - ค. พิจารณาจากตำแหน่งทางวิชาการ และคุณวุฒิการศึกษา
 - ง. พิจารณาจากคุณวุฒิการศึกษา อายุการทำงาน และตำแหน่งทางวิชาการ

☆☆☆☆☆☆

ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือ
ในการทำแบบวัดครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

☆☆☆☆☆☆

ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

.....

- คำชี้แจง** แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อ “ระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ดังนั้นจึง**ไม่มีคำตอบใดผิด** แต่ขอให้ท่านตอบตรงตามความเป็นจริง/ตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ให้**ครบทุกข้อ**
- ✚ ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามครั้งนี้จะถือเป็น**ความลับ** เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์คำตอบในภาพรวมของทุกคน
- ✚ แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน
- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

☆☆☆☆☆☆

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงใน.....ที่ตรงกับตัวท่าน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ.....
4. สายงานที่ปฏิบัติ ☐ สายงานสอน ☐ สายงานสนับสนุนการเรียนการสอน
5. ตำแหน่งบริหาร ☐ ไม่มี
☐ มี โปรดระบุ
☐ คณบดี ☐ รองคณบดี
☐ ผู้ช่วยคณบดี ☐ หัวหน้าภาควิชา/สำนักงานฯ
☐ รองหัวหน้าภาควิชา
6. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะ/มหาวิทยาลัย.....ปี
7. ระยะเวลาในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ.....ปี

8. บทบาท/การมีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพ

- ☐ ไม่มี/ไม่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ
- ☐ มี โปรดระบุ (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)
- ☐ กรรมการประกันคุณภาพในระดับมหาวิทยาลัย
 - ☐ กรรมการประกันคุณภาพในระดับคณะวิชา
 - ☐ กรรมการประกันคุณภาพในระดับภาควิชา
 - ☐ กรรมการประเมินคุณภาพในระดับมหาวิทยาลัย
 - ☐ กรรมการประเมินคุณภาพในระดับคณะวิชา
 - ☐ กรรมการประเมินคุณภาพในระดับภาควิชา
 - ☐ ผู้ปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพหรือเกี่ยวข้องในหน่วยงาน เช่น ผู้ให้ข้อมูล
 - ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความทำความเข้าใจ ☒ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมากที่สุด
- 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมาก
- 3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวปานกลาง
- 2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อย
- 1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเห็นด้วย				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การทำประกันคุณภาพสามารถลดภาระ/ ขั้นตอนในการทำงานประจำ					
2	การทำประกันคุณภาพช่วยให้การจัดเก็บ เอกสาร/หลักฐานมีระบบและเป็นระเบียบ มากขึ้น					
3	การทำประกันคุณภาพทำให้ได้แนวทางการ ปฏิบัติงานที่มีเป้าหมายชัดเจนและสอดคล้อง กับนโยบายขององค์กร					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเห็นด้วย				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4	ผลการประเมินคุณภาพภายใน จาก คณะกรรมการประเมินคุณภาพหน่วยงาน สามารถนำมาใช้ปรับปรุงงานของท่าน					
5	ผลการประเมินคุณภาพภายใน จาก คณะกรรมการประเมินคุณภาพหน่วยงาน สามารถนำมาใช้พัฒนาภาควิชา/สำนักงาน/ คณะของท่าน					
6	การทำประกันคุณภาพทำให้บุคลากรของ ภาควิชา/สำนักงาน/คณะมีการปรับปรุงงาน อย่างต่อเนื่อง โดยนำมาปรับใช้กับ กระบวนการทำงาน					
7	การทำประกันคุณภาพทำให้บุคลากรของ ภาควิชา/สำนักงาน/คณะแต่ละคนมีเอกสาร อธิบายลักษณะงานของตนเองอย่างชัดเจน					
8	การทำประกันคุณภาพส่งผลให้บุคลากรได้รับ การยอมรับจากหน่วยงานภายนอก เช่น ได้รับเชิญเป็นวิทยากร/เป็นกรรมการ/ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ					
9	การทำประกันคุณภาพส่งผลให้มหาวิทยาลัย ได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นมหาวิทยาลัย ที่มีมาตรฐานในการประกันคุณภาพ					
10	การทำประกันคุณภาพช่วยควบคุมและกำกับ ให้หลักสูตรมีคุณภาพตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)					
11	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้การผลิตบัณฑิตมีมาตรฐานตามเกณฑ์และ ตัวบ่งชี้ ขององค์ประกอบคุณภาพที่ 2 การผลิตบัณฑิต					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเห็นด้วย				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้การวิจัยมีมาตรฐาน ตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้ ขององค์ประกอบคุณภาพที่ 4 การวิจัย					
13	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมมีมาตรฐาน ตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบ คุณภาพที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม					
14	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีมาตรฐาน ตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้ ขององค์ประกอบคุณภาพที่ 6 การทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม					
15	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานที่เป็นระบบ ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามเป้าหมาย					
16	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนด					
17	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้กระบวนการบริหารงานของมหาวิทยาลัย อยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและเป็นธรรม					
18	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัยมีแผนการใช้งบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพ					
19	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัยมีการปรับปรุงพัฒนางาน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง					

อื่นๆ โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านลงในช่องว่าง

1. ท่านคิดว่าการประกันคุณภาพมีประโยชน์หรือไม่ ? อย่างไร ?

☐ มีประโยชน์ อธิบาย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

☐ ไม่มีประโยชน์ อธิบาย

ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือ
ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

☆☆☆☆☆☆☆☆

ภาคผนวก ณ

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
(ใช้เก็บข้อมูลหลังการฝึกอบรม)

ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อ “ระบบประกันคุณภาพ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ดังนั้นจึง**ไม่มีคำตอบใดผิด** แต่ขอให้ท่านตอบตรงตามความเป็นจริง/ตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ให้**ครบทุกข้อ**

✚ ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามครั้งนี้จะถือเป็น**ความลับ** เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์คำตอบในภาพรวมของทุกคน

✚ แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3 สะท้อนความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ภายหลังการฝึกอบรม

☆☆☆☆☆☆

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงใน.....ที่ตรงกับตัวท่าน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ.....
4. สายงานที่ปฏิบัติ ☐ สายงานสอน ☐ สายงานสนับสนุนการเรียนการสอน
5. ตำแหน่งบริหาร ☐ ไม่มี
☐ มี โปรดระบุ
☐ คณบดี ☐ รองคณบดี
☐ ผู้ช่วยคณบดี ☐ หัวหน้าภาควิชา/สำนักงานฯ
☐ รองหัวหน้าภาควิชา
6. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะ/มหาวิทยาลัย.....ปี
7. ระยะเวลาในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ.....ปี

8. บทบาท/การมีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพ

- ☐ ไม่มี/ไม่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ
- ☐ มี โปรดระบุ (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)
- ☐ กรรมการประกันคุณภาพในระดับมหาวิทยาลัย
 - ☐ กรรมการประกันคุณภาพในระดับคณะวิชา
 - ☐ กรรมการประกันคุณภาพในระดับภาควิชา
 - ☐ กรรมการประเมินคุณภาพในระดับมหาวิทยาลัย
 - ☐ กรรมการประเมินคุณภาพในระดับคณะวิชา
 - ☐ กรรมการประเมินคุณภาพในระดับภาควิชา
 - ☐ ผู้ปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพหรือเกี่ยวข้องในหน่วยงาน เช่น ผู้ให้ข้อมูล
 - ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความทำความเข้าใจ ☒ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมากที่สุด
- 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมาก
- 3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวปานกลาง
- 2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อย
- 1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเห็นด้วย				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การทำประกันคุณภาพสามารถลดภาระ/ ขั้นตอนในการทำงานประจำ					
2	การทำประกันคุณภาพช่วยให้การจัดเก็บ เอกสาร/หลักฐานมีระบบและเป็นระเบียบ มากขึ้น					
3	การทำประกันคุณภาพทำให้ได้แนวทางการ ปฏิบัติงานที่มีเป้าหมายชัดเจนและสอดคล้อง กับนโยบายขององค์กร					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเห็นด้วย				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4	ผลการประเมินคุณภาพภายใน จาก คณะกรรมการประเมินคุณภาพหน่วยงาน สามารถนำมาใช้ปรับปรุงงานของท่าน					
5	ผลการประเมินคุณภาพภายใน จาก คณะกรรมการประเมินคุณภาพหน่วยงาน สามารถนำมาใช้พัฒนาภาควิชา/สำนักงาน/ คณะของท่าน					
6	การทำประกันคุณภาพทำให้บุคลากรของ ภาควิชา/สำนักงาน/คณะมีการปรับปรุงงาน อย่างต่อเนื่อง โดยนำมาปรับใช้กับ กระบวนการทำงาน					
7	การทำประกันคุณภาพทำให้บุคลากรของ ภาควิชา/สำนักงาน/คณะแต่ละคนมีเอกสาร อธิบายลักษณะงานของตนเองอย่างชัดเจน					
8	การทำประกันคุณภาพส่งผลให้บุคลากรได้รับ การยอมรับจากหน่วยงานภายนอก เช่น ได้รับเชิญเป็นวิทยากร/เป็นกรรมการ/ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ					
9	การทำประกันคุณภาพส่งผลให้มหาวิทยาลัย ได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นมหาวิทยาลัย ที่มีมาตรฐานในการประกันคุณภาพ					
10	การทำประกันคุณภาพช่วยควบคุมและกำกับ ให้หลักสูตรมีคุณภาพตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)					
11	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้การผลิตบัณฑิตมีมาตรฐานตามเกณฑ์และ ตัวบ่งชี้ ขององค์ประกอบคุณภาพที่ 2 การผลิตบัณฑิต					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเห็นด้วย				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้การวิจัยมีมาตรฐาน ตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้ ขององค์ประกอบคุณภาพที่ 4 การวิจัย					
13	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมมีมาตรฐาน ตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบ คุณภาพที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม					
14	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีมาตรฐาน ตามเกณฑ์และตัวบ่งชี้ ขององค์ประกอบคุณภาพที่ 6 การทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม					
15	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานที่เป็นระบบ ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามเป้าหมาย					
16	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนด					
17	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้กระบวนการบริหารงานของมหาวิทยาลัย อยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและเป็นธรรม					
18	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัยมีแผนการใช้งบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพ					
19	การทำประกันคุณภาพช่วยกำกับและติดตาม ให้มหาวิทยาลัยมีการปรับปรุงพัฒนางาน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 สะท้อนความคิดเห็นต่อประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภายหลังการฝึกอบรม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านลงในช่องว่าง

1. หลังจากการฝึกอบรม ท่านเกิดการเรียนรู้ที่จะนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ในการปฏิบัติงาน
ได้จริงหรือไม่

☐ นำไปประยุกต์ใช้ได้..โดยท่านมีแนวทางนำไปประยุกต์ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

☐ นำไปประยุกต์ไม่ได้ เพราะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

☐ อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

☆☆☆☆☆☆

ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือ
ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

☆☆☆☆☆☆

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นายธนศ ดาวรุ่งโรจน์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2518
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรธานี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2541 วิทยาศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-เกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2545 วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พลุภัณฑ์เศรษฐกิจ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	พนักงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตำแหน่งนักวิจัย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานประกันคุณภาพ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900